

RASPODJELA: NAČELA I STVARNOST (5)

Prema radu i tržištu

Kod nas važeći princip raspodjele „prema radu i rezultatima rada“ direktno smo preuzeli od Markska, koji je ustanovio jedno od osnovnih načela socijalizma kao prelaznog perioda, a to je dobro poznati stav da svakog treba da daje prema svojim mogućnostima, a dobiva prema uloženom radu. Međutim, zaboravlja se da je osničavajući princip imao ped očima netržišnu privrednu i nije računao s tim da će se robna proizvodnja protegnuti i u socijalizmu. Tržišni karakter privrede ograničava, pa i deformiše, nagradjivanje prema radu više nego što se obično misli.

Many protivrečja koja prate raspodjelu potiču baš od činjenice što cisto netržišni princip raspodjele prema radu mora da djeli u tržišnom okruženju. Stoga se on ni ne može primjenjivati u čistom već u modifikovanom obliku. Ma koliko se trudili, pa čak i uspijevali u tome da rasčlanimo individualne radove na poslove i zadatke, koliko god tačno izmjerili stepen složenosti pojedinih poslova i zadataka, ne možemo utvrditi apsolutni doprinos individualnih radova ukupnom dohotku privredne organizacije, jer i sam dohodak kolektiva stiže se na tržištu i ne ovisi samo o radu već i o nizu drugih faktora. Zato u uslovima tržista možemo govoriti samo o relativnim poređenjima rezultata istovrsnih radova. I kroz insistiranje na tome, da je svaki rad mjerljiv „samoupravljanje poslovima i zadatcama, preduzetništvo za uvažavanje i ova djelatnost, cisto preduzetništvo? U našem sistemu raspodjeljena ovo se pitanje daju dva u bilo suprotnog odgovora.

Prvome, ovase djelatnost priznajeći trebalo bi dase izražava u ovom dijelu ličnog dohotka koji nazivamo minuli rad. S другим, bolje gospodare društvenim sredstvima, samoupravljanje bi moral imati i bolje zarade. Međutim, u praksi znamo da se minuli rad određuje prema proizvodnim procenama, i da on u stvari ovisi samo o radnom stazu, a nikako od uspješnosti kolektiva na tržištu.

S druge strane, u svim načelima raspodjele prema radu izričito je rečeno da sve pogodnosti koje kolektiv iskoristi na tržištu, na primer prirodne prednosti, konjunktura ili nešto drugo, mogu da uvećavaju

• Još je otvoreno teoretsko i praktično pitanje: kako u robnoj proizvodnji pomiriti čisto netržišni princip nagradjivanja prema radu i tržišne uslove privredovanja

složenost poslova i timešilo. Tačan pojedinačni udio u dohotku, međutim, nemoguće je izmjeriti zbog društvenog karaktera proizvodnje i zato što tržišno privredovanje raspodjeli unosi i neku drugu kriterije osim rada.

Pošlovanje u uslovima tržišne neizvjesnosti, kada se uspješnost kolektivnog učinka privredne organizacije mjeri posredno, za leda proizvodaca, podrazumijeva i umjerenost u kombinovanju različitih proizvodnih faktora, kao što su kapital, sirovine i radna snaga. To je, u stvari, u našim okolnostima sposobnost samoupravljanja da vode i preduzetničko-upravljačku aktivnost, o kojoj bitno ovisi kakav će dohodak biti na tržištu. Može li se kao rad priznati i uvažavati i ova djelatnost, cisto preduzetništvo? U našem sistemu raspodjeljena ovo se pitanje daju dva u bilo suprotnog odgovora.

Prvome, ovase djelatnost priznajeći trebalo bi dase izražava u ovom dijelu ličnog dohotka koji nazivamo minuli rad. S другим, bolje gospodare društvenim sredstvima, samoupravljanje bi moral imati i bolje zarade. Međutim, u praksi znamo da se minuli rad određuje prema proizvodnim procenama, i da on u stvari ovisi samo o radnom stazu, a nikako od uspješnosti kolektiva na tržištu.

S druge strane, u svim načelima raspodjele prema radu izričito je rečeno da sve pogodnosti koje kolektiv iskoristi na tržištu, na primer prirodne prednosti, konjunktura ili nešto drugo, mogu da uvećavaju

dohodak radne organizacije, ali ne smiju da se odražavaju na lične dohotke, već da se tva tako stecena dobit upisuje u akumulaciju. To je potpuno u skladu sa nagradjivanjem prema radu, no u protivnici je na tržišnim okruženjem i normama ponosnija koja ono diktira. Ako kolektiv posluje loše, slijedi ga ekonomika „kazna“ u niskim dohotcima, pa čak i „minimalcima“, a ako je uspješan, za to ne smije primiti nagradu. Tačno stvorenje asymetrije između ekonomskih nagrada i kazni - ako iskoristi šanse na tržištu, neće biti nagraden, a ako ih propusti, bit će kažnjeno - pogoršava ekonomski status pojedinca u raspodjeli, čak gadovod u lošoj položaju u odnosu na situaciju čistog načinog odnosa.

ZAHTEVI PORODIČNIH BUDŽETA

Na taj način pitanje preduzetničko-upravljačke aktivnosti samoupravljanja i dalje ostaje otvoreno. Bilo je u tom smislu i raznih vulgarizacija, koje se opet ni u kom slučaju ne mogu privištiti kao rješenja. Bilo je slučajeva da su kolektivi nagradivali pristvostu sastancima, pravdujući to time da se na njima donose odluke važne za dohodak, pa prematome i radne nagradile. Izjednačavali su tako preduzetničku aktivnost sa „živim“ radom. Sudjelovanje na sastancima, na kojima se odlučuju o kombinaciji prizvodnih resursa, moglo bi se uzbirati samo kada bi ono dalo takvu odluku koja vode povećanje dohotka. No, ni to se ne može znati unaprijed, prije nego što tržište

ne verifikuje, prezna ili ponisti neke poslovne potrebe.

Kod nas je i teoretski i praktično ostalo neřešeno još jedno krupno pitanje: da li lični dohotci treba da polaze od nule, minimalnog ličnog dohotka, koji je ispod nivoa egzistencijalnog minimuma, ili tu polaznu osnovu treba da čini egzistencijalni minimum. Uvažavajući samo princip „prema radu“, a ne i tržišne okolnosti reproducije radne snage i troškova koji su za to potrebni, može se dešavati, i u praksi se to često događa, da su lični dohotci doduše u skladu sa individualnim doprinosima mjerljivo relativno, ali su ispod stvarnih životnih troškova. Zbog neelasticnosti kućnih budžeta radnik ne može privištiti velike varijacije ličnog dohotca, te će prirodno, nastojati da se njegova razara stabilizuje oko vrijednosti koja mu omogućava da podmiri sve stave porodičnog životnog standarda koji smatra se bilo.

Z ovih i drugih protivrečnosti raspodjele u prelaznom periodu socijalističke robe proizvodnje može se zaključiti da setemljni principi raspodjele prema radu mogu primjenjivati u tržišnom okruženju vrlo uspešno, ali ne u čistom obliku kakav smo naišli uključujući i ekonomiku, već u modifikovanom vidu. Raspodjela prema radu mora se u prelaznom periodu korigovati i kriterijima koje nameće tržiste. Rad ostaje kao isključiva osnova za sudjelovanje svakog pojedinca u raspodjeli, ali se osim prizvodne moga priznati i preduzetnička aktivnost samoupravljanja. Druga činjenica koja bi morala biti uvažavana prizlaži na tržištu usluge, reproducije radne snage, pa zato pojedinačni lični dohotak i dalje mora da ostane u vezi sa individualnim doprinosom, ali takođe, uskladen sa kretanjima troškova života i obnavljanja radne snage. Ove će korekcije i modifikacije biti neizbjegljive sve dok lični dohotci ne prekorači granicu vrijednosti radne snage, jer s druge strane te granice vrijedice čisti principi nagradjivanja prema radu.

Kraj

Z. JURIĆ

INDUSTRIJA
I SPOLJNI DUGOVIIzvesti
više rada

U osnovama pravaca i politike razvoja Bosne i Hercegovine započeo je od 1986. do 1990. godinostajeći ocjene da, i poređ kružnih rezultata i ukupnom društveno-ekonomskom razvoju, protekli period karakterišao nedovoljno poštivanje zakonitosti tržišta, što je između ostalog, povećavalo uvoznu zavisnost privrede. Osim toga, u strukturi proizvodnje u Republici, pa i regiji, učeće baoneeroenergetskih granaja je veće za 13 odsto nego u zemlji. U preradavackoj industriji, čijih kapaciteta imamo dosta u Bosanskoj krajini, u proizvodnim assortimanima prevladavaju proizvodi s nizom fazama rada i prerade. To je jedna od kočnica na bržem oslobođenju od spoljnih dugova i to otome če se u narednom srednjoročju morati i te kako voditi raka.

Jer svaka moderna ekonomija nastoji da u proizvod koji izvodi ugraditi što više živog rada, da ga finančira, i tako prodaje i ljudski rad. Zbog toga i osnove plana razvoja u narednom srednjoročju, pa i do 1990. godine, podvlaže potrebu razvoja višeg stepena prerade koja se mora zasnovati na domaćim sirovinama i tehničkim rješenjima. Tu naročito manigradnja, proizvodnja saobraćajnih sredstava, elektroindustrija, hemijska, poljoprivreda, turizam, pa i stambena izgradnja.

Mora se misliti i na ono što će ogranicavati takav pravac razvoja. Sve je uslovljeno, zasad, nedovoljnom akumulativnom sposobnošću i reproduktivnim mogućnostima privrede i to u onim najvažnijim sektorima: energetici, proizvodnji nekih osnovnih sirovina, izvozni poslovi poljoprivrede. Cijeni se da bi stopa investiranja u Republici,

mjerena učešćem društvenih bruto-investicija u osnovnoj sredstvima, u narednom srednjoročju trebala biti 22,4 odsto. U petogodištu koje ističe ta stopa je bila čak 26,9 procenata.

Svi poteci, pravci i zaokreti u unapređenju privrede i narednom srednjoročju i do kraja 1990. godine su usmjereni i na smanjenje pomenuog spoljnog duga Republike i regiona. Da podsetimo, do kraja 1990. godine moraju se izmijeniti obaveze prema inozemstvu u iznosu oko tri milijardi dolara. Milijardi su kamate, a ostalo glavnica.

Radi smanjivanja visoke zaduženosti i ukupne zavisnosti od inozemstva, mora se povećati izvoz, a smanjiti uvoz i to selektivacijom okvirima platinobilansnih mogućnosti. Računa se da bi se u narednom periodu mogao ostvariti izvoz od oko šest odsto godišnje, u politici zaduživanja u 1984. stepen zaduženosti Republike prema inozemstvu bio je 34,5 odsto) smanjiti dug i svesti na 20 odsto.

U ukupne planске projekcije i ciljeve mora se još ponešto ukloniti. Početkom ovog godine 240.000 lica je tražilo posao, što je za 28.000 ili 11,3 odsto višeg godinu dana ranije. Planeri predviđaju da je u narednom srednjoročju moguće obezbijediti porast zaposlenosti u društvenom sektoru po prosječnoj godišnjoj stopi od 3,6 odsto. Tako bi se do 1990. godine broj nezaposlenih u BiH sveo na 155.000, a istovremeno povećala produktivnost rada bar za 0,7 odsto. Dobio bi se i jefinji krajnji proizvod, a takav bi najpogodniji bio za plasman vani, kao finalni proizvod koji bi puno znalo u rješavanju mnogih spoljnotrgoviških pitanja.

P. MATAVULJ

BILJEŽIMO

Sastančenja

Svaki dan u toku radnog vremena sastanči čak oko 400.000 Jugoslovena. To su podaci koje je nedavno objavila službena statistika. Kad bi se istražilo koliko nas ostaje na sastancima poslije radnog vremena, ta

bi brojka zacijelo bila manja. Nije onda čudno da na poslu u prosjeku radimo samo oko pet sati, da nam produktivnost nije najbolja itd. Uostalom, ta brojka ne treba mnogo brinuti, jer u protivnom imali bismo više briga.

Sto bi mnogi radili kad ne bi bili na sastancima i diskutirali? Vjerojatno bi se povećao broj nezaposlenih!

S. JOLIC

GRIJANJE NAREDNE ZIME

Drvo najjeftinije

Ove godine nema jefinog grijanja. Grube računice pokazuju da će za grijanje u toku zime prosječno trebati 45 do 70 hiljada dinara, zavisno od toga da li se domaćinstvo grijе na crvto, tečno gorivo ili struj.

Poslije najnovijeg poskupljenja: Gradske toplane najskupije će biti grijanje na mazut: prema važećim cijenama od 65 do 70 hiljada dinara. Ništa jefinije neće proći ni oni koji se odluču za ugaj. Podprepostavkom da potrošiće 8 tona ugla, trebaju im 65 hiljada.

Oni koji nisu zaplašili redukcije struje, pod pretpostavkom da koriste samo jefinu struju minimalno moraju da računaju na iznos od 55 hiljada dinara. Ako se uopšte može govoriti o nekakvoj jefiniji, najjeftinija varijanta, kako sečini, bice grijanje na staru dobru dva. Za deset metara metara koliko se obično u toku sezone grijanje potroši, trebaju „samo“ 43 hiljade dinara.

Sve u svemu, ove zime nema jefinog grijanja.

Z. L.

IZVOZ UNIS-a

Deblji dolari

Jedan od najvećih izvoznika iz Bosne i Hercegovine sarajevski „UNIS“ u prvih sedam mjeseci ove godine izvezao je robe i usluge u vrijednosti od preko 129 miliona dolara. Izvoz ovog kolektiva veći je za 4 odsto nego u istom periodu prethodne godine. Samo na konvertibilno područje plasirano je je robe u vrijednosti od oko 104 miliona dolara što je za 6 odsto više nego za sedam mjeseci prethodne godine. Istovremeno, sa inozemstvom tržišta uvezeno je robe u vrijednosti od oko 73 miliona dolara.

U „UNIS“ su predviđali da u ovu godinu izvoz dostigne iznos od oko 295 miliona dolara. Samo na konvertibilno područje krajem godine izvoz bi trebao da iznosi preko 251 milion dolara.



POLJOPRIVREDNA EMISIJA

ZVONJIMIR GAVRANOVIC

„GLAS“ List Socijalističkog saveza radnog naroda

Predsjednik Poslovodnog odbora
NIGRO „Glas“ Edhem Čizmić

Direktor i odgovorni urednik
Nebojša Radmanović

Urednici Redakcijski kolegiji: Mirko Kisić, (banjalukačka hronika) Emir Krkić, (popodnevni desk), Jomo Marić, (sport), Miloš Milinović (Bosanska krajina), Arif Sitića (tehnička redakcija), Sabira Piragić (desk), Nada Pavačić (kulturna), Nebojša Radmanović (direktor i odgovorni urednik), Fadi Smajlić (hronike), Dragiša Spremo (Nedjeljni Glas).

Novinski savjet lista „Glas“ Ivan Andrić, Nurseta Borić (predsjednik) Edhem Čizmić, Milenko Črketa, Jovo Kerkez, Radijka Kuzmanović, Predrag Lazarević, Oto Marušić, Islam Mehdić, Branko Pivac, Nebojša Radmanović, Grozda Regolić, Nenad Trifunović, Franjo Vardić.

Prvi broj „Glas“ izšao je kao organ NOP-a za Bosansku krajinu u Župici kraj Drvara, 31. jula 1943. godine. Poslije oslobođenja „Glas“ izlazi u Banjaluci kao organ Oblasnog narodnog fronta do juna 1951. Od IX 1953. izlazi kao organ ŠSRN pod imenom „Banjaluke novine“, a od 29. novembra 1955. pod imenom „Krajiške novine“. Od 13. maja 1963. list ponovo izlazi pod imenom „Glas“. Uzakom Predsjedništva SFRJ od 19. jula 1968. „Glas“ je odlikovan Ordenom zasluga za naroda srebrnim zracima. Od 8. februara 1983. „Glas“ izlazi kao dnevni list.

U SUSRET JUBILARNOM, 20. KOČIĆEVOM ZBORU

Svetkovine za književnika i tribuna

● Pripreme za trodnevne manifestacije u Banjaluci i na Zmijanju, posvećene književniku i tribunu Petru Kočiću, su u toku ● U skladu sa programom ovogodišnjeg jubilarnog, 20. Kočićevog zbora bice organizovan prevoz za Stričice

BANJALUKA, 27. avgusta - U toku su posljednje pripreme za trodnevne svečanosti posvećene ovogodišnjem jubilarnom, 20. Kočićevom zboru koji počinje 31. avgusta. Polaganjem vjenaca na Spomenik palim borcima i spomenik Petru Kočiću u Banjaluci te paljenjem prazničnih vatri na visovima Zmijanja počinju manifestacije ovogodišnjeg zbora u kojem učestvuju istaknuti književnici iz svih republika i

pokrajina, organizacije u kulturi i amateri kulturno-umjetničkih društava, a pripremljen je i već tradicionalni prateći program na Zmijanju.

Programom u Banjaluci 31. avgusta predviđeno je i otvaranje izložbe radova-knjiga u dretvu književnika Stanka Rakite posvećenih književniku i tribunu Petru Kočiću, a na centralnom Kočićevom večeru u Domu kulture govorice Branka Milanović, profesor Filozofskog fakulteta iz Sarajeva. Voditelj ove književne manifestacije Nikola Jurin, glumac Narodnog pozorišta Bosanske krajine u Banjaluci, a nastupice književnici predstavnici republičkih i pokrajinskih udruženja i društava književnika Dane Đajić iz Slovenije, Petko Vojnić Purčur iz Novog Sada, Svetla Lukić iz Beograda, Hasan Merđan iz Pristine, Vidoje Podgorac iz Skoplja, Radivoja Bošković iz Titograda, Dara Sekulić iz Sarajeva, Branimir Bošnjak iz Zagreba i Mladen Olijca, Ismet Bekrić i Ranko Pavlović iz Banjaluke. Predsjednik tradicionalnog konkursa lista „Glas“ i Odbora Kočićevog zbora za kratku novinsku priču

Miroslav Toholj uručiće nagrade najboljim, a dramski umjetnik iz Zagreba, Izet Hajdarhodić nastupiće na Kočićevu večeri u Banjaluci, ali i na zboru na Zmijanju na kojem će govoriti Smiljka Milojević, predsjednik Republike konferencije SSR BiH. U programu učestvuje 200 amatera folklorista i izvođača iz Banjaluke, Prijedora, Draksenića kod Bosanskog Dubice i Gornje Vrućice kod Teslića. U tradicionalnom pratećem programu predviđene su izložbe narodne radinstvene Centra za ekonomiku domaćinstva „Naš dom“ iz Banjaluke, izložba starih zanata Osnovne privredne komore Banjaluka, seoske sportske igre u organizaciji OKSSO Banjaluka i padobravskog skokova članova Aerokluba „Rudi Čajavec“ iz Banjaluke. Za atraktivni međugrad bakova za Nagradu „Jablan“ predviđene su nagrade od 50.000, 30.000 i 20.000 dinara.

U skladu sa programom 20. Kočićevog zbora „Autoprevoz“ će organizovati prevoz za Stričice 31. avgusta i 1. septembra.

J. PRNJA



U „JELŠINGRAODOVOJ“
TVORNICI GRADEVINSKIH STROJEVA U BOŠANSKOJ GRADISČI
Analitički o zaštiti na radu

BOSANSKA GRADISČA, 27. avgusta - Imamo dosta radnih kolektiva u Bosanskoj Gradišci u kojima se ne posvećuje dovoljno pažnje zaštiti na radu. U „Jelšingradovoj“ TV-vornici građevinskih strojeva, međutim, nije tako. Ovdje je u proteklom dijelu godine za nabavku liničnih zaštinskih sredstava izdvojeno milion i po dinara. Međutim, i dalje se registriraju povredne narančad. Zasedam mjeseci ove godine bilo je u trijane, zbog čega su izgubljena ukupno 92 radna dana. Zato su ovdje odlučili da urede posebnu analizu u stvarju i pitanjima iz oblasti zaštite na radu, koja će biti predmet rasprave svih samoupravnih organa i društveno-političkih organizacija u kolektivu.

U TV-vornici građevinskih strojeva naglašavaju da se povrede najčešće dešavaju između osam i deset sati u prvoj smjeni, te između četvrtaste i šesnaest sati u drugoj smjeni. Statistički gledano, najčešće se povjeruju radnicima koji žive izvan Bosanskoj Gradišće, dakle, u selu, i koji imaju manje radnog iskustva. U strukturi onih koji se najčešće povredjuju su kvalifikacioni radnici, a osnovni uzroci povredama su nепаžnja, nepoštovanje upistava za rad i nedovoljno poštovanje zaštite opreme.

VI St

PRNJAVOR NOVIH OSAMNAEST STANOVA

PRNJAVOR 27. avgusta - U stambenom bloku B u toku su radovi na izgradnji 18 stanova koji, kako se očekuje, trebaju biti završeni do kraja novembra ove godine. Radeve izvodi GIRO - Gradip iz Prnjavora a vrijednost ovoga objekta iznosi 6 miliona dinara.

D.C.

SELU U POHODE: MALA KRUPSKA RUJIŠKA „SANIN“ POGON MIJENJA SLIKU

● U adaptiranoj zgradi stare škole biće otvoren pogon bosanskonovske „Sane“ u kojem će se zaposliti oko stotinu žena

PODRMEĆ, 27. avgusta - Na površini od oko 50 kvadratnih kilometara u podnožju legendarnog Grmeča, smještila se sela: Mala Krupska Rujiška i Velika Rujiška. Blizu jedne trećine te površine zauzimaju šume, dok je ostalo uglavnom poljoprivredno zemljište, namijenjeno ratarškom proizvodnji u kojoj primat ima kukuruz. U toj mjesnini zajednici s najmanjim brojem sela u bosanskonovskoj komuni, izuzimajući gradsku sjedište je u Maloj Krupskoj Rujiški, mada se ona vodi oko Mjesne zajednice Velika Rujiška. To nekim seljanima nije pravo, pa je ponekad dogovaranje u vezi s akcijama trajalo duže nego što bi trebalo.

Sva domaćinstva, a njih je 153, u lipetu uredenim dvori-

štima imaju stare ili nove staje u kojima je po nekoliko gospoštaka. U posljednje vrijeme, proširivanjem kooperativnih odnosa i u udruživanjem zemljoradnika s agicicom Zadrgom, počele su nici male farme za tov teladi i svinjoprotivo. Trenutno im i mašinom, ali suzilato u davase smještaju čak četiri laktotrična. Iz te mjesne zajednice svakodnevno se otkupi 850 litara mlijeka, što je u odnosu prema broju stanovnika (750) najveća količina s područja bosanskonovske komune.

Zajedničkom akcijom mjesne zajednice Rudice, Mala Novska i Velika Rujiška pokrenuta je inicijativa da se asfaltira put Rudice-Radenovo - most dužine 7,5 kilometra. Odlažak mladih na školovanje i rad u veće centre gotovo da je na rujiškom području „napravio“ staračka domaćinstva, pa je u Maloj Novskoj Rujiški, gdje je ambulanta, uveden stalni boravak medicinske sestre, a lekar dolazi umjesto jednom, dva puta sedmično. No, starosna slika stanovništva, ali i izgled sela na ovom području, počeće da se mijenja već od 15. septembra. U adaptiranoj školskoj zgradi u Maloj Krupskoj Rujiški biće otvoren pogon TV-vornice trikotaže i konfekcije „Sana“ iz Bosanskog Novog. F. KORAJAC

POSJETE MIĆO RAKIĆ U BOSANSKOM PETROVCU

BOSANSKI PETROVAC, 27. avgusta - Jugoslavenski ambasador u SAD-u Mićo Rakić i predstavnici SOUR-a „Energinvest“ su posjetili Bosanski Petrovac i održali zajednički sastanak sa predstvincima RO „Bosnoplast“ i izvršnih organa društveno-političkih organizacija komune. Prema riječima direktora RO „Bosnoplast“ Duška Nekića ovo je bio radni dogovor i priprema septembarskog sastanka u ovoj radnoj organizaciji u kojem će učestvovati predsjednik Poslovodnog odbora „Energinvesta“ i član CK SK BiH Dragutin Kosovac.

M.P.

UKOLIKO SE PREDVIDANJA OBISTINE

Voda iz Draksenića

● Radovi na izgradnji magistralnog voda dužine 6 kilometara počinju prvog septembra, a rok završetka radova je polovina novembra

BOSANSKA DUBICA, 27. avgusta - Godina već u Bosanskoj Dubici nevolje zbog nedovoljnih količina pitke vode prisiljuje stanovnike na izložbu radnog mjesto. Vodovod, graden prije više od dvije decenije za neuporedivo manji broj stanovnika, više ne može zadovoljiti potrebe, pa su tokom godine, a osobito u ljetnim mjesecima, slavine na višim spratovima stambenih zgrada, te na Krvidiću-brdu, Hadžibairu i u Leptihu, uglađeni su. Svi pokušaju da se proširuju vodnjaci, bunara u Dolovima obvezuju dovoljne količine vode, ostali su bez pravih rezultata, a ovih ljetnih dana voda se u pojedinim dijelovima grada vozi cisternama Vatrogasnog društva i RO „Komunalac“. Problem nije novijeg datuma, ali je ovih sparnih ljetnih dana dostigao kulminaciju, što je nesumnjivo u velikoj mjeri doprinjelo ubrzavanju aktivnosti na pripremama za dovodenje vode iz Draksenića od Hemiske prerade kukuruza u koju voda stiže sa izvorišta u Mededi.

Istina, aktivnosti na rješavanju vodo-snabdijevanja prisutna su već nekoliko godina, a dio sredstava mjesnog samodoprinosu koji se uplaćuje već četiri godine namijenjen je za rješavanje ovog problema. Pošto je završena projektna dokumentacija i raspisana licitacija za izgradnju magistralnog voda dužine 6 kilometara, Izvršni odbor Skupštine opštine od 13 po-nudača izabrao je „Montingovu“. Radnu organizaciju „Montažu“. Radovi na izgradnji magistralnog voda treba da počnu prvog septembra i okončaju se 15. novembra, što znači da bi se bazeni gradskog i vodovoda od vrha napunili već sredinom jedanaestog mjeseca. Na taj način rješiće se problem vodosnabdijevanja u narednih petnaest godina, ali sa objektivnim mogućnostima da se proriširem kapacitet za deseričiju u Mededi dobiti još oko 50 litara vode u sekundi. Isto tako vode se pregovori sa opštinstom Kostajnicu u SR Hrvatskoj da se voda „prevede“ preko Une u MZ Hrvatska Dubica.

S. ALIMPIC

PRIJEDOR Dovoljno uglja i drveta

PRIJEDOR, 27. avgusta - „Trgopradišna“ radna jedinica „Ogreve“ već sada je za predstojeću zimsku sezonu nabavila dovoljne količine uglja i drveta. Lignit se prodaje po cijeni od 7800 dinara po toni, a uglja za parne kotlove košta 9000 dinara i ima ga u manjim količinama nego lignita. Drveta takođe ima u dovoljnim količinama, a cijene kubnog metra je 4300 dinara. Snabdijevanje plinom preko „Ogreve“ ovih dana takođe teče bez problema. Ima dovoljno, a bocu od deset litara stoji 1100 dinara. Sve isporuke uglja i drveta su sada se odvijaju bez zastoja.

M.Z.

DANAS NA BANJALUČKOM NOVOM GROLJU Sahranjen Fikret Fićo Džankić

BANJALUKA, 27. avgusta - Danas je na banjalučkom Novom grolju sahranjen dugodjinski društveno-politički radnik i privredni rukovodilac Fikret Fićo Džankić. Posljednjem ispraćaju čovjeka koji je na brojnim dužnostima da izuzetan doprinos sveukupnom razvoju Banjaluke prisustvovao je veliki broj radnih ljudi i građana, te delegacije SR BiH, krajinskih komuna, JNA i brojnih društvenih organizacija.

Uime Banjaluke od pokojnog Džankića oprostio se Anto Marić, predsjednik Izvršnog odbora Skupštine opštine, koji je istakao da je još od svoje šesnaeste godine, kada je stupio u NOB, Džankić bio neuromiran i besprekoran u izvršavanju svih zadataka. Posebno će ostati upamćeno njegovo angažovanje kao omiljadinskog rukovodjoca, sudije Sreskog suda, potpredsjednika Skupštine i Izvršnog odbora Skupštine opštine Banjaluka, kao i predsjednik Opštinske konferencije Socijalističkog saveza radnog naroda u vrijeme katastrofnog

zemljotresa 1969. godine. Njegovo ime, nalogao je Marić, ostalo upamćeno u brojnim društvenim organizacijama i klubovima, a posebno u Vatrogasnom savezu, Aeroklubu „Rudi Čajavec“, Rukometnom klubu „Borac“, pokretu gorana...

Uime Radne organizacije „Aerodrom Banjaluka u izgradnji“ posljednje riječi oprostaja i zahvalnosti uputio je Muhamet Avdić.

Na komemorativnoj sjednici govorio je Miroslav Ćišić, član Savjeta Aerodroma u izgradnji, koji je izrazio zahvalnost pokojnom Džankiću za entuzijazam i ozbiljnost u realizaciji ovog izuzetno važnog privrednog objekta.

Za izuzetne rezultate na brojnim odgovorno-m dužnostima Fikret Fićo Džankić je dobio brojna odlikovanja i društvena priznanja, među kojima Orden zasluga za zanroda srebrnom zvijezdom, Orden rada sa srebrnim vijencem, Aprilsku nagradu grada Banjaluka.



Na danasne komemoracije održane u Domu kulture

POSLOVANJE „ŠIPAD—VRBASA“ DO KRAJA GODINE

BOLJI IZGLEDI

• Iako je u prvih šest mjeseci dosta prošteno u pogledu ostvarivanja plana, načrto u izvozu, nastojanja ovog kolektiva da do kraja godine ostvari planirani izvoz od devet miliona dolara mogla bi urođiti plodom, jer se zasnivaju na realnim pretpostavkama

Sudeći prema polugodišnjim rezultatima i procjenama za nadređeni period finalisti u drvenoj industriji nalaze se u znatno iznenadljivoj situaciji nego prošle godine. Izvršenje planiranog obima proizvodnje i plasmana, kao osnovni pokazatelji uspješnosti poslovanja, u Radnoj organizaciji „Šipad-Vrbas“ svojevrsan su barometar kretanja u ovom grani. Ostvarenje polugodišnjeg plana fizičkog obima proizvodnje sa 98 procenata, iako nešto ispod stotopostotne realizacije planiranje proizvodnje, ovdje se ocjenjuje kao uslovno zadovoljavajuće ako se uzme u obzir da je u tom periodu vršena rekonstrukcija u pojedinim proizvodnim pogonima. Od ovih zahvala po obliku su najznačajnije rekonstrukcije u tvornicama iz Lakaša i Prnjavora.

U cijelini gledano, bolji rezultati u pogledu izvršenja plana bilježe „Vrbas“ primarni nego finalni kapaciteti, pa je podizanje plana na nivou radne organizacije nastao isključivo u finalnoj proizvodnji. Visok podizajb imala je Tvorница tapeciranog namještaja u Banjaluci koja je uglavnom zbor nedostatka poslova za izvoz planiran na početku godine osnovnika plan u fizičkom obimu sa svega 70 posto. Ovome je dijelom doprinjela i opšta situacija smanjene tražnje namještaja na domaćem tržištu. Problem plasmana ovdje se pokušava riješiti preorientacijom na proizvodnju koju prihvata inozemstvo i tužite.

MANJLIZVOZ

Značajnije odstupanje od utvrđenih planskih zadataka zabilježeno je i u šestomjesečnoj proizvodnji Tvornice specijalnog namještaja u Lakašima, gdje je plan izvršen sa 67 posto. U slučaju Lakaša problem nije plasman koliko ograničene mogućnosti proizvodnje, pa bi se nakon upravo završene rekonstrukcije boljim organizovanjem pr

oizvodnje i novim assortimanom djelomično moglo nadoknaditi propušteni ili bar ostvarti plan u narednim mjesecima do kraja godine.

Poteškoće oko plasmana nisu značajnije uticale na rezultate Tvornice masivnog namještaja koja i u ovim složenim uslovima proizvodi i postavlja do stabilno, o čemu najbolje svjedoči izvršenje polugodišnjeg plana sa 95 posto, a do kraja godine ovdje očekuju i prebačaj plana u fizičkom obimu. Ovo tim prije jer su prošireni kapaciteti lakinice i predšušnja i tako otklonjena „uska grla“, što u drugom polugodištu obezbeđuje sigurnije izvršenje plana.

Inače, sa problemima u pogledu plasmana „Vrbas“ se čak nešto bolje nosi nego drugi prizvodači, zahvaljujući prije svega činjenici da je njegov prizvodni program relativno dobro prihvaćen na domaćem tržištu, jer nudi kompletan program za opremanje stanja. Osim toga, veliki dio proizvodnje (40 posto od ukupne vrijednosti) polasira se na inozemno tržište. I ove godine „Vrbas“ bilježe dobre izvozne rezultate mada su oni za 20 posto manji od planiranih. Međutim, vrijednost izvezene robe u prvih šest mjeseci odstoji

100 i 330 hiljada dolara još je za 10 procenata veća od prošlogodišnje.

VISOKE KAMATE

Podbačaj u izvozu posljedica je najvećim dijelom izvršenja planova proizvodnje tamo gdje je bilo predviđeno značajno povećanje izvoza. Da bise nadoknadiće propušteni i posprešio izvoz, u „Šipad-Vrbasu“ je način rezultata iz prvog polugodišta sačinjen poseban program izvoza do kraja godine. Ukoliko se ispunje očekivanja zadaci iz ovog programa, u drugom polugodištu vrijednost izvoza trebalo bi da dostigne sumu od 5,7 miliona dolara, što bi bilo dovoljno da se ispunji godišnji plan izvoza odoko devet miliona dolara.

Podbačaj u izvoznom i izvozu imao je direktnog odraza i na ukupne finansijske rezultate koji su prema osnovnim pokazateljima - dosta skromni, mada je akumulacija od okolo 172 miliona dinara dovrstvo uveća od prošlogodišnje, a za 25 posto uveća u odnosu na plan. Troškovi poslovanja odnosu na ukupan prihod raspliši se za četiri procента, a izrazito je visok i rast kamata za 155 procenata u odnosu na prošlu godinu. Međutim, u svemu je, ipak, pozitivno to što gubitak nije iskazan ni u jednoj osnovnoj organizaciji mada na granici rentabiliteta postoji tvornice u Lakašima i Prnjavoru, kao i OOUR Unutrašnje opremanje objekata. Premašen je i broj OOUR-a sa nezadovoljstvom akumulacijom među kojima su Tvorница tapeciranog i Tvorница furniranog namještaja. N. STANOJEVIĆ—FAJKOVIĆ

U BEOGRADU UMRO SIMO GORONJA

U Beogradu, u 73. godini, umro je Simo (Zorana) Goronja, iz Tuzle, nosilac „partizanske spomenice 1941. godine“, major JNA u penziji. Simo Goronja rođen je 1912. godine u selu Gornja Dragotinica opština Prijevor. U ljetu 1941. godine, odmah poslije početka ustanaka na Kosovu, stupio je u Drugi kraljevički odred. Ubrzo je postao i član KPJ. Poslije je bio borac Pepe kozarcu brigade, i komandant njenog Trećeg bataljona. Prošao je kozarcu na Fajku, a potom teške borbe na Neretvi i Sutjesci, gdje je bio ranjen. Poslije oslobođenja radio je JNA, a pensionisan je 1955. godine, i ostao da živi u Tuzli.

Za ratne zasluge i poslijeratnu aktivnost Simo Goronja dobio je brojna odlikovanja i priznanja.

Simo Goronja bice sahranjen 28. avgusta na Groblju Trnovac u Tuzli.

NESPORAZUMI OKO LOKACIJE JEDNE PRODAVNICE

• PIK Vinkovci, OOUR Borinci htio je da otvori limenu prodavnici u naselju Hiseta u Bosanskoj Gradišći i zato dobio urednu dokumentaciju, uložio sredstva i izgradio novu prodavnici, ali kada je trebalo da počne da radi, Mjesna zajednica je rekla stop - Zašto je Mjesna zajednica šutjela dok se kiosk gradio?

Mnogo buke u Bosanskoj Gradišći oko jedne prodavnice voća, povrća i prehradevena od voća i povrća. Čini se, ipak, nepotrebne, ali sva što se ovo log ilmenog dućana dešavalo govor koliko treba tragići da bi se došlo do pravog stabilizatora putova privredovanja i ponašanja, koliko treba dokazivanja da nismo bogati da bismo bacali pare ili da je društveni dinar i naš dinar dase prema njemu treba ponositi, kamo prema dinaru iz kućnog budžeta.

Da počnemo redom. Decembra 1983. godine OOUR „Borinci“, podnijezdajući Sekretarijatu za urbanizam i komunalne poslove Skupštine opštine Bosanska Gradiška da mu odobri i podizanje kioska na lokaciji Mjesne zajednice Hiseta, koja je u stvari, novo naselje u gradu na Savi, gdje živi oko pet hiljada stanovnika. A zna se kako je snabdijevanje svih novih naselja, pa i u Bosanskoj Gradišći. Do maja iduce godine sva potrebita dokumentacija sa gradenjinskom dozvolom bila je na stolu

„Borinaca“ i počela je gradnja. Do decembra 1984. godine kiosk je bio postavljen i trebalo je da izade komisija, pregleda da li su svi uslovi za njegov normalan rad ispunjeni i da počne rad. Trebalo je da komisija izdaje, ali nije.

Umjesto komisije stigao nam je telefonski poziv da kiosk dignemo, jer se njegovom otvaranju protivi Mjesna zajednica Hiseta da, ako želimo da ga otvorimo, moramo tražiti njenu saglasnost, kaže nam Omer Hasaneffendić, seljančkički predstavnik. „Borinci“ u cijem sklopu je trebalo da radi ovaj kiosk.

Tada „Borinci“ počinju da šalju pismo za pismom. Traže da izade komisija, traže odobrenje Mjesne zajednice, pitaju trgovinske radne organizacije iz Bosanske Gradiške da li se onome protivjavljaju kiosku... Umjesto odgovora stizu samo telefonski pozivi. Pisemno tragajte nigrdo, i „Borinci“ zahtijevaju razgovor sa predstavnicima Mjesne zajednice Hiseta u Bosanskoj Gradišći. Do tog sastanka dolazi,

— U izgradnju i podizanje kloska uložili smo preko miliona dinara. Primilisemo na posao dva radnika sa spiskom nezaposlenih u Bosanskoj Gradišći. Rečeno nam je da serad i očvječko koj je do sada do 18 ili 20 krovova, da je riječ o socijalno ugroženoj porodici, jer šes članova te porodice žive od socijalne pomoći koja iznosi 5.000 dinara i da se posao čeka pet godina. Še smo to iznijeli na ovom skupu, tvrdi da je Omer Hasaneffendić.

Sastanak, bar prema protestnom pismu koje su svim državljeno-političkim strukturama Bosanske Gradiške uputili „Borinci“, protekao je u mučnoj situaciji. Tu se čulo svasta. Od toga da je prodavnica naselju ne treba, do konstatacije zašto neradi. A bilo je i onih kojih su hitno tražili da se kiosk sruši. Na kraju, nudeno je solomonsko rješenje - kiosk treba dislocirati na lokaciju udaljenu 20 metara, na lokaciju koju su ranije tražili „Borinci“, ali je rečeno da se ne uklapaju u urbanu cjelinu. Pojedinci su tvrdili da kiosk ne može ostati, jer „njega niko nije pitao da li da se tu postavi“. Epilog ovog skupa je - kiosk

treba dislocirati i to što prije. Najglasniji su bili, tvrdi „Borinci“, Avdija Franjević i Fatid Čaušević.

— Ali, misleme sva uradili smo treball da uradimo. Svako daljnje pomjerjanje kioska. Preme našoj računici preko milion dinara „Borinci“ nemaju para, jer su nam odobrene sredstva za izgradnju kioska, njegovu montažu, dovodenje vode i elektriciteta, uzmijenje, postavljanje kanalizacije. Sađi se to ponovo morali da radimo. I sve se to dešava na području gdje imamo dobre poslovne odnose. „Borinci“ sa vremenom preuzejmaju sve vrane viškove od Željimiradničke zadruge, koje ona ne može da plasira unutar AIP-a Bosanska krajina. A riječ je o poslu koji iznosi oko 100 miliona dinara godišnje, tvrdi Omer Hasaneffendić.

Na teret Skupštine opštine. Sklopljen je ugovor sa „Jedinstvom“, iz sastava SOUR-a, GIK „Kozara“, da uradi sve teradove, all ovi godišnji odmori su ih izgleda omeli. Vjerujemo da će kiosk biti za koji dan premješten i otvoren. I baš bogatoganeviđimo razlog da podizanje vrle prasine,

kaže Slobodan Sladojević.

— Izljevace se nova ploča, stara će se rušiti, a sve to košta. Za te pare, koje će Skupština opština uložiti u uređenje nove lokacije, za kiosksku nisu mogli biti pametnje potrošene.

— Šta se sada tu može. Bolje rješenja nema. Mjesna zajednica se protivi, traži da se njom zahtijevaju udovoljiti i mi to moramo da sprovedemo. Tu je još jedan kiosk kôđić, takođe, biti premješten. Tu je nekada bila straćara koja je srušena, pa je pođignuta stambena zgrada. I sada stari na tih dvadeset pet kvadrata zelo da urede zelenu površinu. U stvari, da je prošire, a pojedini stariji se bune da im zatvara vidi, kaže Sladojević.

Kiosk je, u stvari, postavljen na jednom raskrsju. Zauzima sasvim mali dio zelenе površine. A što se tiče vidika, teško je kome može zakloniti, jer je postavljen na propisno udaljenosti od stambene zgrade. Dok se kiosk gradio niko se nije buvio. Međutim, sve ovo govor je nešto drugo. Govori o nebrizi za društvenim dinarom, o moći pojedinaca i njihovoj sujeti. „Borinci“ se ne libe da upri prstom u njih i da ih optužuju za nedomančinsko poнаšanje, a riječ je o poznatim privrednicima Bosanske Gradiške, koji su nekada imali i političku moć, ali su sa scene isšli. Tu svoju moć našli su sada u Mjesnoj zajednici i traže da se oni za sve pitaјu? Od toga niti će koristiti imati stanovnicu naselja Hiseta, niti Bosansku Gradišku, koja se sve više razvija. Baš kao privrednici trebali bi da znaju da šta znači lojalna konkurenca ponude i potražnje i šta za snabdijevanje jednog naselja znači ako je veća ponuda, a ona načinu dolazi do konkurenčije robe i cijena. Otvoreno tržište je tržište koje garantuje da će stanovnici Hiseta biti dobri i kvalitetno snabdeveni.

Ratko MARIC

U TVORNICI POLJOPRIVREDNIH STROJEVA U BOSANSKOJ KOSTAJNICI

OŽIVLJAVA PROIZVODNJA



Proizvodnji rad - veći lični dohodak: Iz Tvornice poljoprivrednih strojeva

posebno ohrabrujući, gledano kroz ostvaren ukupan prihod, dohodak i ostanak dohotka, ali i kroz kvalitet proizvoda, smanjenje škarta, te inovatorske i druge pokazatelje.

U fabriki je međutim, problem bolovanja aktuelan već godinama, tim više štete posljednjih desetak godina procenat bolovanja preko 10 posto. U prvih šest mjeseci ove godine zbog bolovanja izgubljeno je 55.535 sati ili oko 2,5 miliona dinara. Kada se izostancima za bolovanje dodaju opravljeno i neopravljeno odsustvo s posla i prekida u radu, u ovaj fabrički svakadnevno nije radilo 70 radnika. Dakako, to se odzrađilo i na šestomjesečno poslovanje, gdje je vidljivo da je ukupan prihod od 392 miliona dinara „kraci“ od plana za 30 posto, dohodak od 91 milion ispunjen u odnosu na plan sa 84 posto, a ostanak dohotka u iznosu od 3,8 miliona, manji od plana za 5 miliona.

Slaba motivacija radnika uzrokovana je niskim ličnim dohotkom s mjesечnim prosječkom od 21.000 dinara, iako je prvi šest mjeseci ove godine povećan za 50 posto u odnosu na prošlogodišnji period. Ipak, nakon samokritičkog ispitivanja svih slabosti u radnoj organizaciji, na svim skupovima, a posebno na nedavno održanoj sjednici Akcione konferencije Saveza komunista, može se izvući zaključak da će se mnogo toga promijeniti na bolje u ovoj godini.

Ferhat KORAJAC

KIOSK SPOTICANJA



Umjesto voća i povrća kiosku se sada igraju dječaci

Tragom ovih tvrdnji našli smo se u Bosanskoj Gradišći. Slobodan Sladojević, zamjenik predsjednika Komisije za prostorno planiranje, tvrdi da je kiosk uredno postavljen, sa svom dokumentacijom, ali da se, ipak, po želji Mjesne zajednice

izvrije ploča, dovođenje vode i sl., kanalizacija i uzemljenje - sve često ići

OTVARANJE POLICIJSKIH DOSJEA U AMERICI

Regan kao „saradnik“ FBI

- Kao „informator“ FBI Regan se borio protiv „prodora komunizma“
- Šta sve krije dosje saradnika „T-10“

VAŠINGTON, 27. avgusta - Dok je prošlog vikenda, prvi put poslige ljetne operacije, uživao u jahanju na svom ranču u Santa Barbari, nadeleko od Los Andelesa, rasploženje predsjednika Regana pomutilo je „otkrice“ da je u prvim poratnim godinama, još као glumac u Holivudu, bio jedan od „informatora“ Američkog federalnog istražnog biroa (FBI). Praktično, bio je „spoljni saradnik“ te institucije koja se u svoje vrijeme naročito aktivno bavila lovom na „komunističke vještice“, angažujući pri tom veliki broj američkih građana.

Da li je „otkrice“ iznenadio Regana i nije, to je manje izvjesno od činjenice da ono, makar tako kasneno, bacio više svetla i na lichenost samog predsjednika i na vrijeme makartijevske Amerike u kojem je on, inače sindikalni aktivist hrvatskog vrijedno starađivo i sa FBI-om.

Reganov dosje je, na osnovu zakona o slobodi informacija, prošlog vikenda objavljeno list „San Jose Mercury News“ koji izlazi u istoimenom kalifornijskom gradu na periferiji San Franciska. Iz tog dosjea se saznaće da je Regan, koji je onda bio aktivista u staleškim organizacijama glumaca u Los Andelesu, služio kao „povjerljiv informator“ FBI, pri čemu mu je pomagala i njegova tadašnja supruga, glumica Dzejn Vajmen.

Prema policijskim papirima, prvi „kontakt“ između Regana i FBI uspostavljeni su još za vrijeme

rata, 1943. godine. Povod za to je bio Reganov sukob sa kolegom koji je izjavljavao simpatije prema Hitlerovom Trećem rajhu. Do angažovanja Regana kao „informatora“ došlo je izgleda kasnije, poslije završetaka drugog svjetskog rata, tokom 1946. i 1947. godine, dakle u vrijeme kada je Amerikom počinjao da se razbukava hladni rat i da se nad SAD nadnosi sablasna sjenka Makartija. Onda je Amerika bila opasnijedstvo božnjim prodromom komunista u sve pore političkog života, pa i među glumcima u Holivudu. Regan je onda kao sindikalni aktivista u nekim glumačkim udruženjima bio za FBI veoma pogodan za informisanje o tome kakose medi glumcima širi uticaj komunizma, ko iz toga stoji, kako se to radi, ko je u tome aktivan.

Prema objelodanjenim policijskim papirima Regan i njegova supruga davali su onda FBI ne samo informacije nego i imena glumaca i glumica kaže su tvrdili ili im se činilo da „angažovali na prokomunističkoj liniji“.

Regan se protog „prodora komunizma“ borio u samom sindikatu, tražeći sa svojim antikomunističkim istomišljenicima da se zajedno osude i komunizam i fašizam. Kad mu to nije poslušalo rukom, on je, kakopokazuje doseg, u znak protesta, izšao iz organizacije koja nije prihvatala takve zahtjeve.

BORISLAV LALIĆ

KENIJA

STRAH OD KOLERE

NAIROBI, 27. avgusta (Pan-Afrički) - U raznim krajevima Sudana pojavila se akutna dijareja sa simptomima sličnim koleri. Prema podacima koje je saopštio predstavnik Unicefa u Sudaru Dizon Riordanu stručnjaci su otkrili 800 slučajeva bolesti u Port Sudanu i 1.600 slučajeva u Omdurmanu.

BORBA PROTIV ŠVERCERA DROGA U IRANU

Izgnanstvo narkomana na „ostrvo“

Teheran, 27. avgusta - Najnovija izjava šefa islamskih revolucionarnih komiteta da je u Iranu za godinu dana zaplijenjeno više od 24 tone hašija, opijuma, heroina i drugih opojnih droga, podsjetilo je na jednu od grubih činjenica sa kojom se Iran svakodnevno suočava. Povremeni izvještaji o podvizima „komitetlja“ u istočnoj provinciji Sistem-Baludžistan koja se graniči s Avganistanom i Pakistonom, često su praćeni podacima o žrtvama s obje strane barikada.

Kada se u Iranu govori o obraćunu s medunarodnim bandama krijućim drogu, uobičajeno je pominjanje „drugog fronta“. Taj viši od dvije hiljade kilometara dugog fronta očito je teško održavati pod strogim kontrolom i „supljine“ koje krijućari koriste kao svoje kanale mnogo su brojnije od prelaza pod nadzorom iranskih vlasti. Ipak, plijen težak dvadeset četiri hiljade kilograma neoboriv je dokaz uspešne borbe protiv šverceru droga.

Koje količine narkotika ipak stignu do uživalaca opojnih droga u Iranu i, preko Irana, do narkomana u Evropi, nemoguće je utvrditi. Jedino što se može sasigurno tvrditi jeste da je količina droge koja stigne do potrošača mnogo veća od one zaplijenjene. To potvrđuje i primjer nedavno povuhane medunarodne bande krijućim drogama koja je samo u gradu Širazu za godinu dana prodala 15 tona opijuma.

Primer upravo te bande govorio je o razmerama i organizovanosti krijućim poslovnim. Nakon oružanih okršaja, u kojima je bilo više žrtava s obje strane, povušano je 90 članova ove medunarodne bande. Vrijednost „robe“ koja je u toj akciji zaplijenjena premašila je 56 miliona dolara. To je, naravno, bio samo dio opojnih droga koje je ova višenacionalna banda do tada prodavala na same u Iranu, već i u Iraku, Kuvajtu, Dubaiju i drugdje.

Samo u proteklom trimesecu na smrtni suđenju je osudjen 89 preprodavaca droga. Iz te grupe trideset pet (35) je već pogubljeno. U isto vrijeme na kazne zatvora je osudeno skoro četiri i po hiljadu (4500) uživalaca i preprodavaca droge. Sličnu sudbinu doživjeli su rastruči narkotika i narkomani prošle godine u Teheranu, kada je uhapšeno petnaest i po hiljada (15500) ljudi ovinsih o drogi, a obješeno sto četrdesetoro (140).

Problem, očito, nisu samo preprodavci droge i medunarodni šverceri, već još više uživaoci droga. Jedno što se neobičajenih rješenja koje se u Islamskoj Republici primjenjuje već deset mjeseci je izgnanstvo težih narkomana na jedno ostrvo u Perzijskom zalivu. Nekoliko puta godišnje iz Teherana se na ostrvo Sirinenu deportuju veće grupe narkomana, koji ostaju u izolaciji na neodređeno vrijeme.

ZORČ CRMARIĆ

PODNESEN ZAHTJEV ZA PROVOĐENJE ISTRAGE PROTIV PLJAČKAŠA IZ BOSANSKOG PETROVCA

Kradeno prodavalci otpadu

● Istraža se vodi protiv Hamdije Mucića, Tofika Terzića, Huse Mehulića i Mesuda Bašića iz Bosanskog Petrovca i kralja Sakiba Muhića iz Sanskog Mosta

BIHAĆ, 27. avgusta - Velika pljačka u bosansko-petrovačkim radnim organizacijama „Bosnoplast“ i „Novitel“ uskoro će dobiti i svoj epilog pred Vijećem Okružnog suda u Bihaću. Naime, danas je zamjenik okružnog javnog tužioca u Bihaću **Vojislav Pušać** podnio zahtjev sudiju Okružnog suda u Bihaću za pokretanje istrage protiv pet licaca koje se osnovano sumnja da su u periodu od početka kamata do sredine avgusta 1985. godine izvršili tešku pljačku u pomenutim radnim organizacijama.

Zahtjev za pokretanje istrage je podnesen protiv Hamdije Mucića (32) zvanog Doani, sina Halima, nezaposlenog radnika iz Bosanskog Petrovca, Sakiba Muhića (46), zvanog Vuk, sina Fehima, krčmara iz Sanskog Mosta, Tofika Terzića (30) zvanog Tuborg, sina Ferida, noćnog čuvara u OOUR-u „Novitel“ iz Bosanskog Petrovca, Huse Mehulića (33) zvanog Franek, sina Ferida, radnika OOUR-a „Bosnoplast“ iz Bosanskog Petrovca i Mesuda Bašića (28) zvanog Mesko, sina Esada, radnika Sakiba Muhića. Platno je prodavano ispod svake cijene. Novak koji su dobili medusobno su podijelili. Utvrđeno je da su oni užili i prisvojili 660 kilograma platna u az i do 100 litara naftne, sve u vrijednosti od milion 330.000 dinara.

Na taj način petorica pljačkaša oštetili su radne organizacije „Bosnoplast“ i „Novitel“ zatrimali na 737 hiljada i 300 dinara. Samo zahvaljujući Komitetu za ONO i DSZ u bosansko-petrovačkoj RO „Bosnoplast“ razotkrivena je petorica koja je za relativno kratko vrijeme nanijela veliku štetu državnim zajednicama. Sva petorica osumnjičena su na pljačku su pritvoreni i protiv njih se vodi istraživačka, koja će vjerojatno razotkriti i detalje ove najveće pljačke u Bosanskom Petrovcu.

D. M.

BOSANSKA DUBICA GROM ZAPALIO SIJENO

BOSANSKA DUBICA, 27. avgusta - Samo zahvaljujući brzoj i dobro organizovanoj intervenciji Vatrogasnog društva iz Bosanske Dubice i DVD iz Draksenice sprječena je velika šteta koja je mogla nastati kada je srušio grom Mele Jurkovića iz Jašika kod Bosanske Dubice. U neposrednoj blizini nalazio se još sedam plastova stijena, kuća, stala i ostali gospodarski objekti, a s obzirom da to se radi o naselju, požar se mogao proširiti i na ostalu domaćinstva. Vatrogasci su, na sreću, pravovremeno i požrtvovano intervenisali i sprječili veliku materijalnu štetu.

S. A.

TITOVO UŽICE

Počelo suđenje za pljačku

● Državni pravobranilac samoupravljanje podnio zahtjev da se od okrivljenih Miluša Đurkovića i Mirjane Vilotijević i svjedoka Rajka Ječmenice oduzme nezakonito stecena imovinska kistori

TITOVO UŽICE, 27. avgusta (Tanjug) - Pred Vijećem petorice okružnog suda u Titovom Užici, kome predsjedava sudija Milivoje Jovičić, juče je počelo suđenje Milušu Đurkoviću, komercijalnom rukovodiocu Predstavništva Radne organizacije „Kremen“ u Titovom Užici i Mirjani Vilotijević gradenckom tehničaru u Komitetu za komunalno-stambene poslove i urbanizam Skupštine Titovo Užice. Optužnica, koju zastupači zamjenik Okružnog javnog tužioca Ivan Vučetić tereti ih za počinjena krivična djela pljačke u pomanjku.

Krajem maja Okružno javno tužilaštvo u Titovom Užici podiglo je optužnicu protiv Zdravka Kovačevića, bivšeg predsjednika Komiteća za komunalno-stambene poslove i urbanizam Skupštine opštine zbog pljačke društvene imovine u iznosu od 2.858.652 dinara. Njemu je okrivljeno Đurković pomoćao u izvršenju kričnog djela za iznos od skoro 1.7 miliona dinara, a okrivljena Mirjana Vilotijević u prikrivanju kričnog djela za iznos od 842.400 dinara. U međuvremenu Kovačević se objesio u zatvoru pa je protiv njega kričnički postupak obustavljen.

Juče je proglašena optužnica i sa slušana oba okrivljena. Miloš Đurković je izjavio da je smatran da je u redu srušio što radi i da novac odlazi na neophodne radove na uređenju zgrade Skupštine opštine i druge objekte u gradu i da je bio u uvjerenju da sve radi u interesu grada.

Državni pravobranilac samoupravljanja Sreten Skoković podnio imovinsko-pravni zahtjev i predložio sudsu da se od okrivljenih i od svjedoka Rajka Ječmenice oduze nezakonito stecena imovinska kistori u iznosu od preko 2.4 miliona dinara i da se ta sredstva vratre oštćenim radnim organizacijama.

Suđenje će trajati šest dana i za to vrijeme biti saslušani mnogobrojni svjedoci.

NEUGODNA BURA

OMETA SAOBRAĆAJ

Senj, 27. avgusta (Tanjug) - Zbog jakе bure, što jedan dan puhalo na jablaničko-karlobaškom području, u cijelosti je bio paraliziran trajektni promet između kopna i otoka Paga. Motorizirani putnici su morali koristiti zaobilazni put preko paškog mosta nedaleko od Zadra.

Zbog jakе bure bilo je velikih teškoća u saobraćaju prema otoku Rabu.

IZ RADA OPŠTINSKOG SUDA ZA PREKRŠAJE U PRNJAVORU

Pooštrena kaznena politika

● Oštros prekršiocima javnog reda i mira, kao i djelima javnog neprijateljskog istupanja, kockanja i tuče

PRNJAVOR, 27. avgusta - Nasjednici vijeća Skupštine opštine Prnjavor, prilikom razmatranja izještaja o radu Opštinskog suda za prekršaje iz 1984. godini, između ostalog donesen je zaključak da se poštri kaznena politika protiv prekršilaca javnog reda i mira, a načinjeći prema onim licima koji te prekršaje čine u povratu. Ponašajući se u skladu sa navedenim zaključkom, Opštinski sud za prekršaje je u prvom periodu ove godine vodio prekršajni postupak protiv više osoba koju su narušile javni red i mir, kar i protiv 12 lica koji su počinili prekršaje javnog neprijateljskog istupanja. Kada govorimo o prekršajima ove vrste, možemo reći da su oni u porastu, što potvrđuje i činjenica da je zbog neprijateljskog istupanja u istom periodu prešle godine odgovaralo 7 lica. Međutim, u ovom trenutku nije moguće napraviti procjenu kako će se ova problematika kretati do kraja godine, jer u zadnjih pet godina ne uočava se nikakva izražena tendencija u dogadjanju ove vrste prekršaja. Ipak, značajno je napomenuti da je u posljednjih godinu broj neprijateljskog javnog istupanja bio znatno veći, primjerice rabi 1975. godine 28, 1976. godine 33, 1977. god. 18 i tako dalje.

Zbog tuča i fizičkih napada u ovom periodu kažnjeno je 131 lice, a zbog prekršaja naročito drskog ponašanja kažnjeno 61 lice. Činjenica je da su ovi prekršaji brojni, ali s obzirom na to da je jedan broj prekršilaca djela počinio u 1984. godini može se zaključiti da je ovih prekršaja iz godine u godinu manje.

Kada je riječ o prekršajima lica s bog iigranjem hazardnih igara - kockanja može se reći da su u porastu, a naj karakterističnija područja su mesne zajednice Potočani i Hrvatski.

Analizirajući stanje, može se zaključiti da gradanici najčešće čine prekršaje u plijanom stanju. Prema podacima Opštinskog suda vidljivo je da su prekršaji uglavnom mladi ljudi, pažene, kao i oni koji su postali ovisni o alkoholu. Stoga je što hitnije potrebne suzbijati uzeore koji su doveli do ovolikog broja prekršaja, prije svega više nego da se izradi zaštita mire obaveznog liječenja u specijalizovanim zdravstvenim ustanovama. Morase prisnati da je Opštinski sud u Prnjavoru ovu zakonsku mogućnost veoma malo primjenjava.

D. COLIC

SAOPŠTENJE ŽIRIJA ZA PRIČU
„NIKICA PAVLIĆ“

Prva nagrada Dejanu Tadiću

• I pored malog broja priča žiri ocjenjuje da je ovogodišnji konkurs veoma kvalitetan • Prva nagrada Dejanu Tadiću, književniku iz Vršca; druga Bošku Lomoviću, književniku iz Brčkog a treća Milenku Stojčiću iz Banjaluke • Otkupljene još tri priče, a žiri predložio redakciji „Glasa“ da pored ovih objavi još osam priča.

BANJALUKA, 27. avgusta - Na sastanku žirija za kratku priču „Glasa“ juče je donesena odluka o dobitnicima nagrada. Žiri u sastavu Irfan Horozović, književnik iz Banjaluke, Ranko Pavlović, književnik iz Sarajeva (predsjednik žirija) jednoglasno su odlučili i usvojili sljedeće saopštenje:

- Na konkurs za nagradu koju nosi imenica prvoborac partizanske pisanje riječi Nikice Pačica stiglo je 48 priča iz gotovo svih krajeva sa srpskohercegovačkog jezičkog područja. Utsak žirija je da broj prispevki radova ispod očekivanja, međutim, po kvalitetu, učelnini konkurs je veoma uspšio što između ostalog opravdava smisao njegovog raspisivanja.

Prispevke priče održavaju čitav spektar savremenih strujanja u domeni kratke i novinske priče (fantastika, ironija, anegdotika, organizacija, siza, istorijska reminiscencija, lirska - refleksivni fragment, itd.). U pogledu tematike prisutno je nastojanje da se literarno uboliči sve ono što odražava duh i ritam savremenog života, kao i iskustva čovjeka u istorijskom i kulturnom kontekstu.

Ziri je dao ocjenu svake priče pojedinačno isključivo sa rukovodeći umjetničkom relevantnošću samog teksta. Takо se uširem izbo-

ru za nagrade i otkup našlo petnaestak priča, nakon čega je žiri donio jednoglasnu odluku:

- **Priča nagrada u iznosu od 15.000 dinara dodjeljuje se priči „Razglednica iz 1907“ pod šifrom „Razglednica iz 1907“ Dejana Tadića odlikuje se prevenom ekonomičnosti izraza, preciznom kompozicijom strukturu i rafiniranom profiliranjem jednog osebujnog fantastičnog svijeta. Citač na određen način biva asocijativno angažovan što mu omogućuje da od čitača - svjedoka postaje čitač - sudionik. Priča predstavlja oglašenje ovog žanra kod nas jer priznjavači iz tradicije ovog podneblja.**

Priča „Dukat“ Boška Lomovića u osnovi se bavi jednom anegdotičkom situacijom prema kojoj se autor odnosi ironijski stvarajući tipski portrete aktera. Iznjansirani psihološki tokovi čine ovu priču gotovo pričom magičnog realizma. Premda utemeljena na tradicionalizmu karakterističnom za neke bosanske pripovedače, priča „Dukat“ kontura i sadržaje koji pridaju onom štu obično nazivamo univerzalnim.

Osnovne vrijednosti trecenagradske priče „Slučaj literate Kona“ Milenka Stojčića jesu gotovo raskošan učinak u jezičkom materijalu koji povremeno divergira u priču sebe, ne udaljavajući se od osnovnog toka naracije, oneobičavanje forme kratke priče elementima svojstvenim drugim književnim vrstama (poema, lirska pjesma, roman) i s mjerom oštvanjem poetski odnos prema oblikovanju siza reprezentiraju kompozicionom koherentnošću. Trojici pravnagradnih, nagrada će uručiti predsjednik žirija Miroslav Tolohi 31. avgusta u 20 časova na „Kočićevoj večeri“ u banjalučkom Domu kulture.

N.G.

JOŠ NEŠTO O KULTURNOM LJETU U BOSANSKOJ GRADİŞCI

NI KONCERT, NI VAŠAR

• Da ove godine ipak dobiju svoje „kulturno ljeto“, potrudili su se samo amateri Bosanske Gradišci, ali sve je ostalo pustažela. Poslige svakog „kulturnog“ događaja javlja se nepririjat utisak i ocjena da je neko kulturu pobrkao sa lakrdijom

BOSANSKA GRADISKA - 27. avgusta - Sada već sigurno možemo reći da bosanskogradiski „kulturno ljeto“ nije postojalo. Ovo naročito potkrepljuje još jedan neuspješan pokušaj amatera kulturno-umjetničkih društava da zabave šetače pred gradskim Domom kulture. Potvrdio je to i posljednji nastup članova KUD-a „Omladinac“ iz Vrbaške kojisu u vrlo skromnim narodnim nošnjama, uz losu i neprimjerljivu muzičku pratnju odigrali i na narodne igre iz Vojvodine, Makedonije i Srbije. A šta reći o neumjesnom vodenju ove priredbe na otvorenom prostoru i neuskusnom izvedenju novokomponovanih narodnih pjesama koje su dominirale tako slabu organizovanom programom? Sve se to dogodalo iz slabo ozvučenje i na nedovoljno osvjetljenom prostoru. Ako se tome doda i zakašnjenje od pola sata u odnosu na predviđeni početak programa, onda se slobodno može reći da je sve ličilo samo na lakrdiju i da je to bio program ispod vašarskog nivoa. Zar je to „kulturno ljeto“ upitale se slučajni prolaznik. Tim prije, jer s jedne strane bosanskogradiskog Doma kulture tog petka je mogao čuti nekakvo „narodno muzičiranje“ a sa druge strane istog objekta ozvaničala je teška rokmuzika sa gramofona diskokluba. Umjesto pravih ljetnih programa, u užem centru grada na Savi pojavila se čudna mještavina zvukova, koja nije ličila ni na zabavu a kamoli na kulturni program. Te iste

večeri, od najodgovornijih u bosanskogradiskoj kulturi čuli smo: „Bolje išta nego ništa“. Čini se da se takvom izrekom godinama zavaravaju, pa bi im trebalo odgovoriti: „Bolje ništa nego svasta!“ Ipak, najveće je stalo što je postojala samojedna želja, da se u Bosanskoj Gradišći tokom ljeta napravi nešto zavorno i zanimljivo, a u čemu se nije uspjelo. A kako bi, kada neuskuni bosanskogradiski amateri ni od koga nisu dobili nikakvu pomoć pa čak ni od zaposlenih u gradskom Domu kulture pred čijim se vratima sve ovo dogadalo. Nadajmo se da tako neće biti bar u sljedeći petak, kada će ovdje nastupiti članovi Kulturno-umjetničkog društva „Kozara“ iz Gornjih Podgradaca. Nadajmo se da umjesto starih narodnih, neće pjevati novokomponovane pjesme!

Vlado SLIJEPEČIĆ

rekli su • napisali su
provjeravaj

Ni u jedan način mišljenja ili djelovanja koliko god bio drevan, ne može se vjerovati bez dokaza. Ono što svako ponavlja ili cutke priznaje danas kao istinu, može se sutra preobraziti u laž, puk i dim mišljenja za koja su neki vjerovali da je oblak koji će po njihovim poljima prosvititi plodonosnu kišu. Kad pokušaš ono što starci kažu da se ne može uraditi, otkrićeš da se može. Stara djela za stare ljudе, a nova za nove.

henri dejvid toro

UZ GODIŠNJCU GALERIJE UMJETNOSTI
„JOSIP BROZ TITO“

NEDJELJA INDIJE

TITOGRAD, 27. avgusta (Tanjug) - Stalnu izložbenu postavku Galerije umjetnosti nesvrstanih zemalja „Josip Broz Tito“ u Titogradu vidjelo je dosad skoro 100.000 posjetilaca. Više od 350 eksponata iz bogatih umjetničkih riznica 50 zemalja nesvrstanoj svijetu privlači izuzetnu pažnju ne samo kulturnih i javnih radnika iz Jugoslavije već i brojni gostiju iz inostranstva, državnih, partijskih i privrednih delegacija koje posjećuju Crnu Goru. Tako je Galerija u Titogradu, za kratko vrijeme, jer će pet dana obilježiti tek prvu godišnjicu rada, postala i najposjećenija kulturna institucija u ovoj Republici.

Za jubilej 1. septembra kada proslavljamo i Dan nesvrstanih, Galerija će organizovati i veliku kulturnu manifestaciju pod nazivom „Nedjelja Indije“. Svoje radove izložiće 30 najpoznatijih savremenih likovnih stvaralača ove zemlje, a publiči u Titogradu predstavice se i drugi poznati umjetnici iz oblasti, muzičke, filmske i scenske djelatnosti. Pažnju će slijedne dneve pružiti i velika izložba umjetničkih fotografija, oko 300 eksponata, koja je posvećena bogatoj državničkoj aktivnosti Nehrua i Indire Gandhi i njihovim čestim susretima sa predsjednikom Titom i drugim istaknutim ličnostima zemalja trećeg svijeta.

Kako se očekuje „Nedjelja Indije“, koja će trajati od 1. do 12. septembra, na svečanosti u Titogradu otvorice ministar za kulturu Indije Sing Deo.

ARHEOLOGIJA

OTKRIĆE U AUSTRIJI

BEC, 27. avgusta (AFP) - Na arheološkom nalazištu 30 kilometara udaljenom od Beča austrijski arheolozi su pronašli dvije keltske grobnice iz 350. godine prije naše ere. U grobnicama su pronađeni skeleti jednog muškarca i jedne žene, kao i nekoliko komada oružja i oruđa. Ugrobnici žene pronađeni su u četiri broša od bronce.

N.G.

U BIHAĆU

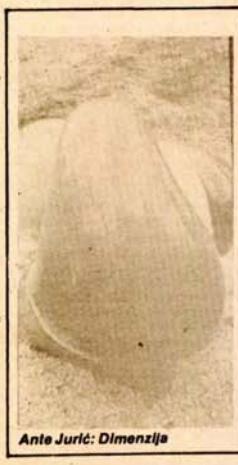
MUZIČARI ČEKAJU DECEMBAR

BIHAĆ, 27. avgusta - Prošlogodišnji požar, koji je zahvatio Muzičku školu u Bihaću, nudio je velike štete ovom objektu. Jedini centar muzičkog života u gradu zavratio je svoja vrata i to se i te kako osjetilo proteklih mjeseci. Međutim, „mužičari“ su našli na razumjevanje grada koji je za sanaciju izdvojio sredstva - ukupno će uredjenje enterijera, obnova fasade i rekonstrukcija krova koštati 60 miliona dinara. Radovi su u toku pa se useljenje u nove prostorije očekuje decembra ove godine.

KRAJINA NA JADRANU

Kulturno-umjetničko društvo „Krajina“ postaje na Makarskom rivijeru, u Jestima gdje se odmaraju radnici bihačkih radnih organizacija. U Makarskoj će nastupiti za vrijeme proslave Dana mornarice, a po povratku u Bihać planiraju gostovanja po okolnim mjestima.

F.P.



U KRAGUJEVACKOJ
„CRVENOJ
ZASTAVI“

BESPLATNI UDŽBENICI DJECI RADNIKI

KRAGUJEVAC, 27. avgusta (Tanjug) - Oko 500 učenika, djece radnika Zavoda „Crvena zastava“ u Kragujevcu dobije ove godine besplatni udžbenici i ostali potreban školski pribor. Troškove nabavke za njih s noseće fond radničke solidarnosti ovog kolektiva. Visina koju će radnici dobiti za učenika zavisice od njegovog materijalnog položaja, tačnije prihoda po članu domaćinstva. Svi zaposleni su u četiri kategorije a najveći iznos 8.600 dinara po učeniku dobit će roditelji sa prosječnim prihodom od 4.342 dinara po članu.

Za pomoć pri nabavci knjiga ove godine izdvajaju se milion i po dinara iz fonda radničke solidarnosti. Sredstva u ovom fondu formiraju se izdavanjem 0,1 posto od ličnog dohotka zaposlenih i pomoći Sindikata.

O dobitnicima Nobelove nagrade napisani su mnogobrojni članci, knjige i snimljeni dokumentarni filmovi. Do sada, međutim, niko nije na filmsko platno prenio životnu priču osnivača tog uglednog priznaja.

PROJEKT ŠVEDSKE
COMPANIJE

Film o Nobelu

STOKHOLM, 27. avgusta (Tanjug) - Život Alfreda Nobela, švedskog pronalazaka, industrijalca, filantropa i osnivača jedne od najuglednijih svjetskih nagrada koja nosi njegovo ime biće tema dugometražnog iigranog filma. Snimanje filma planira švedska filmska kompanija „Drakfilm“ u saradnji sa švedskim filmskim institutom. Projekt će pomoći i „Nobelova industrija“, švedska industrijska grupa čije porijeklo potiče iz kompanije koja je osnovao Nobel.

Alfred Nobel je u trenutku smrti (1896) imao oko 350 pronalazaka patentiranih u svijetu i u Švedskoj, ali se njegovo ime najčešće vezuje za pronalazak dinamita. Taj vježiti neženje ostavio je svoje ogromno bogatstvo, fond iz kojeg se svake godine dodjeli nagrada za najveću dostignuća u raznim naučnim i umjetničkim oblastima. Na Nobelove smrti, 10. decembra, u Štokholmu se dodjeljuju nagrade za fiziku, hemiju, fiziologiju ili medicinu i za književnost. Nagrada za mir dodjeljuje se u Osu.

O dobitnicima Nobelove nagrade napisani su mnogobrojni članci, knjige i snimljeni dokumentarni filmovi. Do sada, međutim, niko nije na filmsko platno prenio životnu priču osnivača tog uglednog priznaja.

SAVJET 10. SUSRETA KNJIŽEVNE OMLADINE BIH
I OK KNJIŽEVNE OMLADINE BANJALUCE RASPISUJE

KONKURS

za poeziju mlađih stvaralača iz Bosne i Hercegovine, (do trideset godina starosti). Tri nagrade u knjigama u vrijednosti od: 6.000 dinara, 5.000 dinara i 4.000 dinara dodjeljuju se za najbolje pjesme na slobodnu temu. Posebna nagrada u knjigama u vrijednosti 7.000 dinara dodjeljuje se za najuspješniju pjesmu inspiriranu NOB-u i socijalističkom revolucionom.

UKRATKO**JUGOSLOVENSKO-INDIJSKE KONSULTACIJE**

BEOGRAD, 27. avgusta (Tanjug) - USaveznom sekretarijatu za inostrane poslove su 26. i 27. avgusta vodene jugoslovensko-indijske konsultacije između zamjenika saveznog sekretara za inostrane poslove Budimira Lončara i podsekretara u Ministarstvu inostranih poslova Indije N.P. Džalina. U ovim konsultacijama, načela pažnja bila je posećenapripremama za ministarsku konferenciju nesvrstanih zemalja u Luandi. Tom prilikom je došlo do izražaja širokog podudarnosti o dosadašnjim pripremama konferencije i izražena spremnost za saradnju i angažovanje dvije zemlje u cilju ostvarenja punog uspjeha ovog skupa.

JUGOSLOVENSKO-AMERIČKA SARADNJA U POLJOPRIVREDI

BEOGRAD, 27. avgusta - Jugoslovensko-američka konferencija o naučno-tehničkoj saradnji u oblasti prehrambenih tehnologije i ljudske ishrane održaće se krajem maja iduće godine u Novom Sadu.

To je saopšteno na današnjem sastanku Opštег udruženja poljoprivrede i prehrambenih industrija Privredne komore Jugoslavije, na kome su razmotrene pripreme za novosadsku konferenciju.

STOJANOVIĆ U POSJETI KUBI

HAVANA, 27. avgusta - Izvršni sekretar Predsedništva Centralnog komiteta Savezne komunističke partije Jugoslavije Stanislav Stojanović boravi od danas u višeodnevnoj radnoj posjeti Kubi.

Na aerodromu u Havani, Stojanović je sinoc dočekao zamjenik šefice Odjeljenja CK KP Kube za međunarodne odnose Rafael Polanco.

VISOKA OCJENA ODNOŠIMA SFRJ I DNR KOREJE

PJONGJANG, 27. avgusta (Tanjug) - Potpredsjednik vlade i ministar inostranih poslova DNR Koreje Kim Jong Nam je veoma pozitivno ocijenio korejsko-jugoslovenske odnose, kao i zajedničku aktivnost dvije zemlje u pokretu nesvrstanih.

Kim Jon Nam i jugoslovenski ambasador u Pjongjangu Ljupčo Tavčirović takođe su razmijenili mišljenja o pripremama za ministarsku konferenciju nesvrstanih.

GANDIJEVO PISMO REGANU

NJU DELHI, 27. avgusta - Indijski premijer Radživ Gandhi uputio je pismo američkom predsjedniku Ronaldu Reganu od kojega traži da preduzeće ekspasne korake protiv apartheid-a u Južnoj Africi. Gandhi u pismu podslovio da zemlje koje se zalažu za zaštitu ljudskih prava moraju upotrijebiti svoj uticaj za promjene u Južnoj Africi.

VIŠE OD 1,5 MILIONA HODOČASNika

MINA, 27. avgusta - Ove godine je 1.599.740 osoba islo na hadž u meku, odnosno 64.738 manje nego u prošloj godini.

Kakojavla Katarska novinska agencija KNA, broj hodočasnika iz inostranstva opao je za 7,9 odsto.

Gotovo polovina hodočasnika je iz Saudijske Arapije.

LANSIRAN „DISKAVERI“

KEJP KANAVERAL, 27. avgusta (AFP) - Američki svemirski brod „Diskaveri“ lansiran je danas uspješno iz baze na Kejp Kanaveralu.

UOČI PROSLAVE 40-GODIŠNICE UJEDINJENIH NACIJA

Najmasovniji sastanak na vrhu

Učešće prijavilo više od pedeset šefova država ili vlada, a računa se da će do početka rada Generalne skupštine ovaj broj narasti na sedamdeset

UJEDINJENE NACIJE. 27. avgusta (Tanjug) - Više od pedeset šefova država ili vlada prijavilo je već učešće u obilježavanju četiri decenije djelovanja Ujedinjenih nacija. Računa se da će do početka rada Generalne skupštine ovaj broj narasti na sedamdeset što bi svečanostima dalo karakter da se najmasovniji „sastanak na vrhu“.

Otkupljanje tako velikog broja državnika na jednom mjestu pruža prilike i za druge „paralelne“ aktivnosti. Šefovi država ili vlada Argentine, Brazila, Perua, Meksika, Dominikanske Republike i Venecuele održace, na primjer, sastanak posvećen dugovima.

Ekonomske i razvojne teme privlače pažnju i drugih zemalja, to i objašnjava veliko interesovanje za „deklaraciju o pravu na razvoj“ koja se, već unaprijed,

proglašava za jedan od značajnijih dokumenta predstojeceg zasjedanja.

Među mnogim već poznatim temama dnevnog reda Generalne skupštine pojavlje se i jedna nova: mirobitivo korišćenje svemira. To je nesumnjivo i tema o kojoj će ove jeseni razgovarati Regan i Gorbacov.

U očekivanju uglednih gostiju radaju se i neki neuobičajene i čak spektakularne ideje. Jedna od njih sadržana je u prijedlogu da se jedan od sastanka Savjeta bezbjednosti takođe održi „na vrhu“, odnosno, da na njemu učestvuju šefovi država. Takav sastanak bi imao smisla ako bi za posljedicu imao povratak međusobnog povjerenja stalnih članova Savjeta bezbjednosti. U protivnom bi od takvog sastanka, bez obzira na živopisnost samoga događaja, bilo malo vajde.

Generalna skupština po tradiciji počinje prvoga utorka treće nedjelje septembra, dok se dolazak najvećeg broja najviših državnika očekuje u oktobru. Dilema o tome da li obilježavanje važnoga jubileja treba da ima više radni ili svečani karakter izgleda da je isječak opredjeljenjem za obje alternative koje se međusobno ne isključuju.

PREPORUKA POLJOPRIVREDNICIMA**RAZGOVOR U SK SSRNJ**

Plan bez osloanca

BEOGRAD, 27. avgusta (Tanjug) - Rasprava o planu srednjoročnog razvoja zemlje ne bi smjela da se svede na formalnost, posebno što je nacrt ovog dokumenta opterećen mnogim slabostima. Načeli propust planera je taj što su se nedovoljno oslanjali na sadašnje stanje, pa i na Dugoročni program ekonomske stabilizacije. Kad su to zaboravili da se zemlja nalazi u ozbiljnoj krizi - društvenoj, ekonomskoj, pa i političkoj, rečeno je na današnjoj sjednici Sekcije Savezne konferencije SSRNJ za društveno-ekonomska kretanja i razvojnu politiku.

Učesnici u raspravi su bili saglasni sa prijedlogom da se u nadimni pet godina načela pažnja pokloni razvoju samoupravljanja. Ali, u društvenom planu se mora naznačiti i kako se taj potec nazrjebe može izvesti. Bez pronađenja načina za materijalno jačanje u druženom rada, opredjeljenje za snažnije samoupravljanja ostaće bez osloanca, istaknuto je na sjednici.

JUGOSLOVENI GRADE HOTEL U PRAGU

UGLED DONIO POSAO

PRAG, 26. avgusta - Jugoslovenski građevinari će izgraditi u Pragu veliki hotel koji će imati 1.100 kreveta. Hotel treba da bude

završen za 24 mjeseca. Ugovor o tome potpisali su danas u Pragu predstavnici beogradskog „Uniručenjeringera“ sa čehoslovačkim preduzećem „Strojexport“ i austrijskom firmom „Varimpex“. Vrijednost tog posla iznosi 57 miliona dolara.

Jugoslovenske organizacije su dobile taj značajan posao u oštrot svjetskoj konkurenциji zahvaljujući prije svega dobrom ugledu koji su stekle u toku dva desetljeća: izvođenju investicionih radova u Čehoslovačkoj.

MOSKVA**DVA POGLEDA NA „SOCIJALISTIČKU ZAJEDNICU“**

Promjene u redoslijedu

„Pravda“ i „Novo vreme“ bave se istim problemima, ali posmatrači u Moskvi uočavaju određene razlike u akcentima

obzirno na skori kongres KPSS i usvajanje nove redakcije partiskog programa koji ova pitanja neće moći da mimoide.

STA JE PISALA „PRAVDA“

Glavni utisak kojeg čitalac ima poslije uvida u „Pravdu“ članak iz Junu iste da su zemlje „socijalističke zajednice“ odudarao od dobroj mjeri od onog što se u posljednjem vremenu može naći u sovjetskim informativnim sredstvima. Mnogi su u njemu vidjeli snažno naglašenje dogmatske ocjene stava.

Takvi članci - koji imaju teoretske pretencije - svakako prolaze kroz mnoge filtre prije nego što u „Pravdi“ ugledaju svjetlo dana. Zato je i razumljivo da je sa posebnom pažnjom tekstoprostidruan u zemljama na koje se odnosili, ali i sre. Neposredno poslije objavljivanja mogile su se čuti manje ili više otvorene primjedbe koje su dolazile iz redovasocijalističkih zemalja lagera. Da li su baš te kritike i negativno reagovanje u lageru podstakli nedjeljenjak „Novo vreme“ - namjenjen prije svega inostranstvu - da se ponovo vrati na ovu temu ili nisu, možda i nije toliko bitno. Sutinu je više u tome da se uporedjivanjem tekstova može uočiti različito akceniranje problema koji dobijaju poseban značaj i s

problemima u socijalističkim zemljama. Tako se sa isključivošću, koja je posljednjih godina riješito sređena, tvrdi da ima pokušaju da se sa „revolucionarnim pozicijama“ tretiraju mnogi problemi u socijalističkim zemljama od društvene svojine do centralističkog planiranja. Privatnog sektora, što u sebi nosi obilje ekonomske, društvene i idejne posljedice“. Sva ovo je u kontekstu napora koje preduzimaju mnoge socijalističke zemlje „lagera“ za usavršavanje privrednog sistema. Posebno se govori o povajama nacionalizma i revolucionizma, njihovim vezama sa imperialističkim centrima, pokušajima da putem političkog pluralizma ogrenite sferu partiskog uticaja itd.

AKCENTI „NOVO VREMENA“

U Moskvse očekivao neki tekst u kome bi se tolerantno tretirao problem odnosa u „socijalističkoj zajednici“ po pojavi članka u „Novom vremenu“ ne predstavlja iznenadenje. Autor ovog teksta je Nikolaj Šišlin, koji sadaradi u Centralnom partiskom komitetu na ideošklim pitanjima i odnosima među socijalističkim zemljama.

Pažljivo čitanje njegovih teksta po pokazuju drugačije prilaz problemima. Bilo bi, svakako, prejerano reći da se radi o nekim „velikim izmenama“ ili bitno drugačijim stavovima, ali je uočljivo daneđeljnik „Novo vreme“ nije upotrijebio niz kvalifikacija i pojmove kojim inače obiluje „Pravdin“ članak. Ta-

IZVJEŠTAJ O RADU TITOVOG FONDA U SKUPŠTINI JUGOSLAVIJE

Uspješna godina

Od prošlog do ovogodišnjeg juna dodijeljeno je više od trideset hiljada stipendija mladim radnicima i djeci radnika

BEOGRAD, 27. avgusta (Tanjug) - Skupštini Jugoslavije dostavljen je izvještaj o radu i razvoju Titovog fonda za stipendiranje mladih radnika i radničke djece od juna prošle godine do junova godine i informacija sa ocjenama izrečenim na nedavnoj Skupštini Titovog fonda. Osnovni zaključak je da je Fond u pomernom razdoblju uspješno djelovao i da se pozitivni rezultati zasnuju na dosadašnjem ukupnom razvoju Titovog fonda Jugoslavije. Stvorena je solidna društvena i materijalna osnova Fonda, dodjeljene su 31.844 stipendije mladim radnicima, djeci radnika ili drugih radnih ljudi, a obrazovanje je završilo 14.853 stipendista Fonda.

U sklopu ovih pozitivnih tokova zabilježeno su, kako je konstatovano na Skupštini Fonda, i određene negativne tendencije. One se, prije svega, ogledaju u relativnom slabljenju materijalne osnove Fonda jer zbog visoke inflacije ni ostvareno povećanje doprinosa članova Fonda nije dalo željeni efekat. Problem uvećava i činjenica da intenzitet uključivanja novih članova stagnira i da je u pojedinim sredinama na nivou prethodnih godina. Saradnja organa Fonda i potpisnika dogovora o osnivanju Titovog fonda nije, takođe, svedla na bolja. Razlog tome je što članstvo Titovog fonda još nije u poziciji da neposredno učestvuje u utvrđivanju ukupne politike Fonda, u prvom redu politike stipendiranja.

Posljednjih godina, konstatuje se u materijalima dostavljenim Skupštini Jugoslavije, ni uspješni stipendisti nije zadovoljavajući. Sve veći broj korisnika gubi pravo na stipendiju, najčešće zbog slabih rezultata u učenju, ili studiranju. Spore se ostvaruje opredjeljenje da se poveća broj stipendista koji se školjuju uz rad.

ko se uopšte ne govorи о imperijalistичком okruženju, revizionizmu, nacionalizmu, i sličnim stvarima.

Naprotiv, data je prilično široka mogućnost saradnje unutar socijalističkog lagera koji naravno predstavlja „pravu zapovijed sovjetske spoljne politike“. Precizira se da među ovim zemljama postoje zajednički interesi i da je saradnja među njima moguća i normalna bez obzira na postojanje pojedinačnih, nacionalnih interesa koji su „apsolutno prirodni“.

Već iz ovog je vidljivo nešto drugačiji prilaz: prvo se konstatiše postojanje posebnih interesa, a zatim se kaže datonu kom slučaju ne predstavlja svestranoj saradnji.

Jos je značajniji stav ovog političkog nedjeljenjaka koji ističe da je „istorija pokazala“ da nemam drugog puta za stvaranje harmoničnih odnosa među socijalističkim zemljama bez bezuslovnog uvažavanja suvereniteta svake zemlje, poštovanja međusobnih interesa, spajanja, principa ujamčenosti i sa spremnošću na uzajamnu pomoć i, ako treba, određene žrtve radi savezničkog duga“.

Uzak nedjeljenik je ovdje redoslijed „Novog vremena“ drugačiji od onog u „Pravdi“.

Ovaj nedjeljenik je našao za shodno da posebno ukaze na ogromni značaj „aktivnog i samostalnog doprinosa svake socijalističke zemlje“ na međunarodnom planu i da skrene pažnju da iznimcu svjetskog socijalizma čine nesamo sovjetska iskustva, već i iskustva mnogih drugih država.

Aleksandar NOVACIĆ

SA ŽIRIJEM AKCIJE „KAKAV TURIZAM ŽELIMO“ U BOSANSKOJ DUBICI

Uzdaju se u bolja vremena

● **Kao ni u drugim bosanskokrajiškim komunama ni u Bosanskoj Dubici još nema pravog bavljenja turizmom ● Osnivanjem turističkog saveza i turističkih društava u Dubici računaju da turizmu dolaze bolji dani**

Nijedna bosanskokrajiška komuna nema toliko spomenobilježja iz naše bliske revolucionarne prošlosti kao Bosanska Dubica. Ovdje rekoče da ih na području komune ima čak 160. U neposrednoj blizini su i spomenici na legendarni Mrakovci i u Jasenovcu. Međutim, sve te pogodnosti dubički turistički radnici očito nisu iskoristili iako su bašti spomenici prava atrakcija načroto za mlađe grupe turista.

Nije onda ni čudo što je i iskrištenost ugostiteljskih objekata veoma slaba. Istina, u ljetnim mjesecima, kako rekoće u OOUR-u „Knežopoljeturist“ u Bosanskoj Dubici, ugostiteljski objekti su mnogo puniji ali su zato kasnije gotovo redovno prazni.

U ljetnim mjesecima u OOUR-u „Knežopoljeturist“ u Bosanskoj Dubici bilježe i bolje poslovne rezultate. Više je gostiju, jer dubički ugostiteljski i turistički radnici gotovim punijim i satozatočnijim ponudama privlače kuhinje Dubičani se hvala svojom Unom pogodnjem za

TURISTIČKE ZANIMLJIVOSTI

REKORD BRAZILA

Od stranih turista Brazil je 1984. godine imao 2,5 milijardi dolara prihoda - a ove godine ta brojka će se osjetljivo povećati. Brazil je 1982. godine posjetilo milion stranih turista, a od tada je svake godine 300.000 posjetilaca više. Zbog toga se procjenjuje da će ove godine devizni priliv iznositi blizu 3 milijarde dolara. Turizam se u ovom zemlji već nalazi na četvrtom mjestu po deviznom prihodu.

HOTELSKI KOMPLEKS U PEKINGU

U Pekingu bi do 1988. godine trebalo da se dovrši novi hotelski kompleks koji će graditi konzorcij u kome, pored predstavnika kineskog glavnog grada, učestvuje i 17 japanskih kompanija. Vrijednost čitavog projekta procjenjuju se na oko 100 miliona dolara. Kompleks će se sastojati od hotela, uredskih prostorija i apartmana.

REKONSTRUI-SAN SKOPSKI „BRISTOL“

U Skoplju, nakon rekonstrukcije, pred ovogodišnjim turističku sezonu svečano predstavljen na upotrebu najstariji hotel „Bristol“ koji je sagraden još 1923. godine ponacrtima braće Karadžić.

Kao jedinstven ugostiteljski objekt koji je zadržao stari izgled hotel „Bristol“ sa stolnicu ležaj, kafanom i disco-klubom obogatio je ugostiteljsku ponudu Skoplja.

C. AJDER

D.G.

kupanja i veoma bogatom ribom. Zato je ona i privlačna za ribare iz cijele Jugoslavije. Međutim, i pored toga činjenica je da su dubički turističko-ugostiteljski radnici malo uradili u Knežopolje i na Kožaru

OCJENE

U akciji „Kakav turizam želimo“ dubički turistički radnici su sakupili od mogućih 100 bodova 63,1 bod. Najveće ocjene su im pripale za uređenosť i održavanje kulturno-istorijskih spomenika i za čistoću ugostiteljsko-turističkih objekata, a kao što je i uobičajeno i u ostalim krajiškim komunama i Dubičani su najniže ocjene dobili za unošenje novih sadržaja vanpansonske potrošnje i zbog nedostatka propagandnog materijala.

dovedu što više gostiju. Očekivali su, kako reče **Zijad Bećirević**, direktor OOUR-a „Knežopoljeturist“ da će se ujediniti turistički potokozarskih komuna sa ciljem da se dovede do više gostiju. Međutim, sve je ostalo na tome. U turizmu i ugostiteljstvu svaka komuna vodi svoju politiku. Zato nije ni čudo što u gotovo nejednopravosjarkoj komuni nemaju prospekt svoje turističke ponude, a o suveni-

IZUZETNO DOBRA POS-JETA SPLITSKIH HOTEL-SKIH KUĆA

GOSTIJU KAO NA POČETKU LJETA

● **Gotovo za četvrtinu bolja je popunjenoši svih splitskih hotelskih kuća nego krajem prošle godine**

Po nestružbenom turističkom kalendaru u glavnoj turističkoj sezoni trebao bi biti kraj, ali po broju gostiju koji sada borave u splitskim hotelima, reklo bi se, još je u punom jeku. Prema podacima što smo ih dobrili na recepcijama hotelskih kuća, u toku ovog vikenda evidentirano je 19,25 domaćih i inozemnih gostiju. Uspoređujući taj podatak s onim zabilježenim krajem avgusta lani, trenutno je čak 25 posto više turista. Većinu posjetilaca čine stranci, nešto manje od 7500, i to uglavnom iz zapadnoevropskih zemalja.

Treba naglasiti i izuzetno dobro posjetu domaćih turista, za koje je, bar prijašnjih godina, kraj avgusta bio i kraj godišnjeg odmora. No, kako nam rekoće u „Union-Dalmaciji“, upravo ovih dana oni blježe svojevrsni rekord - prvi put ove sezone broj gostiju iz unutrašnjosti zemlje veći je nego lani, i to za nekoliko stotina litora, koje je taj dan maksuz oprečnje.

Napulj u jaro, pod šatorom sparina, znoj se nemilosrdno slijeva niz led, muzika trešti, momci s instrumentima ne odsutuju, a Mirko sipa hladnu raku,

sijevaju praseće glavušice pred gostima, jagnječa rebarca miris, špriceri hladnocom prenojavaju snaše.

Otkud hladno piće na ovoj ledini pod šatorom, na ovoj nemilosrdnoj vrućini?

- Iz hladnica, druze, - objašnjava domaćin,

Mirko - sinoć stigla malo sa zakašnjenjem, pukla

rima ne treba ni govoriti. Istina, u Bosanskoj Dubici su pokušali da naprave i vlastiti suvenir. Rasipali su konkurs za izradu izvornog suvenira sa prigodnim nagradama, ali niko se nije javio iako bi u Knežopolju sigurno bilo zanimljivih motiva.

Međutim, dubički ugostiteljski i turistički radnici se uzdaju da će njihovi bolji dani tek doći. Osnovali su turistički savez, a planovima su

TABELA

1. Mrkonjić-Grad	64,4
2. Prnjavor	63,8
3. Bosanski Novi	63,2
4. Bosanska Dubica	63,1
5. Bosanska Gradiška	63
6. Prijedor	57
7. Šipovo	54,4
8. Čelinac	53,1
9. Srbac	50

da se formiraju još tri turistička društva. Valjda će lek tada dubičko ugostiteljstvo, baš koji koraci bliže savremenom turizmu. Tada će se vjerovatno urediti i čuvena Ada na rijeci Uni, koja je godinama zaustvana a mogla bi biti privlačnija za kupaca. Uzdanica ovdasnjih turističkih radnika je banja Mlječanica nakon čijeg puštanja će se u Bosanskoj Dubici stvoriti izuzetne pogodnosti za razvoj ne samo tranzitnog, nego i stacionarnog turizma, odnosno zdravstvenog turizma.

V. DUBOČANIN

Naša nagradska igra „3.2.1 do-datak za godišnji odmor“ polako se približava kraju. Danas objavljujemo deseti, a do kraja ovog ciklusa obavijemo ukupno dvanaest kupona. Na vama je da ih sakupite i, kad dođe vrijeme, poslati na adresu: NIGRO „GLAS“ AVNOJ-a 93, 78000 BANJALUKA.

Samsa je tu, valja je iskoristiti. Nikad nije kasno da se uključite u našu nagradnu igru. Ako nemate prvih devet kupona, sačekajte do kraja kada ćemo objaviti džoker. Deser džoker zamjenjuje deset kupona koji nedostaju. I tako, ponavljamo - samsa je tu - iskoristite je. Jer, nije način dobiti iznenađenja i ne planirano koji milion starih dinara. A „Glas“ i „Bosanka“ nude vam tri mogućnosti - tri, dva, jedan milion starih dinara.

Sponzor u ovom kolu nagradne igre je AIPK „Bosanka“, najveći proizvođač sokova u okviru AIPK „Frutkona“. Među napoznatijim proizvodima je PEPSI-KOLA, koja je od direkcije PEPSI za Evropu proglašena najboljom na Balkanu. Ali, PEPSI nije jedini prizvuk ovog renomiranog proizvođača bezalkoholnih pića. Tu su u gaziranim pića TONIK i NARA: zatim koktelj od jabuke, narandže, kajsije, breskve, jagode šljive i borovnice. Očito je da je široka lepeza proizvoda „BOSANKA“ i da je njeno prisustvo na tržištu i te kako primjećeno.

- I Nagrada 3.000.000 starih dinara
- II Nagrada 2.000.000 starih dinara
- III Nagrada 1.000.000 starih dinara

Pravo učešća imaju svi čitaoci „Glasa“ izuzev zaposlenih u NIGRO „GLASU“ članova njihovih porodica i uže rodbine. Treba sakupiti dvanaest džokera i poslati ih na adresu: NIGRO „GLAS“ AVNOJ-a 93, 78000 BANJALUKA, sa naznakom „za nagradnu igru 3.2.1“.



IMATI I NEMATI NA NAŠ NAČIN

HLADNJAČA POD SVADBARSKOM ŠATROM

● Na 36 stepeni Celzijusovih - hladna pića i hrana na trpezi ● Od „pokazivanja“ kumova, rodbine i gostiju - mladencima skupljen 51 milion dinara (stari)

BOČAC, 27. avgust - „Ooo, stari svate, pokazise! Netebe je red - uzvikuje kralj momak noseći tacnu pod manju od dvije šatre koliko ih je nedjelju razapeo domaćin iz selu Bočac. Mirko Vidović, da bi, kako kaže skromno i postarinskom običaju oznio sinu prvenca.

- Dragi posjetioc, prijatelji i rodbino, počinjemo od starog svata Boce, da vidimo koliko će se on „protegnuti“. Postojećem cim stici i do vas, pripremite novčanice, ooo, stari svate, pokazi se! - nastavlja momak s tacnom, kojem prati drugi delija. Ovamo je stigao iz Rijeke, gdje kormilari brodom a kolega mu takode vozač, ali gradskog autobusa u Banjaluci.

Stari svat je izvadio stari milion, tetku iz Njemačke 500 maraka, na tacnu, a ko za koliko još raspisano orkestru. Pjevač je svakih petnaest sekundi za izvođenje neke narodne pjesme dovrađao vlasnicu „Ivre love“ uzvikujući:

- Samo za mladence od njihove telice iz Njemačke i koja im ovim putem želi sve najbolje u životu.

Odjekuje Čemernica, muzika trešti, momci satnom zatezu koči svakog gosta ono „ooo“, a domaćin sa suprugom i mnogobrojnom rodbinom, oblijeće goste, nudi nazdravja iz bureta iute kuhinje na nekoliko stolica litara, koje je taj dan maksuz oprečnje.

Napulj u jaro, pod šatorom sparina, znoj se nemilosrdno slijeva niz led, muzika trešti, momci s instrumentima ne odsutuju, a Mirko sipa hladnu raku,

sijevaju praseće glavušice pred gostima, jagnječa rebarca miris, špriceri hladnocom prenojavaju snaše.

Otkud hladno piće na ovoj ledini pod šatorom, na ovoj nemilosrdnoj vrućini?

- Iz hladnica, druze, - objašnjava domaćin,

Mirko - sinoć stigla malo sa zakašnjenjem, pukla

mu guma usput, mislio sam propade ova hrana i piće.

I stvarno nasred polja stoji kamion - hladnjača u njoj nakrcane pećenje, salate, pice, torte, nema da fali, moraju se gosti tri dana i tri noći dočekivati a možda i dalje, svima je kuća otvorena da Mirko siđe na ženi.

- Hladno piće na ovakvoj prijeći to je radost, ali hladne salate pa to je milina, ubjeđuje jedan gost komšiju do sebe.

Milicioner u civilu, objašnjava se sa jednim gostom: da li je Gruša, milicioner iz novina, mogao da izbjegne batinjanje Benesovih gostiju, a jedan domaćin iz selu Žali se Dragi Jakovljević kako nema penzije od ove države, i Drago mu odgovara:

- Sutri, gdje si bio kad je trebalo?

Osavuši, jer Drago, inače zaposlen na Hirurgiji banjalukačkog Centra kao gipsner, zna dobro ko je kađa bio na kojoj strani.

- Samo za Dragu, i njegovu društvo u čošku, najavljuje slijedeći pjesmu šef orkestra. S obje strane Vrbasa odjekuje „Put putuje Latif-agu“.

Mornak ispred nas uzima flašu kisele vode koju je kao nekin fenom zagrijana, i postavlja novu, zaznajuću.

Onaj kralj momak sa tacnom, stadeza mikrofoni obranarovađa da je u akciji „taca“, sakupljeno tačno pedeset i jedan milion, naravno starih dinara. Aplauz za mladence pa opel muzika.

Stize nova tura jagnjotine sa hladnom salatom, opel zaznajuća flaša kisele, nalivu se hladna ljuta presijecaju špriceri, suzi od hladnoće predočima, a napulj u jaro.

Ali, hladnjača radi, nema da nema.

Dušan KECMAN

PRIRUČNIK ZA LJETOVANJE

NAJPREPREDENJA, NAJLUKAVIJA I NAJPOHLEPNIJA BIĆA KODA NASTANJUJU OBALE JADRANA IZAKUŠUJU SVAJU BAVE, MIĆE, PRIMAT SU IM ODUEZELI DRUGI SISAJČI, KRVI - KOMARCI, KRAJNJE OBJEKTTIVNI, MALI KRVOLICI NAPMAMU SVE ŠTO SE MIĆE, BEZ OBZIRA NA NACIONALNU, KLASNU ILI SILO KOJU DRUGU Pripadnost...



„AMBASADOR“ U INDIJI

Naši putnički brodovi su rijetki gosti udaljenijih kontinenata. Prije nekoliko godina se u Ameriku otišnuo „Jadrolinija“ brod „Dalmacija“ gdje je proveo čitavu jednu sezonu, a krajem ove godine na daleko putovanje će isploviti i luksuzni brod „Ambasador“ dubrovačkog „Atlasta“.

„Ambasador“ je najumjetniji američki putnički tvrtki „Salin Lindblad Cruising“ iz Njujorka za naučnoistraživačka

putovanja. Prema riječima Mate Stanića, „Atlasovog“ predstavnika u Njujorku, taj će se naš brod nalaziti pet zimskih sezona u najmu Amerikanaca. Startaće 15. decembra ove godine iz Egipta, a povrat je predviđen 7. aprila 1986. Zato će vremjeno naš brod, takođe s našom posadom, preduzeti desetak putovanja s američkim putnicima do obala Pakistanata, Indije, Sri Lanke, Sejšelskih Otoka i Madagaskara.

DOK GRIJE VRUĆE LJETO

Pod brigom za zimu

- Kakvo će grijanje i snabdijevanje topotinom energijom biti naredne zime zavisi od toga hoće li Gradska toplana moći otkloniti sve teškoće s kojima je sada suočena
- Duznički su velika briga
- Kasni oprema za nova postrojenja

Nedavno smo objavili vijest da će od 1. septembra po-skupljeni grijanje u stanovima za 30 odsto. Rečeno je i to da će se tim poskupljenjem obezbijediti da Gradska toplana u sadašnjim uslovima isporuke topotinom energije može ovu godinu završiti bez gubitaka. A ti uslovi isporukses daznačajnije ne poskupi mazut. Ali, ne radise samo o mazutu.

Štošta treba otkloniti, uraditi da bi se Gradska toplana sposobila za svoj posao do naredne grejne sezone do koje je ostalo oko mjesec i pol dana. Ostalo je odista glijih dužnika koji svoje obaveze ne podmnuju, a sredstva trebaju za nove nabavke. Osim toga u toku je instalacija četvrtog kotla koji bi sigurnije zamijenio neki stariji i smješto ga za rezervu. Problemi su se poljavili s uvoznom očekom. Aveseto, eto, desava sada kada je ljetno pri kraju i kada se pod brigom mora misliti na iduću, kao i svaku, neizvjesnu zimu.

DUŽNICI VJEĆITA TEMA

Početkom ovog mjeseca potraživanja Gradske topoline od korisnika njenih usluga bila su ništa manja od 89 miliona dinara, ali najviše od toga (76 miliona) odstambeni potrošači domaćinstava. To je više od

jedne mjesечne obaveze potrošača.

Takav je odnos korisnika topotine energije. S druge strane Gradska toplana je i pored izuzetno teških uslova rada uspjela bar, prema posljednjoj informaciji podnesenoj na sjednici Izvršnog odbora Skupštine opštine, da udovolji većem broju potrošača sa bonifikacijama, ma tako potrošnje energije i mame je manje naplaćivano. Za grejnu sezonu 1984/85. primljeno je 315 prigovora na kvalitet isporuke energije. Od tog broja 77 je prigovor od kućnih savjeta, dva iz mjesnih zajednica a ostalo od pojedinačica. Na osnovu opštih tehničkih odredbi o isporuksama odobrene su bonifikacije u 62 slučaja. Bilo je i neopravdanih zahtjeva.

Gradska toplana je prošlu godinu završila s velikim gubitcima. Jedan veći broj banjaluckih radnici kolektivno donio odluke o učešću u sanaciji gubitaka, ali su neki, među njima i dužnici, donijeli odluke da ne učeštvaruju, bolje reći da ne pomognu. Svetosituaciju čini složnjom. Gubici su pokrenuti, prema do sada prispevili sredstvima, za 32 odsto.

ZIMA PRESKEČE ROKOVE

Gdje god se zaviru u planirane poslove, oni se nekako usporeno izvršavaju što umanjuje

i onako male garancije da će se spremno biti do sezone grijanja. Eto, prema planu isporuke za 1985. INCEL se obavezuje da će namiriti kao zamjenu za 5000 tona mazuta oko 100.000 kubika pare. Do 16. avgusta je isporučeno nešto manje od 11.000 kubika. Nije zato kriva INCEL-a "Energana". Takva je situacija.

Pored svih nabrojanih teškoća, a ima ih koje nismo ni pomenuli, Gradska toplana je u velikom poslu oko montaže četvrtog kotla. Prema riječima Jovančeta Vujsinovića, direktora Toplane, problemi su iskršli, ali i rokova isporuke potrebne opreme koja je u vozila. Radnici nekim pumpama i motorima, koji dobavljaju mogu isporučiti tek u novembru. A znamo da zima rukove ne bira i da se ne zna kada će doći. Rok kada počinje grijanje je 15. oktobar. Sada je sasvim izvjesno da Gradska toplana, s obzirom na to da je ostalo malo vremena, neće moći sama da svu opremu na vrijeme obezbijedi i montira kotao koji bi bio pušten u pogon, a neki koji je dotrajao stavlja bi se u rezervu.

Pomenimo na kraju, zbor objektivnih teškoća s energijom, i mjeru, racionalnije potrošnje energije. U pomenućim uslovima ostavljena je mogućnost djelomičnog ili potpunog otkaživanja potreba za topotinom energijom. Donekle Toplani se obratilo s tim zahtjevima nekoliko poslovnih i 84 stambena potrošača. Oni su isključeni iz mreže. Niko, naravno, neće biti bez grijanja, ali je i ovo sigurna jedna mjeru štednji ili način grijanja kako je komu jeftinije.

P. MATAVULJ

PRODAJA BIJELE TEHNIKE

NIŽE CIJENE — VEĆI PROMET

• Iako je završena akcija „Gorenja“ i još nekih proizvođača bijele tehnike u kojoj je do sada prodano 2000 veš-mašina, 1300 zamrzivača i više od 200 štednjaka, proizvođači još svoju robu daju jeftinije, all samo za najviše 10 odsto

Akciju proizvođača bijele tehnike, kojoj je bio cilj da se prodajom robe po nižim cijenama oslobode zalihe, potrošači su dobro prihvati. To je i razumljivo, jer u eri svakodnevnih poskupljivanja pravije uspješni dobili nesto jeftinije. Kada je „Gorenja“ u julu stigla vijest da će se odredeno vrijeme mnogi njihovi proizvodi, uglavnom bijele tehnike, prodavati po cijenama nižim i do 20 odsto, bila je to prava atrakcija za potrošače. O takvim popustima trgovci su obavijesteni i od drugih proizvođača bijele tehnike. To je bilo dovoljno da banjalucke prodavnice preplave mnogobrojni potrošači.

Trgovci su tako da sada prodali 2000 mašina za pranje rublja, 1300 zamrzivača i više od 200 štednjaka, sve u vrijednosti od 200 miliona dinara.

- Nakon drastičnih poskupljivanja bijele tehnike i akustike promet ove

robe je bio potpuno zaustavljen i gotovo ništa se nije kupovalo. Tako je bilo sve dok „Gorenje“ početinjenjem svojih proizvoda nije ponovo praktično „oživio“ promet. Sada je dobro, čak mnogo bolje nego što smo planirali, kaže Stojan Bilbija, rukovodilac komercijalnog sektora u Radnoj organizaciji „Trgopromet“ u Banjaluci.

Proizvođači bijele tehnike i dalje mnoge svoje proizvode daju jeftinije do 10 odsto. Sada se, dakle, još u banjaluckim prodavnicama mogu kupiti proizvodi „Gorenja“ i „Oboda“ iz Cetinja jeftiniji za 10 odsto, dok su zamrzivači tvornice LTH u banjaluckim prodavnicama jeftiniji za osam odsto.

U „Trgoprometu“ rekuđe da su mogli prodati još mnogo više. Zbog kolektivnih godišnjih odmora i isporuka je bila prestala. Nove posilke ove robe očekuju se narednih dana. V. DUBOČANIN

U BANJALUČKIM PRODAVNICAMA

JEFTINIJE SUĐE

Na odjeljenjima suda i posudu u gotovo svim banjaluckim prodavnicama ovih dana je neprekidna gužva. Trgovci nude jeftinije i za 40 odsto. Priliku je da se zaista jeftinje u mnogim banjaluckim domaćinstvima obновe ili upotpune kompleti tanjira šeri i još nekog posuda.

Tako se ovih dana još mogu kupiti različiti tanjiri po cijeni nešto višoj od 160 dinara iako je, da se podsjetimo, redovna cijena za jedan tanjur veća od 300 dinara. Dobro je pojeftinilo i ostalo posude. Riječ je, kako smo saznali u „Trgoprometu“, o tvorničkom sniženju cijene. Naime, „Goricu“, hrvatsku proizvodnju posudu iz Zagreba, je sve ove proizvode namijenjivala za izvoz. Kako im nije uspijelo, ostalo je jedino da se svede do plasiranja u domaćem tržištu.

Proizvođači su tako osigurali siguran plasman i cijenu koja im je validna neće donijeti gubitak, a dobro su zaradili i trgovci i potrošači, koji su, ipak, jeftin dobili posude. Prodajom posuda trgovci su zaradili 20 miliona dinara, što svakako nije malo, naročito kada se zna da su prije ovog tvorničkog sniženja cijena na odjeljenjima posuda kupci bili zaista malobrojni.

V. D.

AEROZAGAĐENJE

Premda podaci o dobijenim od banjaluckog instituta zaštite za 26. i 27. avgust 1985. godine koncentracija sumpor-dioksid-a po kubnom metru izmjerena je u Centru 64, Međanu 36, Vrbanju 106, Česmi 35, Delibašinu 78 mikrograma. Dozvoljena gornja granica kratkotrajne koncentracije iznosi 500, a dugotrajne 150 mikrograma.

Koncentracija čadi po kubnom metru izmjerena je u Centru 6, Međanu 13, Vrbanju 12, Česmi 25, Delibašinu selu 13, a dozvoljena gornja granica i kratkotrajne i dugotrajne koncentracije je 150 mikrograma.

ROSULJE

PO LJETNOJ ŠEMI

Zivot i aktivnost mjesnih zajednica u ljetnom periodu je umanjena. Gradani su, uglavnom, odsutni zbog godišnjih odmora. U mjesnoj zajednici Rosulje u toku jula i avgusta aktivnosti su manje intenziteta. Jedna od najaktivnijih organizacija ove mjesne zajednice u toku ljeta je društvo za sport i rekreaciju „Partizan“, koje je vodilo računa o organizaciji dječjeg državnog prvenstva u tenisu.

Pored ove i sve ostale sekcije, zajedno sa sekcijom žena ove mjesne zajednice, učestvujuće su u velikoj akciji uređenja Parka „Mladen Stojanović“ kao i u završetku izgradnje ostalih teniskih igrališta. U okviru aktivnosti ove mjesne zajednice na sportskom planu najviše se realizuju poslovni u pomenutom parku i stadionu FK „Udarnik“. Za sada je osposobljeno osam teniskih igrališta, a očekuje se da se završi izgradnja još šest takvih terena. Na stadionu „Udarnika“ gdje postoje sportski objekti, entuzijasti uz pomoć Mjesne zajednice Rosulje uskoro treba da počnu izgradnju klupske zgrade sa svičionicicom, društvenom prostorijom i restoranom, te univerzalnog sportskog poligona na kome bi se odvijale aktivnosti u malim sportovima, a zimi bi zaledena betonska ploča služila kao klizalište. Sva sredstva za ovu izgradnju obezbijedile su jednim dijelom od SIZ-a za fizičku kulturu i članove kluba.

- Velika je zabrinutost građana za uređenje odvoda kanalizacione mreže u ulici Prežihovice Voranice, gdje uslijed jakih kiša dolazi do poplava. Nadamo se da ćemo ovaj problem riješiti što prije, rekao je Zoran Račić, sekretar ove mjesne zajednice, u kojoj planiraju da krajem avgusta organizuju još jednu aktivnost srednjina Parka „Mladen Stojanović“.

M. v.

PIJAČNI BAROMETAR

POVRCE: luk 60, bijeli luk 250, mlađi kupaš 100, likvica 40, grah 300 do 350, plavi palidžan 80, krasavci 80, paradač 60, paprika 50 do 60, mrkva 70 do 90, kelj 100, karfiol 120, blitva 80 dinara po kilogramu, mlađi kukuruz 15 do 20 dinara po komadu.

VOĆE: grožde 18 do 200, brekve 100, lubenice 50 do 60, dlinje 100, banane 300, limun 360 do 500, slijive 100, kruške 70 do 90, džanarice 50, kupine 200 dinara po kilogramu.

MED: 450 do 500 dinara po kilogramu.

MLJEĆNI PROIZVODI: sir 350 do 450, kajmak 450 do 500, užički kajmak 900 do 1.000 dinara po kilogramu.

CVIJEĆE: karafan 20, ruže 10, gladiole 30, gerber 50, iris 50 dinara po štruk.

Z. P.



BEZBROJ LUKIČEVIH VOZAVA

Za Đorda Lukića, mazača, zaposlenog na banjaluckoj željezničkoj stanici, drugovi kažu da je jedan od najboljih radnika. Za sebe Đorde kaže da je jednom do sada nagraden, ali što je najvažnije, nikada mu na poslu nije bila izrečena disciplinska mjeru. Ne voli se hvataljiti i sasebe razgovor uvijek okreće na posao, na vozove, vagone... A u proteklih tri decenije svog radnog staža ni izbranjati nije mogao koliko je kompozicija krajnjega protutnjala i koliko hiljadu kugličnih ležajeva je do sada podmazao. Prisjetiće se rada u smjenama, u turnusima, „spavanja“ uz tutanj željeznicu.

- Malu mi je bila plata, a velika porodica. Ali, eto, četvoro djece sam othranio i danas svi rade, imaju svoju djecu. Sada dobijem 20.000 hiljada dinara. Nije mnogo, ali ja i supruga nekako izguramo do kraja mjeseca, kaže Đorđe.

Posao ne prekida, četkicu stalno zamače u kanticu s uljem i na wagonima pronašla nove i nove ležajeve za podmazivanje.

D. RELJIĆ



Agrokomerc



NA 17. MEDUNARODNOM SAJMU ŠLJIVE U GRADAČU

NEMA DANA BEZ AGROKOMERCA

- Fabrika za proizvodnju voćnih sirupa ponudi tržištu godišnje 12 miliona litara raznih vrsta napitaka
- Dva miliona boca visokokvalitetnih alkoholnih pića, okićenih zlatnim medaljama za kvalitet, nudi godišnje „Agrokomercova“ RO „Akom“
- „DELIKATESA“ je sinonim za ukusna i fina jela i poslastice
- Godišnje se ovdje proizvede 30 hiljada tona hrane, od čega trećina ide na svjetsku pijacu

U širokoj paleti proizvodave likokladiškog „Agrokomerca“ su i poznati proizvodi od šljive, te razne vrste napitaka koji sve brže nalaze put do kupca.

Na tržištu ih prodaje visok kvalitet. Na 17. medunarodnom sajmu šljive u Gradačcu „Agrokomerc“ se, između ostalog, pojавio sa proizvodima Radne organizacije „AKOM“, OOUR-a Alkoholna i bezalkoholna pića. Uz to su išli i drugi proizvodi od voća te alkoholna pića proizvedena od alkohola biljnog porijekla, bezalkoholna pića i osyežavajući napici.

Pomenimo samo neke: sirupi od višnje, kupine, narandže, mandarine, zove...

NAJBOLJI

„Agrokomercova“ fabrika za proizvodnju voćnih sirupa ponudi tržištu 12 miliona litara raznih vrsta ovog napitaka koji je dosad od svih stručnih žirija ocjenjivan najboljom ocjenom.

Tu su siripi od limuna, narandže, mandarine, maline, kupine, višnje, ribizle, granatina, zove... Koji je novi na redu, znaće se uskoro, jer „Agrokomerc“ tim stručnjaka svih profila stalno istražuje potrebe potrošača i nudi nove proizvode.

Nalini alkoholnih pića, gdje se pakuje poznata rakija „Todorovka“, okićeni brojnim zlatnim medaljama sa jugoslovenskih sajmova, proizvodi se još vinjak, konjak, rum, džin.

Ova linija ponudi godišnje potrošačima dva miliona boca ovih pića. Odavno je ovdje osvojena i proizvodnja nad-

aleko poznatih likera i to jajčnih i čokoladnih. To su „amaralpe“, „sambuka“, „amaretto“, kruškovac, pelinkovac...

Opet se tržištu ponudi gotovo cijela rijeka - dva miliona boca visokokvalitetnih likera.

Ljeto je nezamislivo bez hladnih „Agrokomercovih“ bezalkoholnih i osyežavajućih pića, a ljubitelji dobre kapljice znaju vrijednost alkoholnih pića i likera iz fabrike u Velikoj Kladuši.

Tehnolozi ovog giganta koji započinju više od osam hiljada radnika imaju samo jedan zadatak: proizvesti piće vrhunskog kvaliteta. Uostalom, ta devisa je prisutna u cijelom lancu proizvoda velikokladiškog „Agrokomerca“.

Od tut i uspjeh na tržištu i priznanja iz cijelog svijeta. Međutim, kvalitet se mora stalno potvrđivati. I ovdje u Velikoj Kladuši, u fabrikama ovog kolektiva danonocno se dežura i kontrolira proizvodnja. Kad je kupac zadovoljan, zadovoljivo je i više od osam hiljada zaposlenih u „Agrokomercu“.

DELIKATESI

„DELIKATESA“. Za ovo ime znaju potrošači širom svijeta. Mališani sa zadovoljstvom se privlačuju kompotu, marmeladi, pudingu, sladoledu, šlag-pjenu i šlag-kremu. Domaćice znaju da je kiseljeno povrće spremano po domaćoj recepturi i da se ne može desiti da kvalitet omane.

Znači, riječ „DELIKATESA“ je sinonim za ukusna i fina jela i poslastice.

Iz ove fabrike nude i garantuju kvalitet za: kandirani kesten, pakovan u bombonjer i cijeli kesten ili pire od kestena u konzervama. Na novoj liniji prerade pripremaju se marinirani šampinjoni u raznim vrstama pakovanja. Kvalitet je provjeren, o tome svjedoči i visoka potražnja na tržištu.

Uostalom, domaćice znaju koliko ih u kuhinji odmjenjuju „Agrokomercovi“ proizvodi.

Među džemovima, pomenemo samo neke, jer je teško pobrojati cijelu paletu ovih proizvoda. Tu su: džemovi od kajsije, breskve, šljive, šipaka, kompoti od šljiva, krušaka, breskava, višanja..., marmelade od šljiva, breskava, kajsija šipaka.

Kod ukiseljenog povrća spomenimo: krastavce kornišone, papriku, cveklu, kupus i desetine miješanih salata. Kompletna zimnica sa znakom „DELIKATESA“ može se nabaviti u svim prodavnicama u zemlji.

Za male čupave glave uz sav ovaj „slatki voz iz „Agrokomerc““ pomenimo i „bakvine bomboine“ i „Kokobon“. Otkrijmo i malu tanu pripremanu su od maline, jagode limuna, mente...

Kad se o kolačima govori, onda valja reći da oni počinju od ajeta. Tu su gotovo smjeze za kolače, poznate „Ako - smješe“ i to za palačinke, krofne, biskuite, mramorni kolač... Dakle, prvi najteži dio posla za domaćice uradi „DELIKATESA“, a onaj drugi, uz recept, - brzo dovrši domaćica.

Slatki spisak nastavlja se puđinizma od jagode, maline, čokolade, kakaa, limuna, banane, ananasa, vanile... Da se ne zaborave šlag pjene i kreme a sladolede vjerovatno netreba ni spominjati. Oni su dobro poznati potrošačima.

U pogonima „DELIKATESE“ godišnje se proizvede 30 hiljada tona hrane. To su kompozicije i kompozicije ukusnih jela i poslastice, od čega trećina ide na svjetsku pijacu.

XXX

Šta još reći o „Agrokomercu“? Ovog puta spomenuli smo samo ono što je



Agrokomerc

ACO-MALT

savremeni napitak

ZA SNAGU I DODATNU ENERGIJU

pokazano posjetiocima 17 Sajma šljive u Gradačcu. Koliko toga „Agrokomerc“ proizvede i plasira na tržište možda će ilustrovati podatak da svakog dana u takozvanom „noćnom skoku“ iz fabrike ovog giganta krene više od 50 šlepere da prevezu gotove proizvode do samoposluga, supermarketa i prodavnica širom zemlje. A da bi se sve vidjelo u Kombinatu, valjalo bi kroz fabrike putovati najmanje deset dana. O farmarni ne riječi, jer bi trebali dani i dani da se obidu proizvodni

pogoni primarne poljoprivrede proizvodnje.

I još nešto, ekonomski kriza ozbiljno steže. Pritisla je i „Agrokomerc“, ali to njeni potrošači ne smiju i neće osjetiti.

Sve ovo je tek dovoljno zaupoznavanje sa „Agrokomercem“ na prvi pogled.

Očigledno, dan je nezamisliv bez proizvoda sa znakom „Agrokomerc“ iz Velike Kladuše.



Potrošači znaju kvalitet „Agrokomercova“ kapljice

Mališani su u susretu sa „Agrokomercem“ uvijek vedri i nasmiljani

energomont

PROJEKTUJE, PROIZVODI I MONTIRA ENERGETSKE INSTALACIJE I POSTROJENJA

MONTAŽNO
PROIZVODNA RO
BANJA LUKA
— sa n. sol. o. —

NA
17. MEĐUNARODNOM
SAJMU ŠLJIVE U
GRADAČCU



Mala univerzalna sušara

● Novi proizvod OOUR-a „Proizvodnja“ - univerzalna mala sušara tip - 2.000, 1.000 i 500 izazvala je veliko interesovanje zemljoradnika i društvenih gospodinstava. ● Prodaja počela još za vrijeme trajanja Sajma. ● Novi proizvod „Energomonta“ došao je u pravo vrijeme.

Na 17. tradicionalnom međunarodnom sajmu šljive u Gradačcu prvi put predstavljen je novi proizvod OOUR-a „Proizvodnja“ kojeg je razvila i sastavu radne organizacije „Energomont“ Banjaluka.

Banjalučani su se na ovoj afiširanoj reviji šljive prethodno učestvovali u univerzalnom sušaru tipa 2.000, 1.000 i 500 kilograma. Pored sušara „Proizvodnja“ je izlagala i proizvode za široku potrošnju koji su takođe izazvali veliku interesovanje među posjetiocima Sajma.

Namjena sušare: Sušara je namijenjena sušenju svih vrsta zrnate hrane (pšenice, kukuruza, ječam, ovas, itd.), šljiva, glijave, rezanog voća i povrća, ljevkovitog bilja, duvanja i mesa. Namijenjena je za sušenje direktno u voćnjaci-

ma, povrtnjacima i ekonomskim dvorištima, bilo da ima priključak na električnu struju bilo da ne, jer postoje varijante sa električnom montažom, kao i sa motorima SUS i to kako na imanjima u društvenom sektoru, isto tako, još više, na imanjima individualnih poljoprivrednih proizvođača. Ove sušare suši i kukuruž u klijpu direktno u ambaru - košu, a takođe i sijeno direktno u sjeniku ili u posebnom košu.

Karakteristike sušare:

B. 1 Kapacitet za tip: 2.000, za tip 1.000 je sve upala manje a za tip 500 sve je približno u odgovarajućoj srazmjeri.

Kod sušenja zrnaste hrane: (za tip 2.000)

- kukuruž kod ulaza sa 32 posto vlage, izlaza sa 12 posto vlage 400-500 kg/ha

- pšenica kod ulaza sa 22 posto vlage i izlaza sa 12 posto vlage 700-800 kg po hektaru.

- Šljiva: 1.800 do 2.000 kg u šarži sa sušenjem traje 14 do 18 sati s tim što na sušari postoje dvoja vrata, a troja kolica stope u komori. Sušara se nemora puniti jednojednom nego po jedna kolica, a to omogućava da se kolica izvlače radi vadenja košića iz presešenih šljiva i njihovog ponovnog vraćanja u sušaru radi dosušivanja.

kukuruž, suha stabljika suncokreće, suha paprat, oklasci od kukuruža i ugalj i niže toplotne moći (do max 1.000 cal/kg).

B. 3 Način loženja: Loženje je ručno, a na vratima komore ili na kanalu za topli vazduh postoji termometar za vizuelnu kontrolu temperature u komori za sušenje. To jedno služi i za podešavanje intenziteta loženja. Međutim, postoji i automatska za sprečavanje prekoračenja zadate temperature.

Automatika: Postoji automatska koja garantovana sprečava prekoračenje temperature uslovljene tehnologijom. Prema tome, iako je čvrsto gorivo, a loženje ručno, uslovi koje ova sušara može da obezbiedi u pogledu kvaliteta i tehnologije

- Univerzalno - kombinovana za sušenje, svih poljoprivrednih proizvoda.

- prevozna sa sopstvenim točkovima,

- prevozna na specijalnoj platformi, koja služi za prevoz sušare, a u međuvremenu dok je sušara u radu ona ne stoji na platformi nego na zemlji, a platforma se za to vrijeme može koristiti kao prikolica nosivosti 3.000 kg i platformom 4.200 x 2.200 mm.

Samo - peć termomagni za zagrijavanje vazduha sa ventilatorom i automatom ukoliko kupac ima prostoriju koju može da upotrijebi mjesto komore. Peć sa ventilatorom za sušenje kukuruža u ambaru i sjena u sjeniku. Kombinacija za sušenje kukuruža u klijpu direktno u samom ambaru, sa sušara bez nadstrešnice,

Sušara sa nadstrešnicom tako da je ukupno natkriven prostor oko 36 m² za sušarun: 2.000, a za ostale veličine po zahtjevu kupaca.

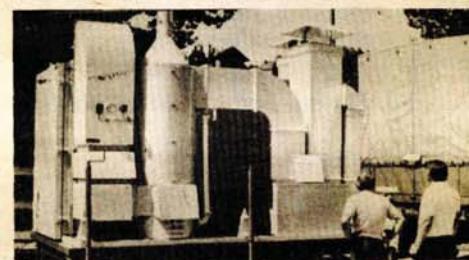
Prilikom prevoza nadstrešnicu se sklapa.

Sušara sa nadstrešnicom, ali i sa zatvorenim prostorom kao zatvoren šator, što se sve opet pri prevozu sklapa.

Sušara zajedno sa vazdušnim transportom za zrnastu hranu.

NAČIN RADA SUŠARE:

Materijal se suši toplim vazduhom. Vazduh se zagrijava u peći - termogenu. Peć se loži čvrstim gorivom. Centrifugalni ventilator dovodi svjež vazduh u peć. Prolazeći kroz peć on se zagrijava pa tako zagrijan ide u termički izolovani kanal pa u komoru.



Nova sušara je veoma funkcionalna i nalazi put do kupca

Povrće i voće: 1500 do 2500 kilograma u zavisnosti od vrste uslova koji se obezbijeduju u industrijskim sušarama. Varijante:

B. 2. GORIVO: Sva čvrsta goriva kao što su:

druva (cijepnice, panjevi, granje) slama, suha stabljika ku-

sušenja ništa se ne razlikuju od uslova koji se obezbijeduju u industrijskim sušarama. Varijante:

- samo za sušenje šljiva, ololog voća, povrće i ljevkovitog bilja,

- samo za sušenje zrnaste hrane,



INDUSTRIJA

POLIESTER

PRIBOJ



PREDSTAVLJAMO VAM „POLIESTER“ IZ PRIBOJA

Polyester protiv grada

Sa oko 1.300 zaposlenih u 16 OOUR-a i dvije radne zajednice, te 11 predstavništava širom zemlje, „Poliester“ iz Pribuja je sve prisutniji na domaćem i stranom tržištu i sve više uključen u „BORBU ZA HRANU“.

SPORTSKA OPREMA

Posebnu pažnju posjetilaca privlačili su poliesterski i pneumatski čamci, ronilačka i druga sportska oprema. Proizvodima „Poliester“ postižu se odlični rezultati na takmičenjima na mirnim i divljim vodama. Stručnjaci ovog kolektiva osvojili su proizvodnju koja garantuje velike takmičarske domete. Za one, opet, koji opremu kupuju za rekreativno bavljenje sportovima na vodi obezbijedena je udobnost, izuzetan dizajn i dugotrajnost ovih proizvoda.

Štampati programi počinje sa specijalnim nadradnjama na transportnim sredstvima (izotermin komorehladnjace sa ugrađenim raspladnim uređajima i bez uređaja), furgone za prevoz prehrabene robe, krupnje i sitne stoke, namještaj, konfekcije, sintetičkog i drugog materijala.

„Poliester“ je poznat po proizvodnji silosa rezervoara i kontejnera svih zapremina za transport i uskladištenje raznih teknika, praškastih i zrnastih materijala. Proizvode se ovde stabilne i pokretnе cisterne, poliesterske i epoksidne cijevi i spojevi raznih prečnika i profila: poliester i eksploid podovi, hidro i termo i kiselo

otporne izolacije. Tu je šindra za pokrivanje krovova, valovite ploče, fasadi i drugi elementi za građevinarstvo. Osvojena je izrada auto dijelova za privrednu i putničku vozila od poliestera, poliuretana, ABS-a, termoplastike i metala.

U proizvodnom programu su hidraulična i statička sjedišta za privrednu i putničku vozila, transportere, građevinske materijale...

Ovdje se izrađuju namjenske smole i tkanine od bezkalinskih staklenih vlakana.

U programu „Borba za hranu“ vjerovatno najznačajnije mjesto zauzima proizvodnja protivgradnih raket. Uz sve ovo i proizvodnju robne široke potrošnje u paketu koji bi bilo, veoma teško pobrojati na novinskim stupcima.



Velič broj posjetilaca interesovan je za proizvodne programe „Poliester“ iz Pribuja

Za bolje upoznavanje „Poliester“ valja reći da su fabrike ovog kolektiva smještene u Pribiju, Uvcu kod Rudog, Somboru, Šapcu, Gusinju i Bojniku. Predstavništva se nalaze u Beogradu, Zagrebu, Sarajevu, Skopiju, Titogradu, Novom Sadu i Prištini. Stovarišta su u Nišu i Sarajevu, a uvozno izvozno poslovima bavi Izvoz - uvoz Beograd.

● Proizvođač iz Pribuja sve više se uključuje u „BORBU ZA HRANU“ ● Protivgradne raketne PGR - PP - 6, pakovane su u polluretanske koferne po četiri komada ● Posebnu pažnju posjetilaca privlače poliesterski i pneumatski čamci, ronilačka i druga sportska oprema

PGR - PP - 6

RO Industrija „Poliester“ - Priboj se sa svojim novim proizvodom PGR - PP - 6 direktno uključuje u rješavanje današnjeg problema - „Borba za kranu“.

Zaštiti poljoprivrednih kultura od elemenarnih nepogoda - grada pridaje se u svijetu već znaci.

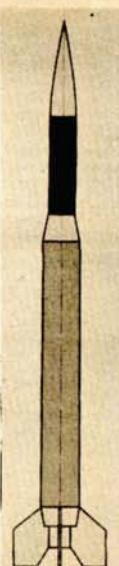
Rezultati izraženih potreba, a na bazi svjetskih saznanja i tehničkih dostignuća RO Industrija „Poliester“ je mogućnost da opštoto borbi protiv prirodne stihije da nov kvalitet sa proizvodom.

PGR - PP - 6

TEHNIČKI PODACI:

KALIBAR 72 mm
DUŽINA 950 mm
TEŽINA 4500 gr
MAKSIMALNA VISINA LETA 5500 m
EFIKASNI RADIJUS DEJSTVA 7000 m
PROTIVGRADNI REAGENS AgJ
KOLIČINA REAGENSA 420 gr
EFIKASNOST REAGENSA 1012 AKTIVNIH JEZGRA PO GRAMU
REAGENSA NA - 10C.

Pored ovog proizvoda RO Industrija „Poliester“ - Priboj uvozi NP „Tehnoplast“ uskoro će tržištu ponuditi i druge tipove:
PGR - PP - 8 i
PGR - PP - 12



Novost je protivgradna raka

SOVJETSKI MARŠALI DRUGOG SVJETSKOG RATA:

Godine 1945 na velikom banketu u Kremiju priredjenom u čast pobjede nad Hitlerovom nješmačkom, Staljin je pred 189 generalima Crvene armije rekao, između ostalog, i ove riječi:

-Imena svih vojnih rukovodilaca koju su znali da dobiju bitku i spasu otadžbinu ostace zaувјек ispisana na počasnoj placi koju će istorija podići na bojnim poljima. Od tih polja jedno je naročito značajno: to je prostor na kome se odigrala bitka za Moskvu, prijestonici naše otadžbine. A ime druga Žukova ostace vezano za njega kao simbol same pobede...

Pohvala Žukovu brzo će potamnjeti.

Godine 1946, odluku Politbiroa pročitale Vorošilov:

-U nedostatku moralnog povjerenja u druga Žukova, isti se smjenjuje sa svojih funkcija u Berlinu...

Mnogi smatraju Žukova najvećim sovjetskim vojnim rukovodiocem.

Njegova ga je vojnička genijalnost činila nepristupačnim čovjekom; natmuren je i naprasit. Stanovao je u „dragoj kući Sovjetske“ vodeći jednostavan i miran život.

-Najveće mi je veselje šetnjapljnice ulicama Moskve. Često prevalujuem i po desetak kilometara prelazeći Kelco. A poslije mogu da radim čitavu noć -govorio je Žukov.

Georgij Konstantinović je bio čovjek koji nije volio samoučko. U šofernama ga je pratio jedan od adutanata. Njegova ga napravio često dovodila u nezgodne situacije. Ispadi, kojima je bio sklon, tako su dovodili u pitanje njegove odnose s mnogim: sa svim zamjenikom, sa načelnikom štaba, svojim „kvartermajstorskim“, sa članovima Vrhovnog ratnog savjeta, pa čak i sa ministrima. Jedino je njegovo prijateljstvo s Timošenkom ostalo čvrsto i prisno.

„Ovamo muziku i pjevače!“

Žukov nije volio ni pozorište, ni operu, niti simfonisku muziku. Obožavaće bio biskop, posebno američke gangsterske filme. Naročitu strast gajio je prema ruskom folkloru, narodnim igrama. I sam je bio izvrstan igrač akrobatskih plesova na kozački način.

Poslije bezuslovnog potpisivanja predaje njemačkim armija pripedio je večerinku. Želio je da podijeli radoš postjeđeno zajedno sa svojim gostima: Ajzenhauerom, Montgomerijem i francuskim generalom Tasinijem. Ajzenhauer i Montgomeris u ranu otisli zbor avionskog leta iz Frankfurt-a. Ostao je samo general Tasinij. Jela, vina, likera je moglo u izobilju, tako da bi... moglo zadovoljiti i Pantagruela", kako kaže pušnik Kalinov, svjedok te večeri. Žukov je bio ozaren, jer

Mnogi Žukova smatraju najvećim sovjetskim vojnim rukovodiocem, ali ga je njegova vojnička genijalnost učinila nepristupačnim, natmurenim i naprasitim čovjekom

je to bila njegova pobeda. Okrenuo se generalu Lukjančenku:

-Treba razonditi naše goste. A i mi sam treba da se razondimo poslije svih tih zvaničnih zdravaca. Ovamo muziku i pjevace!

Kad su zasvirani prvi taktovi „Komarniske“, najpoznatije ruske narodne igre, Žukov je skočio i zaigrao. Oduševio je sve prisutne svojom akrobatskom gipkuštu. General Tasinij je neprekidno aplaudirao, dok su ostali udarali rukama po znakovnom taktu.

-Bravo, bravon! Je od naših, maršal - čule su se riječi.

Sutradan je Žukov bio svjež, bez tragova umora.

„Koldun“ ruskih četa;

Žukov je bio tako strastven filmfil, da je naredio uređenje jedne bioskopske sale za privatne predstave. Međutim, uživo je u običajima i nošnjama krajeva iz kojih su bili njegovi vojnici. Iz tog je zadovoljstvo isti izvoričko rukovodioču. On to ovako objašnjava:

-Pravi general je onaj koji potpuno poznaje svoje lude, sa svim njihovim vrlinama i manama. Onaj koji poznaje samu strategiju a nema pojma o duši svojih boraca, nije rukovodilac. On je u najbolju ruku profesor. No, nije dovoljno samo poznavati svoje lude; treba i živjeti njihovim životom, sačinjavati dio onog anonimnog i veličanstvenog tijela koji se zove vojska. Snaga Suvorova ležala je u tom uzajammom i davnom razumijevanju rukovodilaca i njegovih trupa...

Žukov je njegovao svoju popularnost u Armiji.

Volio je odličja, ali je i brinuo o svim svojim vojnicima; često je kitio svoju blizu redovnu ordena. Ordenje je bio njegova vrsta fetiša, kao kod Suvorova, koji se na dan bitke pojavljuje pred svojim trupama na konju obučen u nočnu košulju poput čarobnjaka (koldun) kojem metak ne može ništa. Žukovićevoj vojnici su se pod njegovim rukovodstvom osjećali neuspjedi, govoreci:

-To je prvi maršal među maršalima. To naš maršal sa medaljama. Zadobili smo ih zajedno...

Podvig kirgiskih pasa, kamikaza

Zukov je u svojim memoarima detaljno opisao najkritičniji period bitke za Moskvu. On je tu odigrao prvorazrednu ulogu.

...Posljednjih dana novembra

GRUPNI PORTRET SA STALJINOM

(7)

Piše
Milenko
STOJIČIĆ

Večerinka u čast pobjede



BIOGRAFSKI AKCENTI

ŽUKOV, Georgij Konstantinović (1896-1974) je u Crvenoj armiji od 1918. godine, član KPSS postaje 1919. godine. Bio je komandant konjičke divizije (od 1933), pa komandant konjičkog korpusa (od 1937). Načelnik Generalštaba Crvene armije i prvi zamjenik komesara obrane postaje 1941. godine. Od početka do kraja drugog svjetskog rata je član Vrhovne komande. Komandant je rezervnog fronta, zapadnog i lenjingradskog fronta. Zapadni front pod njegovom komandom slomio je njemačku ofanzivu. Kao predstavnik Vrhovne komande koordinira je dejstva frontova u najznačajnijim bitkama (lenjingradskim, kursk i dr.). Grupe pod njegovom komandom zauzele su Berlin. Uimevlade SSSR- Žukov je, zajedno s predstavnicima SAD, Velike Britanije i Francuske, prihvatio bezuslovnu kapitulaciju fašističke Njemačke. U periodu 1945-46. je komandant sovjetskih oružanih snaga u Njemačkoj. Zamjenik ministar obrane postaje 1953. ministar obrane 1955. Bio je član CK KPSS i član Prezidijuma CK KPSS. Godine 1957. je isključen iz Prezidijuma CK KPSS i smjenjen sa dodatnih dužnosti. Jedan je od najvećih vojskova drugog svjetskog rata. Za velike vojne zasluge unaprjeđen je 1943. godine u maršala SSSR-a. Odlikovan je i sa četiri Ordena heroja SSSR-a.

ra", piše Žukov. I početkom decembra mjesecu bitka je doslovno se generalu Lukjančenku:

-Treba razonditi naše goste. A i mi sam treba da se razondimo poslije svih tih zvaničnih zdravaca. Ovamo muziku i pjevace!

Kad su zasvirani prvi taktovi „Komarniske“, najpoznatije ruske narodne igre, Žukov je skočio i zaigrao. Oduševio je sve prisutne svojom akrobatskom gipkuštu. General Tasinij je neprekidno aplaudirao, dok su ostali udarali rukama po znakovnom taktu.

-Bravo, bravon! Je od naših, maršal - čule su se riječi.

Sutradan je Žukov bio svjež, bez tragova umora.

Njegova je bio veoma umoran.

Na modrim podočnjacima i zakravljenim očima imao je izgled čovjeka kojim samo što nije zaspao. Glas mu je bio promukao. Držao se uspravno jedino po cijenu načinječanskih napora. Na stolu je bilo nekoliko čaša crnog kafe. To je bilo njegovo omiljeno piće koje je uzimao u prevelikoj mjeri. Pa, ipak, ništa nije izgubio od svog držanja. Slušao sam ga kako telefonira Bjelovu, čuveći po svojoj tvrdoglavosti donskog kozaka, i po svom običaju da sam sve rješava ne pitačući nizaštva Vrhovnu komandu. Bjelov je bio popularan i u Staljin ga je cijenio. Žukova se to, međutim, nije ni najmanje tičao, i obraćao mu se bez okolišnja:

-Naredujem vam da dodelete ovom! Kroz četvrt sat... Sta? Ne možete?! Zašto... Pa, ipak, vam naredujem! Sta... Ako ne dodelete staviću vas u strogi zatvor... I toamo ćete ostati!

U jednom svom govoru Žukov je negirao precijenjenu ulogu si- birske i kozacke jedinica:

-Pod tim uslovima govoriti o njihovoj presudnoj ulazi zaista je smiješno - rekao je i nastavio riječima:

-Ako se traži romantika, onda govorimo radije o torpedima koja smo upotrijebili protiv pancera. Drug Pamfilov je dosao na ideju da se za borbu protiv jurističnih tenkova upotrijebe policijski psi naučeni da nose izvjesnu kolicičinu eksploziva koju je trebalo snabdjeti još jednim detonatorom. Opti su uspijevali načinjeno zimi. Da bi se kamufilišire i saobraćile snježnom pokrivaču, na ledu životinja stavljani su bijeli čaršavci. Prva ovakva brigada od tri stotine protivtenkovskih pasa, doveđena iz Kirgizije, izginula je u borbi ali je uništila na desetine tenkova, pancera.

U odsudnju časovima bitke za Moskvu pukovnik Kalinov je bio uz Žukova. On u svojim sjećanjima piše:

U sljedećem broju:

PAKLENI KOK-TEL

U Benston, moj rodno mjesto, doputovao sam u utorak uveče, skoro pred ponoć. Narednog utrdu probudio sam se veoma dobro raspolažbenim. Bila je učinkovita sada, ali i uobičajena draga susjeda, škola u kojoj su me učili da se stvoriti davorišta i, naročno, da ukradem nešto u stodrom Semu ispred nosa. Posto nisam znao gdje ču prije, brzo sam se umio, obukao i odjurio do brežuljku s kojeg su se moja kuća i nekoliko okolnih vidjele kao na dlanu. Kad sam stigao bilo je već počeo osam. Jutro je bilo sunčano, vedro i prizračno, ali čini sam baciti prvi pogled dolje, na ravnici i prema načiničanim kućama, obuze me neke čudne osjećanje. Nesto nije bilo u redu. Gore je bješljalo od vredrine i ljeptote, a dolje, na zemlji, kao da sve obavljaju nekakva sumornarst. Nijesu čuo uobičajni žarovi, davorišta su bila prazna i zaustvana. Sjuriši sam nešto brežuljak i požurio do gospodinu Fereru. Pozvao samga. Iznenadenome je pogledao:

-To si, Lorens, uđi.

Uđi, uđi, kaču, a zatim u njegovu sobu.

-Šta se ovdje dogodilo?

Ferer me zapamio i pogledao.

-Ti ne znaš? Ti ne znaš?

-Pa nisam došao od prošlog jutra...

-Ovdje se događa nešto užasno...

-Šta? Sta? Recite mi već jednou...

-Ubjijeno je već tri djece... Majk, sin gospode Laure, Deni i Alek. Sigurno si ih sve poznavao...

Jihovi roditelji su svojih godina...

-Naravno — Naglo sam učinio i pogrun glavu

-Dugo te nije bilo... Ovaj naš gradic nikada više neće biti vesel, kao nekad. Ljudeši piše, sklanjuju...

-Ali kako je to moguce, gospodine Ferer? - uživku užubudeno. - Zar ne znate ko je to mogao da uradi?

Skoro cijela policijska stanica se preselila ovamo... bili su pola godine, ali ništa nije vrijedelo. Svi dječaci su zadavljeni u isti način...

Očigledno je da ih ubila ista osoba...

-Policejna nija nije uspjela da uradi?

-Ne. Sve je obavljeno velom misterije. Tijela su nadena pored potoka. Tam, pored one bubrege. Policejna nija pronašla nikakav trag... Ljudi i dalje stvaraju. Ubica je neki ljudak... ostavlja svoj znak.

-Kako to mislite?

-Na odjelima zadavljene djece bila je zadjenjena detetina.

KRATKA PRIČA

R. POPINS

Misterija

-Šta kažeš?

-Nepravdom! - uzvuknu sam ponovo i bez daljeg objašnjenja istražio iz njegovog kućnog minuta sav zadnji put. Poslije nekoliko minuta sav zadnji put u njegovoj kući, poslije nekoliko minuta, našao sam se na stvari u pršnjavom sanduku. Podešao sam do njega, izvuknuo ga i sadržinu razbacivao po podu. Iz sanduka su ispadale stare, izgužvane i pocijepane sveske, drvene igračke i čudni, šarenii predmeti.

-Lorens, šta tražiš? Zbog čega si onako otrčao? - začuh zadržan glas gospodin Ferera. - Jedva sam se pronašao... - Pritisao mi je i počeo da zagleda razbacane stvari. - Ali to su sandučići s vlastitim igračkama i dranjuljama...

-Da, tu ima svakog, ali ja tražim nešto određeno.

-Šta? Imala li te voze s ubijenim dječnjacima?

-Mislim da ima...

-Kako... Pa to su stvari iz tvoj djetelinstva.

-Molim vas idite sto prije. Hocu da budem sam...

-moram nešto da pronadim... - Obrisao sam oznojeno čelo i slegnuo ramenima... - Zas da ne znam ni sam tražim, ali mom da nastavim...

-Ko sada živi u njenoj kući?

Primitio sam njegov čudan pogled - idite, idite... doći cu kasnije da vas dođe...

Bilo je tri ujutra kada sam potpuno malaksao od umora i strepnje ponovo zavrnio na vrata gospodina Ferera. Tu su bili i bračni par Tejlor i još jedna mlada žena koju nisam poznavao.

-Lorens... izvini... - prosaputa Ferer. - Rekao sam im. Niko od nas nije mogao da zasp... okupili smo se... - Ali je sam nisam rekao da znam ko je ubica... Samo predsjedao nešto nešto...

-Dasi mogao davidi vojnu izvoznu luku dok se pretu... - Dajte mi - prosaputa. - Gile, i ovdje je samo djetelinstvo, dječje igračke. Pa tebi je cijeli herbarij ispunjen samodoljelinom...

-I zođljeni moga voli te zelene listice - procijene gospodin Piter, pogledavši me nekako čudno. - Zbog čega si to sakupio?

-Nikada nisam imao previše smisla da uživam u prirodi, pogoljeđate... pogledajte - prosaputa, pruživši mi vsesku.

-Herbarij?

-Da, se brzo okupiše oko gospodina Ferera koji poče lagano da okreće stranicu.

-Djetelina - prosaputa. - Gile, i ovdje je samo djetelinstvo, dječje igračke. Pa tebi je cijeli herbarij ispunjen samodoljelinom...

-I zođljeni moga voli te zelene listice - procijene gospodin Ferer, pogledavši me nekako čudno. - Meni nije moglo da se osveti. Nemam dječje igračke.

-Vratia se otvorise... u sobu... - Ferer je učinio...

-Zašto se otvorise... u sobu... - Ferer je učinio...

-Elizabeta je učinila moga voli da se mojim dječnjacima učinio...

-Zar se ne sjećas... još kao klinci smo ismijavali gospodinicu Moris bog njenog patološkog ljubavi prema djetelini...

-Zar je mogući? Gospodica Moris? Nekoliko puta je dolazila kod mene da me molí za pomoć... nisam imala vremena da jasenjušam - prosaputa Elizabeta, jecajući.

Oko pet ujutru pojavio se policijski službenik,

noseći u rukama plenumen kutijicu od trske. Praznuju je Elizabeth.

-Neki papiri, trake... susašena djetelina.

-Ponovo je počeo da jeca... - U pravsu... Lorens, Eva...

tu su dugmad s dječjim kaputima... sa svakog je otkinula po jedno.

**ZPURA „USLUGA“
BANJA LUKA
BANJA LUKA**

Na osnovu Odluke Komisije za radne odnose od 23. 8. 1985. godine ZPURA „USLUGA“ Banja Luka, objavljuje

OGLAS

za prijem izvršilaca za obavljanje poslova i radnih zadataka na neodređeno vrijeme

1. KV - vodoinstalater 2 Izvršioča

Osim opštih uslova propisanih zakonom, kandidati treba da ispunjavaju i sljedeće posebne uslove:

1. KV-vodoinstalater sa 1 godinom radnog iskustva u struci.

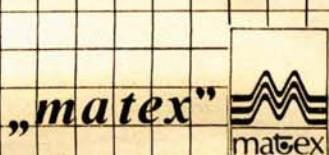
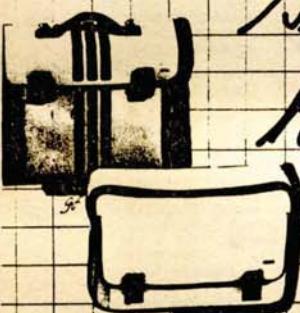
Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljenja.

Prijave sa dokazima o ispunjavanju uslova iz oglasa dostavljaju se na adresu: ZPURA „USLUGA“ Banjaluka, Rudarska 65. Nepotpune, neblagovremene i prijave kandidata koji ne ispunjavaju uslove oglasa neće se razmatrati.

*„U robnoj kući
„Zenit“*



*školske torbe i
recelje.*



**SOUR „JELŠINGRAD“
RO Tvornice strojeva, uređaja i alata
OOUR Tvorница alatnih strojeva
Banja Luka
Ul. Branka Perduva 10 a.
Komisija za radne odnose**

objavljuje

OGLAS

o uslovima za prijem pripravnika u radni odnos na neodređeno vrijeme

- 1. KV metaloglodač...2 pripravnika
- 2. KV metalobrusać...1 pripravnik
- 3. KV mehaničar mašina alatljika (mašinbravar) 4 pripravnika
- 4. KV bravar...2 pripravnika
- 5. KV zavarivač...2 pripravnika
- 6. KV metalofabar...2 pripravnika
- 7. KV oštrač alata...2 pripravnika
- 8. mašinski tehničar...5 pripravnika
- 9. administrator...1 Izvršilac

Osim opštih uslova utvrđenih zakonom, kandidati treba da ispunjavaju i posebne uslove:

pod 1. KV metaloglodač bez radnog iskustva,
pod 2. KV metalobrusać bez radnog iskustva,
pod 3. KV mehaničar mašina alatljika (mašinbravar) bez radnog iskustva
pod 4. KV bravar bez radnog iskustva,
pod 5. KV zavarivač bez radnog iskustva,
pod 6. KV metalofabar bez radnog iskustva,
pod 7. KV oštrač alata bez radnog iskustva ili
KV alatničar bez radnog iskustva koji prihvata prekvalifikaciju za zanimanje oštrač alata,
pod 8. mašinski tehničar bez radnog iskustva,
pod 9. mašinski tehničar ili ekonomski tehničar ili administrativni tehničar ili završena gimnazija bez radnog iskustva

Uz prijave na oglas kandidati su dužni dostaviti svjedočanstvo o završenoj školi.

Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljenja.

Prijave na oglas dostavljaju se na gornju adresu.

Neblagovremene i nepotpune prijave neće se razmatrati.

Na osnovu člana 82 Statuta i člana 9 i 16 Pravilnika o radnim odnosima, Komisija za radne odnose radnika OOUR „Dinara“ Bosansko Grahovo raspisuje

OGLAS

za popunu upražnjenih poslova odnosno radnih zadataka na neodređeno vrijeme:
1. transportni radnik 2 izvršioča
2. čistačica (pekar) 1 izvršilac

Osim opštih uslova predviđenih zakonom, kandidati treba da ispunjavaju i posebne uslove:

POD JEDAN: završena osmogodišnja škola i sposobnost za obavljanje fizičkih poslova.

POD DVA: završena osmogodišnja škola. Uz prijavu kandidati su dužni dostaviti dokaze o ispunjavanju uslova i to:

- dokaz o završenoj školi
- izvod iz knjige rođenih

Prijave sa dokazima slati na adresu: TURO „GRAHOVO“ OOUR „Dinara“ Bosansko Grahovo, Titova 3 sa naznakom Komisiji za radne odnose u roku od 8 dana od prvog na rednog dana od dana objavljenja.

Nepotpune i neblagovremene prijave neće se uzimati u razmatranje.

AIPK ZZ „POTKOZARJE“ ROMANOVCI,
OOUR „POLJOPROMET“ ROMANOVCI
Na osnovu odluke Radničkog savjeta OOUR od 22. 8. 1985. godine ponistišta se oglas objavljen u listu „Glas“ dana 18. 6. 1985. godine, ujedno objavljuje se

OGLAS

za prijem radnika na poslove i radne zadatke

KALKULANT — ADMINISTRATIVNI RADNIK II, na neodređeno vrijeme...2 izvršioča.

USLOVI: 1. SSS ekonomskog smjera
2. radno iskustvo 1 godina na poslovima i radnim zadacima za koje se objavljuje oglas.
3. položen pripravnicički ispit.

Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljenja. Kandidati su uz prijavu dužni priložiti diplomu o završenoj školi, dokaz o radnom iskustvu na navedenim poslovima i potvrdu o položenom pripravnicičkom ispit.

Nepotpune i neblagovremene prijave neće se uzimati u razmatranje.

Kandidati koji nisu sa područja Zajednice za zapošljavanje Bos. Gradiška dužni su dostaviti odgovarajuću dokumentaciju radi utvrđivanja liste prioriteta.

Prijave se podnose na adresu: AIPK ZZ „POTKOZARJE“ ROMANOVCI, OOUR „POLJOPROMET“ ROMANOVCI, pošta 78255 BOSANSKI ALEKSANDROVAC.

**SOUR „AGROKOMERC“ RO „PERADARSTVO“
VELIKA KLAĐUŠA**

Komisija za radne odnose OOUR-a „Uzgajne farme“ i OOUR „Tov brojlera“ u sastavu RO „Peradarstvo“ - SOUR „Agrokomer“ iz Velike Kladuše, raspisuje:

OGLAS

Za popunu upražnjenih radnih mesta

I — OOUR „Uzgajne farme“

Na određeno vrijeme:

1. peradarika 3 izvršioča

Uslovi: Završena srednja poljoprivredna škola ili osnovna škola, sa iskustvom ili bez radnog iskustva.

II — OOUR „Tov brojlera“ - farma „Zborište“

III

Na neodređeno vrijeme:

1. portir 1 izvršilac

Uslovi: završena osnovna škola, položen vatrogasnici ispit.

Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljenja.

Prijave slati na adresu: RO „Peradarstvo“ - Radna zajednica Velika Kladuša.

Nepotpune i neblagovremene prijave neće se razmatrati.

**RO ŠUMARSTVA I DRVNE INDUSTRIJE
„VRBANJA“ KOTOR-VAROŠ
—OOUR ŠUMARSTVO KOTOR-VAROŠ
- KOMISIJA ZA RADNE ODNOSE -**

RASPISUJE

OGLAS

za prijem radnika u radni odnos na neodređeno vrijeme i to:

1. Auto-mehaničar II grupe...1 Izvršilac

Uslovi:

Osim opštih uslova propisanih zakonom, kandidati treba da ispunjava i posebne uslove:

-KV auto-mehaničar sa radnim iskustvom preko 5 godina.

Uz prijavu dostaviti:

-diplomu - foto-kopiju diplome (ovjerenu) o završenoj školi,

-potvrdu o radnom iskustvu,

-uvjerenje o radnoj sposobnosti,

-izvod iz matične knjige rođenih.

Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljenja.

Prijave sa dokazima o ispunjavanju uslova dostaviti na adresu: OOUR Šumarstvo, Kotor-Varoš, Maršala Tita 48, sa naznakom za Komisiju za radne odnose OOUR-a Šumarstvo.

Neblagovremene i nepotpune prijave neće se uzeti u razmatranje.

Prošlo je sedam mjeseci otako je umrla naša draga majka Žekija i sedam dugih godina od smrti našeg voljenog brata Salih-a.



**ZEKJA
KAPIDŽIĆ**



**SALIH
KAPIDŽIĆ**

U znak sjećanja na njihove živote

ALIJA, SEAD, SUAD I
ADEMIR KAPIDŽIĆ

074658

**MEDICINSKI CENTAR
„NEMANJA VLATKOVIĆ“
JAJCE**

Zbor radnika OOUR-a APOTEKA JAJCE raspisuje

OGLAS

za obavljanje poslova i radnih zadataka i to:

1. farmaceutski tehničar - pripravnik 1 izvršilac

Farmaceutski tehničar prima se za obavljanje poslova na terenu u Apoteci Mrkonjić Grad.

USLOVI: završena srednja farmaceutska škola

Molbe sa potrebnim dokazima dostaviti: Zbor radnika OOUR-a Apoteka Jajce u roku od 8 dana od objavljivanja oglasa.

**AIPK RO „ŽITOKRAJINA“
BANJALUKA**

Na osnovu odluke Komisije za radne odnose radnika od 22.8.1985. god. OOUR MLINARSTVO „LIJEVČE“ NOVA TOPOLA raspisuje se

OGLAS

za prijem u udruženi rad na određeno vrijeme, tri izvršioca, NK radnika, na poslove i radne zadatke u skladu s gotovim proizvoda mlinu i silosu žita, a do povratka radnika sa godišnjeg odmora, odnosno bolevanja.

Kandidati su uz prijavu dužni podnijeti rodni list i svjedočanstvo o završenoj osnovnoj školi.

Prijave se podnose u roku od osam dana od prve naredne godine od dana objavljuju sredstvima javnog informisanja, a o ishodu oglasa kandidati će biti obaviješteni u roku od 15 dana po isteku roka za prijave na oglas.

mali oglasi

VESELINA MASLEŠE 13

RADNO VRIJEME:
OD 7.00 do 15.00
I SUTOBOTOM
OD 8.00 do 11.30

34-448

**PRODAJA
AUTOMOBILI**

PRODAJEM automobil „fijat 126 p“ i kompresor za zrak, pitati na telefon broj 55-822, Banjaluka.

PRODAJEM automobil „kader“, godina proizvodnje 1973., „kupe“ i auto-radio s kasetofonom, niški, telefon broj 44-021, Banjaluka.

PRODAJEM automobil marke „peugeot 404“ godina proizvodnje 1974., upitati na telefon broj 41-272, Banjaluka.

PRODAJEM automobil „lada 1200 karavan“, telefon broj 52-928, Banjaluka.

PRODAJEM hitno automobil „zastava 750“, godina proizvodnje 1972., registriran do mjeseca maja 1986. godine, cijena povoljna, 50.000 novih dinara, pogledati u

Ulici braće Odica broj 84-a, Banjaluka.

049314
PRODAJEM automobil „lada 1200“ u Ulici Zvonke Garica broj 91, Banjaluka.

049330
PRODAJEM automobil „kader“, godina proizvodnje 1972., u spravnom stanju, cijena povoljna, informacije na telefon broj 23-035, Banjaluka.

049273
PRODAJEM automobil marke „peugeot 404“ godina proizvodnje 1974., upitati na telefon broj 41-272, Banjaluka.

049299
PRODAJEM automobil „lada 1200 karavan“, telefon broj 52-928, Banjaluka.

049310
PRODAJEM hitno automobil „zastava 750“, godina proizvodnje 1972., registriran do mjeseca maja 1986. godine, cijena povoljna, 50.000 novih dinara, pogledati u



Dana 28. avgusta 1985. godine navršava se četadeset tužnih dana od smrti

ŽIVKA GAJIĆ
iz Čardačana, rođenog
1926. godine

Napustio nas je kad je trebao da uživa plodove svog napornog života i raduje se uspjehu svojih najmiljijih. Njegova dobrota i plemenitost bili su nam dragocjenost svakog dana, a sada utjeha i svjetli primjer. Vječno neprežaljen živiće u našim srcima. Toga dana posjetimo njegovu vječnu kuću na groblju u Čardačima, okititi je cvjećem i zlati suzama.

OZLAŠĆENI: sin MILAN, kćerke: MILEVA, JELENA, SLOBODANKA i KOSANA, unucad: ALEKSANDAR, SNJEŽANA, BOJANA, ŽELJKO i BILJANA i ostala mnogobrojna rodbina

049302

Dana 28. avgusta 1985. godine navršava se pet godina od smrti naše voljene



**MANDE
BLAŽEVIĆ**
rodene BRKIĆ
Ostatci voljena i nikad nezaboravljena u srcu onih koje si voljela i koji te vole. S ponosom, ljubavlju i lugom
OZLAŠĆENA
PORODICA
049317

**ZAVOD ZA IZGRADNJU
BANJALUKA**

Na osnovu odluke Radničkog savjeta broj 02-4591-6-3/85. od 27.6.1985. godine Komisija za likvidaciju osnovnih sredstava ponovno objavljuje usmenu javnu

LICITACIJU

za prodaju rashodovanih vozila sa ugradenim uređajima za pogon na tečni gas

1. Kombi „TF 1500“, BL 932-65, nabavljen 1980. godine, nije u voznom stanju, registrovan do oktobra 1985. godine, početna cijena 100.000.- dinara.

2. Kombi „TF 1500“, BL 939-27, nabavljen 1980. godine, nije u voznom stanju, registracija istekla, početna cijena 100.000.- dinara.

Licitacija će se obaviti 4. septembra 1985. godine (srijeda) u 9 sati iza poslovног objekta Zavoda u Ulici Akifa Šeremetab, baraka „D“ u Banjaluci.

Pravo učešća na licitaciji imaju svapravna fizička lica koja izvrše uplatu iznosa od 10% od početne licitacione cijene vozila na blagajni Zavoda u Ulici Marije Bursać br. 4/IV.

Uplate će se primati na dan 3.9.1985. godine (utorak) u vremenu od 8 do 14 sati, a istog dana u istom vremenu vozila se mogu pogledati u Ul. Akifa Šeremetab, baraka „D“ uz prisutnost jednog člana Komisije.

Kupac vozilasno sjetiškove oko prenosa prava vlasništva.

Kako se prodaja vrši po sistemu viđeno-kupljeno, isključuje se mogućnost ulaganja privigora na kvalitet vozila.

Kupac je dužan po obavljenoj licitaciji izvršiti uplatu i preuzeti vozilo u roku od 3 dana, a u suprotnom će se smatrati da je odustao od kupnje i gubi pravo na povrat uplaćenog učešća.

**SOUR GIK „KOZARA“
BANJALUKA**

Na osnovu člana 10. Zakona o radnim odnosima SR BiH i člana 3. odluke o ostvarivanju prava i obaveza radnika RO „Gradevinar“ u oblasti radnih odnosa, br. 03-297/85. od 6.6.1985. godine, Privremenim kolegialnim poslovodnim organom RO „Gradevinar“ Bos. Novi

OGLAŠAVA

potrebu za zasnivanje radnog odnosa na neodređeno vrijeme

Oglasava se potreba za zasnivanjem radnog odnosa na poslovima i radnim zadacima:

1. referent za plan, analizu i statistiku jedan izvršilac

Radni odnos se zasniva na neodređeno vrijeme u Radnoj jedinici „Zajedničke službe“.

Pored zakonom utvrđenih opštih uslova kandidat mora da ispunjava i posebne uslove i to:

- visoka ili viša stručna spremna (ekonomski fakultet ili viša ekonomsko škola),

- jedna godina radnog iskustva na poslovima, analize i statistike,

- regulisana vojna obaveza.

Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objave, a objavljuje se u listu „Glas“.

Prijave sa dokazima o ispunjavanju oglasom zahtijevanih uslova slati na adresu: RO „Gradevinar“ Bos. Novi, Ul. M. Pijade br. 6. (Kadrovska služba).

Nepotpune i neblagovremene prijave se neće razmatrati.

**SOUR GIK „KOZARA“ BANJA-LUKA
GRO „INŽENJERING“ ČELINAC
OOUR „25. Novembar“ Čelinac**

Na osnovu člana 47. Statuta OOUR-a „25. Novembar“ Čelić Radnički savjet raspisuje

KONKURS

za obavljanje poslova i radnih zadataka

1. RUKOVODIČA RAČUNOVODSTVA

Uslovi: VSS sa 2 godine ili VSS sa 3 godine radnog iskustva ekonomskog smjera.

Konkurs ostaje otvoren 15 dana od dana objavljuvanja.

Lični dokohad prema Pravilniku o osnovama i mjerilima osticanju i raspoređivanju sredstava za lične dohotke i zajedničku potrošnju.

OPAKA NEPOZNATA BOLEST: SIDA (3)

Pritisak javnosti

„Cijelim svijetom vlađaće neka bolesti će neko neće moći da je izliječi. Svi će kazivati znamenje, ja znudem, jerbo sam učen i naucen, a niko ništa znati neće. Lutajući ljudi su mislima okolo, a niko neće moći danu praviljek, a on će s Božjom pomoći biti svrde oko njih u njima samima.“

Tako je Miloš Tabarić u prošlom vijeku zapisao u poznatom Kremenskom pročaraništvo. Velika ješćinost u ovim pročarskim riječima sa počasti koju donosi tajanstvena „sida“. Možda je ovaj vidoviti čovjek „vidio“ baš ovu „bolesničnu“, koji mnogi već nazivaju kugom 21. vijeka, „koja će mnogo zla“ načiniti čovječanstvu.

Strah od „sida“ čini se da je već premašio i strah od raka. Grušanje koje izaziva izviri iz njene nejasne i dvosmislenе prirode. Osim toga, „sida“ ima svoje odabrene mete, prije svih homoseksualce i narkomane, pa se i sama pomisao na nju odmah dovodi u vezu sa nastramnim po-našanjima. Nije zato ni čudo što se proriče vro loša budućnost seksualnih slobodama uopšte. „Sida“ je sada i argument krajnje konzervativnim snagama, koje bi da čovjeka ponovo vratre pod davno previsjele stope ograničenja i raznih nesloboda. „Eto do čega dovede liberalne i popustljive drustva“, uzvikuju oni.

U takvoj atmosferi ljudi reaguju nekada vrlo panično. U svijetu

● Ponovo je u optimusu star i uvijek korišni argument, da ni „sida“ ne bi bila tako opasna da se na njenom suzbijanje troši makar dio ogromne sume koja se daje za naoružanje

opada i broj davalaca krvi, jer je ustanovljeno da se virus može prenijeti i nepazljivom transfuzijom. U svijetu je dobro poznat slučaj jednog Francuza koji je zažećao što je prije nekoliko godina primio transfuziju na Haitiju, jednoj od prvih stanica sida-pohoda na svijetu.

Ispak, ima razloga i optimizmu. Njega su najprije izražavali lječnici, uzdajući se u mogućnosti medicine. Doista, nema razloga da im se ne vjeruje. Savremena medicina danas je toliko uznapredovala da neki njeni spektakularni uspjesi graniče sa čudima, i prije samo nekoliko godina izgledali su sasvim neizvjeđivi. I ranije se čovjek susretao sa epidemijama nepoznatih bolesti, naučio je da kroti virus koji ga ugrožavaju.

Optimistično je i to što lijekari tvrde da se bolest prenosi na specifične načine, seksualnim kontaktima posebne vrste, dakle ne i poljupcima, upotrebom zaraženih šprica za intravenzno užimanje droga ili pak izravno preko krvki koja nosi virus. Direktori, normalni kontakti nisu opasni, što se dokazuje činjenicom dajošim od medicinskih radnika koji su kontaktirali sa oboljelima nijednoga.

„Sida“ je dobila nečuveni putlicet, najprije SAD gdje je na rasirenija, a kasnije i u Evropi. Zavalačujući pritisak javnosti u SAD je ova bolest proglašena za „javnog neprijatelja broj jedan“. Razine organizacije građana, a među njima nisu više naiglasniji samo homoseksualci, traže od vlasti da povećaju budžetsku izdavanja za istraživanje i otkrivanje liječnika. Ponovo je u optučju stari uvijek korisni argument: da ni „sida“ ne bi bila tako opasna da se na njenom suzbijanje troši makar dio ogromne sume koja se daje za naoružanje. Federalne vlasti nisu mogle ostati glupe na ove zahtjeve, „sidi“ je objavljen rat, samo se još ne zna s kakvim ishodom. Možda će ova svaremenna napast uzdrmati i temelje mnogim društvenim sistemima i ubrzati parve sklerotične industrijske civilizacije.

Prirmpemio: Z.J.

DOKTOR
U KUĆI

PRIPREMA:
dr Božidar
BALABAN,
specijalista
opšte medicine

Hronično dekompenzovano srce

Radi se o dosta često pojavi kod mnogih oboljenja srčanog mišića. Karakteristično, za ovo stanje je da uslijed zatajivanja mišićne snage srca, dolazi do smanjenja, minutnog volumena srca, smanjenja izlučivanja tečnosti, nakupljanja tekućine u potkožnom tkivu, trbuhi, jetri, plućima i drugim organima, te do povisjenog venuskog pritiska i zastoja u venama.

Najveći uzrok hroničnoj zastojnoj insuficijenciji srca je hronična ischemična bolest srca. Takođe i površinski period može da prouzrokuje, popuštanje srčanog mišića i tzv. zatajivanje lijevog srca. Kod mladih osoba, uzrok dekompenzaciji srca su najčešće reumatske bolesti srca sa stećenim srčanim manama ili pak urođene srčane greške. Ako dode do zatajivanja desnog srca, to je slučaj kod hroničnog bronhitičara ili astmatičara, onda to stanje nazivamo posebnim imenom – plućno srce. Treba se naglasiti da je hroničnakongestivna insuficijencija srca bolest uglavnom zrelje životinje.

Bolest obično počinje postepeno. U početku se bolesnici žale na gušenje i brzo zamaranje, naročito kod jačeg fizičkog napora, a napadi gusenja se znaju često pojavit i noću. Kasnije dolazi do pojave otoka na potkoljenicama. U početku su otoci naročito izraženi uveće, a preko noći se povuku, ali kako bolest napreduje i otečenost potkoljenica biva jača i ne povlači se više preko noći. Zatim nastaje fazu sa jako izraženim otokom potkožnog tkiva, ali isto otice trbuhi, jetri, a i u plućima se nakuplja tečnost što izaziva teško disanja i gušenje, te opštu nemoc. Takvi bolesnici su ljubičasto plavih usana, zadihani i kod najmanjeg napora dobivaju atake gušenja. Napukoni i mirovanju teško dolaze do zraka – gušenje.

Dijagnoza se može postaviti na osnovu karakterističnih podataka dobivenih od pacijenta i kliničkim pregledom. Bolesnik je zadihan, ljubičasto modar, srce obično radi jako ubrzano sa oslabljenim tonovima, a ritam je

neregularan. Kod srčanih manu čuje se karakteristični šum. Na potkoljenicama se vide i pipajutični otoci, a takođe se može napipati uvećana jetra dokazati postojanje tečnosti u trbuhi.

Vazno je napraviti EKG način i rendgensku sliku srca i pluća, koji će pokazati promjene u ritmu srca, te zastoj u plućima, veličinu srca i tonus miokarda.

Prije nego što se postavi dijagnoza ovog oboljenja, potrebno je isključiti druge bolesti koje daju neki slične simptome (astma, bubrežna oboljenja, ciroza jetre, hipoproteinemija itd.).

Liječenje ovog bolesnog stanja sastoji se, u davanju sredstava koja će pojačati tonus srčanog mišića, zatim sredstava koja će pojačanim izmokravanjem rastreti organizam, od nakupljanja tečnosti. Za toniziranje miokarda odlično su se pokazali preparati Digitalisa, a koji će preparat biti primijenjen zavisi od stanja bolesnika, tj. u kojoj fazi bolesti se bolesnik nalazi. Za otklanjanje Ška tekućine najčešće se upotrebljavaju tzv. Šaldureti. Kod primjene sredstava za pojačano izmokravanje treba voditi računa o gubitku jona kalijuma, te nastojati iste nadomjestiti. Uz tako propisane lijekove i redovne kontrole, gdje će se doza lijekova odrediti, neophodno je pravilno ishraniti i dosta odmora. Hrana mora biti neslana. Obroci moraju biti češći, sastavljeni od bješčevina, voća i povrća. Sto više mirovanja i odmaranja je neophodno kako bi oštećeni srčani mišić radio sa što manje naprezanja. Poznato je da u početnim fazama zatajivanja miokarda ležanje od nekoliko dana potpuno oporaviti srčani mišić, a u kasnijim (razvijenijim) fazama bolesti treba inistirati na što dužim odmorima. Vazno je napomenuti da pretjerana upotreba digitalisa može izazati intoksikaciju, što se manifestuje mučinom, povraćanjem i usporenjem rada srca. Tada treba obustaviti upotrebu digitalisa ili gasmanjiti na potrebiti minimum, zavisno od svakog pojedinačnog slučaja.

U ZAPADNOJ
NJEMAČKOJ

Video - pirati

Illegalno presnimavanje i legalni i drugih filmova na Jetline video-kaseti i njihova prodaja „ispod ruke“ dobilli su veoma širok zamah u Saveznoj Republici Njemačkoj – piše berlinski dnevnik „Tagespügl“, dodajući da je to postalo svojevrsno „video-piratstvo“, kako se najčešće i naziva.

Berlinski list navodi i podatak da su zbog ovog „videopiratstva“ gubici filmske industrije u ovoj zemlji, već dostigli ogromnu sumu od pet stotina milijardi zapadnjemačkih maraka godišnje.

U SVIJETU

Nije im do smijeha!

Ljekari su došli do saznanja da je smijeh veoma koristan za ljudsko zdravlje, ali i žitelji Francuske, po svom galskom humoru, sve rjeđe pribjegavaju tom lijeku – piše sovjetski nedjeljnik „Novije vremja“, pozivajući se na podatke koje je objavio francuski časopis „Nuve observator“.

U „najveselijem gradu na svijetu“, Parizu ljudi su se smijali

KAMEROM KROZ KRAJINU

PRNJAVOR, avgusta — U Mjesnoj zajednici Kulaši poduzeće se stambena zgrada za radnike tamošnje Osnovne škole „Jvo Andrić“. Vrijednost radova koje izvodi KRO „Park“ je 16 miliona dinara. Investitor je, preko Centra osnovnih škola Prnjavor, SIZ za



Stanovi učiteljima

stambeno-komunalne poslove, a u sastavu zgrade će biti četiri dvosobna stana. Tako će se donekle riješiti problem stambenog prostora za dio zaposlenih u ovjoj školskoj ustanovi.

Snimio: B. RADULović

Novi stanovi u Kulašima

U ČEHOSLOVAČKOJ

Krijumčarenje relikvija

Sud u Pragu nedavno je osudio trojicu mladića na kazne zatvora do pet i po godina zbog krijumčarenja vjerskih relikvija iz Čehoslovačke u Poljsku.

Kako je javio Radio-Vatikan u jednoj informativnoj emisiji, trojica mladih Slovaka ulhvaćeni su u pokušaju da predu čehoslovačko-

poljsku granicu i osuđeni su za „zločin protiv interesa socijalističkog društva“.

Radio-Vatikan dodaje da su mladići pokušali da prokrjuju četiri stotine krstova, dvije stotine brojanica i izvještajni broj putira.

SATIRIKON

— Nije tačno da je papir dobar izolator. Onaj papir od kojeg su izradene novčanice provodi kud god zažeši.

— Stanje sa zapošljavanjem došlo je do krv – po osnovi krvnog srodstva.

— Oni što su na svom hlijedu, za dodatak imaju standard u sosu.

— Još nikao video poletarca koji je poletio iz činovničkog gnijezda.

— U tapkanju u mjestu neki su otisli prilično daleko.

Dragan STANAREVIĆ

SVIJET	BRDO KRAJ BEOGRAD	VRSNA HRVATSKA	NARODNI HERC NAP	NUMI BIJA	DIO SV CEUCLIKE OZJEĆE (STOLA)	GLUMICA EIGEN PIŠAC ŠIĆARTA	V	■	STAR SLAVEN	FROSEY JERA	IZOTCP OZOZ	CATATI	RASUZ	DEUGA	ZERAZ U ZILINICH ANTENANTU	V	KRAJITI UKRAS AVATI TVRTKA
MJESEN GUJE SE KHIZAJU ULICE	V	V	V	V	V	V	V		V	V	V	V	V	V	V	V	RISKEKI 1000
MUŽJAK DOMAĆE ZIVOTI NJE																	
UČENIK																	
INICIJA LI LAM BEE																	
FISKE NACIONAL NP																	
FELICITA NADAS SOJ PASINA																	
DAVACI KOVEN TAR BILJAND CI COF																	
AMERIC GLUMICA DŽOAN LITAR																	
SLOVO ST. GR. PIŠMA																	
EDUARD TRISTAN VOJKO TRIXIMA KOMPA TUE																	
AUTOF ERA URAN																	

Rješenje iz prošlog broja (vodovarivo): Aleksandar Vučo, uja, poklon, oportunizam, okrasti, estetičari, rvanje, Kalanji, 12, čar, tane, marinac, epika.

IZJAVITE ZA ŠTAMPU

BANJALUKA: JESTE LI KUPILI UDŽBENIKE ZA NOVU ŠKOLSKU GODINU?



NISAM „OČISTILA“ GODINU
Almira Katana, student medicine:
— S obzirom na to da nisam „očistila“ sve ispite iz treće godine, nisam ni po-kušavala da tražim udžbenike za narednu godinu studija. Ostala su mi dva veoma teška ispit, iako ih položih u naredna dva roka, onda će tražiti neophodnu literaturu za dalji studij medicine.

NEŠTO SAM NABAVIO

Enz Brkić, učenik Tercijalne škole:
— Upisao sam se u Tercijalnu školu krojačkog smjera pa s obzirom na to da će ubroj i nastava, nabavio sam i neke neophodne udžbenike. U stvari većinu knjiga sam kupio od moje komisnice koja je protekće godine završila ovaj smjer, a preostalo mi je da nabavim nešto svezaka i neophodni pribor.

KNJIGE SAM DOBILA NA POKLON

Radmila Nestorović, učenica škole za dizajnere:

— Sve udžbenike za ovaj smjer sam nabavila. Dobival sam ih besplatno od druga koji je protekće godine završio prvi razred. Preostalo mi je da nabavim nešto svezaka i neophodni pribor.

NEDOSTAJE MI OPREMA ZA FIZIČKO

Božidar Jović, učenik osnovne škole:
— Kupio sam sve udžbenike koji su potrebni za osmi razred. Koštalo je nešto oko dvije i po hiljadu dinara. Sad mi nedostaje oprema za fizičko vaspitanje. Nadam se da će i to kupiti prije početka nastave u školi.

NABAVKA BEZ PROBLEMA

Tomo Jović, učenik Metalske škole, smjer mašinski tehničar:

— Nabavio sam sve knjige koje su neophodne za drugi razred škole za mašinske tehničare. Većih problema nije bilo, jer su u mojoj generaciji tri odjeljenja mašinskih tehničara, pa su se i knjizare na vrijeme snadnjeli. Preostalo je da kupim nešto od svezaka i na taj način sam se obezbijedio za ovu godinu.

Z. PAVLOVIĆ

ZANIMLJIVOSTI Mjesec i ponašanje ljudi

Ako pitate bilo kog službenika javnog reda i mra, hitne pomoći, ili neku drugu osobu koja nama koji način redovno dolazi u dodir sa velikim brojem ljudi, reći će vam da pun Mjesec ima i takav uticaj na ljudsko ponašanje.

Ali, ako pitate Niku Sandaliku, astronoma sa Kejs vestern rizver Univerzitetu, reći će vam da tava tvrdnja nema veze sa zdravom pamet.

Sandalik je proučavao opštu prihvaćeno vjerovanje da stopa kriminaliteta raste kada je pun Mjesec i ustanovio je da broj ubistava „nije ni u kakvoj vezi sa Mjesecvima mijenjanama“. On je pro-pustio kroz kompjuter 3370 slučajeva ubistava koji su se dogodili u Klivendu (država Ohajo, SAD), između 1971. i 1981. godine i uporedio ih je sa Mjesecvima mijenjanama u to vrijeme. Opredjeljio se za statističke podatke iz Klivenuda iz prostog razloga što su mu bili najpristupačniji i najpregledniji.

Svi naučnici, međutim, ne slazu se ovim zaključku. Doktor Arnold Liber, psihijatar iz Majamija, napisao je 1978. godine knjigu sa naslovom „Lunarni efekat“, u kojoj ističe uticaj Mjeseca na ljudsko ponašanje. On pretpostavlja da gravitaciona sila Mjeseca, koja izaziva plime i oseke, stvara mentalne i emocijonalne poremećaje kod ljudi. Mjesecova gravitaciona sila je najjača kad je pun, pa su tada najčešće plime. Pošto je ljudsko tijelo sastavljeno najvećim dijelom od vode — i ono tripti promjenjuje poput okeana.

Međutim, astronom Sandalik ipak vjeruje da je u pitanju psihološki uticaj, a ne uticaj Mjeseca. Evo nekih njegovih izjava:

— Vjećno nas bombarduju idejom da pun Mjesec pobudjuje neobične i neočekivane događaje. U filmovima nam stalno prikazuju pun Mjesec kada treba nešto gadnoda se dogodi. Tako je nastalo opšteprihvaćeno uvjerenje da mjeseci-na i ludilo idu ruku pod ruku.

— Kad bi Mjesec zaista imao nekakvog vidnog uticaja na ljudi, društvo bi trebalo naći načina kako da se brani: svaki put, kad pun Mjesec treba da nađe, policija bi povećavala broj dežurnih, barmeni bi obezbijedili veću kolicinu pića, a hirurzi bi odložili operaciju. A to — podvlači Sandalik — nema veze sa zdravom pamet!

D.T.

RADIO-PROGRAM

SRIJEDA, 28. AVGUSTA BANJALUKA

Od 5,00 do 9,00 — JUTARNJI PROGRAM RADIO-BANJALUKE
(6,00 Jutarnji dnevnik RS, 7,30 JUTARNJA HRONIKA, 8,00 IZ MJESENH ZAJEDNICA)
Od 12,00 do 14,00 — ZAJEDNIČKI PROGRAM RADIO-STANICA BIH

14,00 — Početak programa
14,05 — REVIJANA 33145 (Oglasni obavještenja u 15,00)
15,30 — DNEVNIK
15,45 — Intermeč
16,00 — Dnevnik Radio-Sarajeva
16,30 — Magazin sedam
17,00 — SASTANAK U PREDVEĆERJE
18,00 — Završetak programa
Od 18,00 do 01,00 — PRVI PROGRAM RADIO-SARAJEVA

BOSANSKA GRADIŠKA

5,00 — 7,00 — JUTARNJI PROGRAM (Vijestiju 5,30 i 6,30)
12,00 — 14,00 — Zajednički program Radio-stanica BIH

(Susret na talasu)
14,00 — Početak emitovanja i najava popodnevnog programa

14,05 — Muzika — informacije — muzika
14,50 — Oglasni i obavještenja
15,00 — KULTURNI MOZAIK
15,30 — IZ UDRUŽENOG RADA I MJESENH ZAJEDNICA, informativno-političke emisija
15,45 — U narodnom tonu
16,00 — Dnevnik Prvog programa Radio-Sarajeva
16,30 — Snimajte — emitujemo, odabrane melodije
16,55 — Vijesti
17,00 — Odjava i završetak popodnevnog programa

SRBAC

11,00 — Početak emitovanja
11,05 — Danas na talasima Radio-Srpska
11,10 — Sa domaća zabavno-muzičke scene
11,30 — Novi zvuci narodne muzike
12,00 — Zajednički program RS BiH
14,00 — Ponovo zajedno
14,05 — Magazin 85
15,30 — Hronik srbske komune
15,45 — Disko-noviteti
16,00 — Odjava i završetak programa

BOSANSKI NOVI

12,00 — Susret na talasu (Zajednički program RSA II i ORSBIH)
14,00 — I danas smo zajedno (najava, vijesti, melodija dana)
14,10 — Mladi za mlade (muzički program)
14,30 — Delegatski vidici
15,00 — Od zataj jajuka (emisija — etno-muzičkog blaga jugoslovenskih naroda i narodnosti)
15,30 — Novosti dana
15,45 — EP-prospekt
16,00 — Dnevnik RSA I i odjava programa

BOSANSKA DUBICA

12,00 — Zajednički program RS BiH
14,00 — Najava i pregled programa
14,05 — Naša top-lista
14,30 — VIJESTI
14,33 — Imam jednu želu — stare gradske pjesme
15,00 — IZ UDRUŽENOG RADA
15,25 — Muzički intermeč
15,30 — HRONIKA KOMUNE I UDRUŽENOG RADA
15,45 — Obavještenja, muzika, oglasi
16,00 — Dnevnik RS
16,30 — Tamburobal momče uz tamburu — emisija narodne muzike
17,00 — Odjava programa

JAJCE

14,00 — Najava programa
14,10 — Vijesti
14,15 — EPP
14,30 — Uključite svoje magnetofone — narodna muzika — noviteti
15,00 — Klasika za sve — emisija ozbiljne muzike
15,10 — Zubavna muzika
15,30 — Hronika komune
16,00 — Odjava programa

PRIJEDOR

12,00 — Zajednički talas
13,00 — Najava programa
13,02 — VIJESTI
13,05 — Čestitke, želje, pozdravi...
14,00 — AKTUELNO U OOUR —ima
14,55 — Muzika-stušame melodije
15,30 — Instrumentalna muzika
16,00 — Odjava programa

SARAJEVO TREĆI PROGRAM, 18 SATI

ESEJ

Na Trećem programu Radio-Sarajeva večeras ćemo čuti esec o najboljim glumačkim ostvarenjima u protekloj sezonu (septembar 84 — jun 85. godine). Šta su i koliko su napravila profesionalna pozorišta Bosne i Hercegovine u unavedenom periodu. Pored ostalog, govorice se o ostarivanjima i kreacijama glumaca Vesne Mašić, Zdravka Biogradilja, Zijah Sokolovića, Miodraga Trifunova, Gorana Savića...

Autor emisije je Vojislav Vučanović.

INFORMATOR

BANJALUKA

Z. BEOGRAD: 05,00, 06,00,
09,30, 15,00, 17,00, 23,30
Z. LJUBLJANA: 01,20, 08,20,
12,00, 13,15, 15,10, 19,25.
Z. SARAJEVO: 00,30, 08,00,
12,00, 00,45 (u prolazu u 10,00, 13,35)
15,15).

Z. KRAJNSKU GORU: 13,15.
Z. TUZLU: 05,35 i 15,45
Z. DUBROVNIK: 20,20, 22,00.

24,00 (polasci u prolazu)
Z. MOSTAR: 06,00, 13,00 (preko Bugojna, Prozora i Jablanice) 11,26
(u prolazu) 22,00.

Z. BIJELJINU: u 11,00 (iz Prnjavora u 12,15 i Dervente u 14,40 sati).

Z. NOVI SAD: u 13,00 (u 14,05 iz Prnjavora, iz Dervente u 14,40).

Z. DERVENTU: u 12,00 sati.
Z. PRIJEDOR: u 4,45 sati.

Z. KUKOLJE I SRBAC: u 6,15 a povratak iz Srpsca u 11 sati.

Z. SRBAC: u 17,15.
AUTOBUS NA RELACIJU BANJALUKA — LUSCI-PALANKU u povratku saobraća preko PRIJEDORA, BA-NJALUKA umjesto BRONZANOG MAJDANA, sa polaskom iz LUŠCI-PALANKE u 5,45, SANSKOG MOSTA 6,35 i PRIJEDORA u 7,10 sati.

Z. ROVINJ: 7,45, 19,45
Z. RIJEKU: 6,00, 7,45, 22,00.
Z. UMAG: 6,00.
Z. SPLIT: 6,40, 21,15, 8,30 (u prolazu)

Z. ŠIBENIK: 7,30, 22,30.
BOSANSKA GRADIŠKA

U Domu kulture prikazuje se film ROKI II.

NARODNA BIBLIOTEKA u gradskom Domu kulture otvorena je ponedjeljkom i srijedom od 10 do 17 sati, a u torakom, četvrtkom i petkom od 10 do 14 sati. GRADSKA ČITAONICA u Bosanskoj Gradišći radi od 10 do 18 sati, a subotom od 7 do 13 sati. Odjeljjenje biblioteke u Novoj Topoli (u zgradbi SUBNOR-a) radi ponedjeljkom, srijedom i petkom od 12 do 15 sati. Istim danim knjige se izdaju i u odjeljjenju biblioteke u Orahovi (Domu kulture) od 17 do 20 sati.

Stalna izložba „Putevi pobijede“ otvorena je od 10 do 13 u Radničkom domu, U Spomen-domu „Lepa Radić“ u Gornjim Podgradima postavljena je izložba „Revolucionarna prošlost Gornjih Podgradaca“.

APOTEKA u Ulici maršala Tita broj 11 (telefon 813-130) radi od 7 do 19 sati. Otvara se i u 21 sat za hitne slučajevne. Apoteka kod bolnice radi od 7 do 14 sati. Nedjeljom i praznikom apoteka radi od 9 do 11 sati, otvarase u 13, 16, 19 i 21 sat.

Medicinski centar u Bosanskoj Gradišći — 813-433.
Autobusna stanica u Bosanskoj Gradišći — 813-500.

Turist-biro 813-080
Taksi-stanica 811-716.
„Elektro-Bosanska Gradiška“ 813-344.

ČELINAC

U kino-sali prikazuje se film NEPOBJEDIVI GLADIATOR, od 13,20 i 20 sati.

Dežurna apoteka Doma zdravlja radi od 7 do 15 sati, osim subote, telefon 850-047. Hitna pomoć Doma zdravlja radi od 15 do 07. Dom zdravlja radi od 7 do 15 sati svaki dan osim nedjelje i državnih praznika. Telefon 850-015 — Narodna biblioteka „Ivo Andrić“ radi svaki dan od 7 do 15 sati, osim nedjelje i državnih praznika. Telefon 850-013. Autobuska stanica 850-139.

KOTOR-VAROŠ

U kino-sali „25. maj“, prikazuje se film PRILJAVI INSPETKOR HA-RI, od 18 do 20 sati.

Apoteka radi od 7 do 19 sati, a subotom od 7 do 14 sati. Hitna pomoć Doma zdravlja 880-001. Dežurna vratogasnica služba 880-104. Biblioteka radi od 7 do 19 sati.

LAKTAŠI

Nema kino-predstave.
Narodna biblioteka „Veselin Maslina“ radi od 7 do 15 sati, a nedjeljom ne radi. Hitna pomoć Doma zdravlja, telefon broj 830-250. Apoteka radi od 7 do 19 sati, subotom od 7 do 14 sati.

Dežurna apoteka Doma zdravlja radi od 7 do 15 sati, osim subote, telefon 850-047. Hitna pomoć Doma zdravlja radi od 15 do 07. Dom zdravlja radi od 7 do 15 sati svaki dan osim nedjelje i državnih praznika. Telefon 850-015 — Narodna biblioteka „Ivo Andrić“ radi svaki dan od 7 do 15 sati, osim nedjelje i državnih praznika. Telefon 850-013. Dobrovoljno vatrogasno društvo 830-006.

SKENDER-VAKUF

Nema kino-predstave.
Biblioteka, pozajmljivo odjeljenje, radi svaki dan od 7 do 15 sati, a nedjeljom od 10 do 16 sati. Dom zdravlja radi od 7,30 do 15,30 sati. Telefon broj 830-250. Apoteka radi od 7 do 19 sati, subotom od 7 do 14 sati.

SRBAC
Apoteka 840-003. Dobrovoljno vatrogasno društvo 840-150. Biblioteka 840-038.

PRNJAVOR

Stanica za hitnu pomoć 860-190. SUP 860-001. Autobuska stanica 860-462.

DEŽURNA STRANA

JUBILARNI SEMINAR „UNIVERZITET DANAS“

UČESNICI IZ 33 ZEMLJE

DUBROVNIK, 27. avgusta (Tanjug) — U interuniverzitetском центру за постдипломске студије у Дубровнику данас се отворило око 350 професора, научних радника и студената из 33 земље на jubilarnom, 30. međunarodnom seminaru „Univerzitet danas“. Nakon svečanog otvaranja učesnike pozdravio predsednik SO Dubrovnik dr Jerko Brešković, a potom je govorio član predsjedništva CK SKJ dr Miljan Radović. On je ukazao na značaj ove tribine za bolje sporazumijevanje u svijetu, a posebno ulogu nauke i obrazovanja u bržom društveno-ekonomskom razvoju Jugoslavije u posljednjih 40 godina.

FUNKCIJERSKE ZARADE U SLOVENIJI

NAJVIŠE 110 HILJADA

LJUBLJANA, 28. avgusta (Tanjug) — Republička komisija za praćenje sprovođenja društvenog dogovora o zajedničkim osnovama i mjerilima za utvrđivanje i raspodjelu sredstava za lične dohotke funkcionera na pravice do kraja septembra analizu i provjeriti kako se odredbe tog dokumenta primjenjuju u praksi u svim opštinama u Sloveniji. Koliko god je planirana i očekivana ova aktivnost u ovom trenutku nije moguće izbjegi utisak da je u dobroj mjeri podstaknuta pozitativna protestna radnika fabrike „Veriga“ u Lescama protiv funkcionerskih plata u njoj vojnoj opštini.

Maksimalni broj bodova, taj jest hiljadu bodova — imaju samo tri funkcije u Republici. To su predsjednik Predsjedništva Slovenije, predsjednik ČPK SKS i predsjednik RK SSRNS. Tako je najviši mogući osnovni lični dohodak funkcionera isplaćen ovog mjeseca iznosio 110.000 dinara, a taj lični dohodak, sa najvišim dodatkom za minuli rad, iznosi 123.200 dinara mjesечно.

IZJAVA JAT-a O AVIONIMA „BOING“

SAMO DRUGI TIPOVI

BEOGRAD, 27. avgusta (Tanjug) — Jugoslovenski aerotransport nema u svojoj floti avione tipa „boing-737“, serija 200, od kojih je jedan doživio nedavno udes na mančesterškom aerodromu. Ovu izjavu donili smo danas u JAT-u, jer se, kao mogući uzrok nesreće u Manchesteru navodi kvar ili greška u motoru. Rečeno je još da Jugoslovenski aerotransport od proizvođača aviona „boinga“ i proizvođača motora firme „Pratt & Whitney“ nije dobio nikakvu zvaničnu informaciju o ovom udesu, ili o eventualnim korakima koje treba preduzeti.

Dva aviona tipa „boing-737“, serija 300, koju JAT koristi, imaju sasvim drugi tip motora koji je proizveo „General-elektrik“. Upravo zato JAT ne namjerava da preduzima neke posebne mjeru, izuzev redovnog i periodičnog održavanja ovih letjelica.

SORA BANJALUKA '85

KIŠA NIJE UMANJILA UČINAK

BANJALUKA, 27. avgust — Zbog današnje kiše brigade učesnice SORA „Banjaluka '85“ nisu izdale na trasu, ali to nimalo neće umanjiti planirani učinak. Druga

smjena, koja je započela 4. avgusta, dnevnu normu u prosjeku je prebacivala za 150 postotka.

Ovog ljeta u Banjaluci u toku trajanja cijele akcije brigadi su imali samo tri i po kišna dana.

Za sutra je planiran udarni dan svih šest brigada — učesnica SORA „Banjaluka '85“ koja se završava 31. avgusta.

Z.L.

SPAŠENI AUSTRIJSKI TURISTI

POMOĆ U POSLEDNJI ČAS

RAB, 27. avgusta (Tanjug) — Članovi lučke ispostave na Rabu spasili su jučer ne-daleko od rta Kalifront na Rabu dvoje austrijskih turista koji su noćas dozivjeli havariju. Njihov poziv za pomoć — crvenu raketu, prva je primjetila posada „Jadrolinjinskog“ broda „Ilirija“ jučer oko pet sati ploveci na redovnoj liniji prema Rijeci. Budući da pretvaračem obale nisu ništa primjetili iz-vjestili su Lučku kapetaniju „Rijeka“ a potom je u potražu krenuo čamac lučke ispostave u Rabu. Austrijski bračni par Zupanc pronaden je u uvali Sveti Mare na Rabu. Njihova jedrilica „Oniro“ imala je kvar na motoru tako da su cijelu noć plutali nastojeći izbjegći udar u obalu na koju ih je nanosio vjetar i struje. Austrijski turisti nisu povrijedjeni, no bili su iscrpljeni cijelonoćnom borbotom s uzburkanim morem.

PRED SUSRET FUDBALSKIH REPREZENTACIJA JUGOSLAVIJE I NOVINARSKE SELEKCIJE

MILUTINOVIĆ I BLAŽEVIĆ SE IZJASNILI

BEOGRAD, 27. avgusta (Tanjug) — Fudbalska reprezentacija Jugoslavije počinje sutra pripreme za jesenje utakmice u kvalifikacijama za svjetsko prvenstvo, susretom protiv novinarske selekcije. Biće to pravobrojni kandidati za mesta u državnom timu, a pred seletorom Milutinovićem predstavljaće 32 fudbalera.

Milutinović je na današnjoj konferenciji za štampu saopštilo da će reprezentacijaigrati u formaciji 4—4—2 i odredio tim u sastavu: Stojić — Miljuš, Čaplić, Radanović, Baljić —

Gračan, Škoro, Baždarević, Milinarić — Vokri, Mirk Đurovski.

Ali, tokom utakmice šansuće dobiti ostali reprezentativci: Pudar, Jožić, Saban-džamović i Pašić.

Oglasio se danas i trener novinarske selekcije, šef stručnog stabla NK „Dinamo“ iz Zagreba, Miroslav Blažević. Igračemo ambiciozno, rekao je on, i to u formaciji 4—3—3. Tu formaciju sačinjavaju ovaj sastav: Ljukovićan-Radovanović, Lulić, Elzner, Rojević—Boško Đurovski, Stevanović, Saveški — Jakovljević, Musemić, Vučević.

„UNIVERZIJADA '85“

POBJEDA KOŠARKAŠICA

KOBE, 27. avgusta (Tanjug) — U utakmici trećeg kola „B“ grupe večeras su košarkašice Jugoslavije pobijedile ekipu NR Kine sa 57:54 (21:28).

Jugoslovenske košarkašice pobijedile nad ekipom NR Kine najverovatnije su osigurale ulazak u polufinalne.

JUGOSLOVENI NADIGRALI EGIPČANE

KOBE, 27. avgusta (Tanjug) — U utakmici 3. kola „C“ skupine košarkaškog turnira večeras su košarkaši Jugoslavije pobijedili ekipu Egipta sa 106:59 (56:24).

TENISERI NIŽU POBJEDE

KOBE 27. avgusta — U svih pet nastupa, koliko su ih imali danas naši teniseri na startu teniskog turnira na „Univerzijadi '85“, izborene su glate i uverljive pobjede.

U konkurenčiji igračica Renata Šašak je pobijedila Kombisu iz Svezljanida, dok je Aleksandra Sigulinski pobijedila Hungovu iz Hongongha.

Goran Prpić pobijedio je Rašida iz Pakistana a Branko Horvat Alžirca Galova. U igri parova Horvat i Prpić su pobijedili meksički par Diaz Hernandž.

TV

SRIJEDA, 28. avgusta

PRVI PROGRAM

- 14,30 — Pregled programa
- 14,35 — LJETNO POPODNE
- 18,05 — Pregled programa
- 18,10 — Vijesti
- 18,15 — Mapet šou
- 18,45 — Guča '85 — dokumentarno-muzička reportaža

- 19,15 — Crtni film
- 19,30 — Dnevnik II
- 19,55 — TV — spot
- 20,00 — Filmsko veče: Autor i film

- „Portret Nenada Jovičića“
- 20,55 — „Operacija Tician“ — domaćiigrani film
- 22,30 — Dnevnik III

PROGRAM PLUS:

- 22,50 — Kobe: Univerzijada '85 — reportaža

- 23,20 — Beni Hill

- 23,30 — Tajne Jadrana — naučno-popularni film

- 00,00 — Videospotovi

- 00,20 — Kobe: Univerzijada '85 — reportaža

- 00,50 — Vijesti

- 00,55 — Pregled programa za četvrtak

DRUGI PROGRAM

- 15,35 — Pregled programa
- 15,39 — EPP
- 15,40 — Dobo: Međunarodni TV-rukometni turnir šampiona: METALOPLASTIKA — LUGI (Švedska), i poluvrijeme

- 16,10 — EPP

- 16,20 — Rukomet: II poluvrijeme

- 18,55 — Pregled programa

- 19,00 — Operacija Tician: „Omisi '85“ — festival dalmatinskih klapa

- 22,35 — Pregled programa za četvrtak

I PROGRAM — 20,00 SATI

FILMSKO

VEĆE

U emisiji će biti predstavljen Nenad Jovičić, veteran našeg filma, nezaobilazno ime koje je vezano za početke i prve uspjehe naše kinematografije. Bio je direktor fotografije u filmovima koji će pamtititi koji predstavljaju antalogijske vrijednosti našeg filma. Razgovor sa Nenadom Jovičićem obavljen je povodom dodjeljivanja nagrade za životno djelo, a u emisiji će biti predstavljen i kolaž inserata iz njegovih najuspješnijih filmova.

Poslijerazgovora, a u emisiji, biće prikazan i igrači film „Operacija Tician“ reditelja Radisa Novakovića, scenariste Vlaste Radovanovića, čije je snimatelj bio Nenad Jovičić.

U primorskom gradiću, u jeku turističke sezone, ubijen je stari osobenjak Ugo Bosančić. Inspектор kriminalističke uprave vodi istražu koja ga upućuje na neobičnog stranca koji je u gradicu došao sa američkom reprezentacijom za podvodni ribolov.

KURS U DINARIMA					
Zemlje	Valuta	Kupovni za efektivu	Kupovni za devize	Prodajni za devize	
Austrija	100 šilinga	1395,42	1431,20	1435,50	
Belgija	100 franka	476,62	490,10	491,57	
Danska	100 krona	2691,94	2768,06	2776,37	
Francuska	100 francska	3202,97	3229,54	3303,44	
Holandija	100 florina	8684,72	8930,30	8957,13	
Italija	100 lira	14,59	14,96	15,01	
Norveška	100 krone	3301,04	3394,39	3404,58	
SR Njemačka	100 maraka	9801,35	10052,66	10082,87	
Švicarska	100 franka	11954,14	12260,65	12297,49	
Švedska	100 krona	3272,98	3365,53	3375,64	
Japan	100 jena	111,94	117,21	117,56	
V. Britanija	1 funta	377,83	388,51	389,67	
Kanada	1 dollar	195,47	204,67	205,29	
SAD	1 dollar	269,13	276,74	277,57	
Australija	1 dollar	186,12	194,89	195,47	

Kupovni i prodajni kursevi za devize primjenjuju se od 14 sati 26. avgusta 1985. godine, a kursevi za efektivu od 27. avgusta 1985. godine



GLAS

REDAKCIJA Ulica AVNOJ-a 93. Telefon: direktor i odgovorni urednik 34-417. Redakcija 37-979, 37-977, daktilograf 34-449. Oglasno u Ulici Veselin Mlašića 13, telefon 43-448. Telefonski 45-208 YU GLAS, OOVR Novinska djelatnost Banjaluka, žiro-račun broj: 10500-603-4106 kod SDK Banjaluka. Preplata za SFRJ:

jednomjesečna 800 dinara, tromjesečna 2.400 dinara, polugodišnja 4.800 dinara, godišnja 9.600 dinara, samo za „Nedjeljni Glas“ 1.600 dinara godišnje. Preplata za inozemstvo: jednomjesečna 1.600 dinara, tromjesečna 4.800 dinara, polugodišnja 9.600 dinara, godišnja 19.200 dinara, samo za „Nedjeljni Glas“ 3.320 dinara. Uplate na devizni račun broj: 10500-620-71000-552 kod Privredne banke Sarajevo, Osnovne banke Banjaluka. Rješenjem Republičkog komiteta za obrazovanje, nauku, kulturu i fizičku kulturu SR BiH broj 02-4153/82 „Glas“ je oslobođen plaćanja poreza na promet.